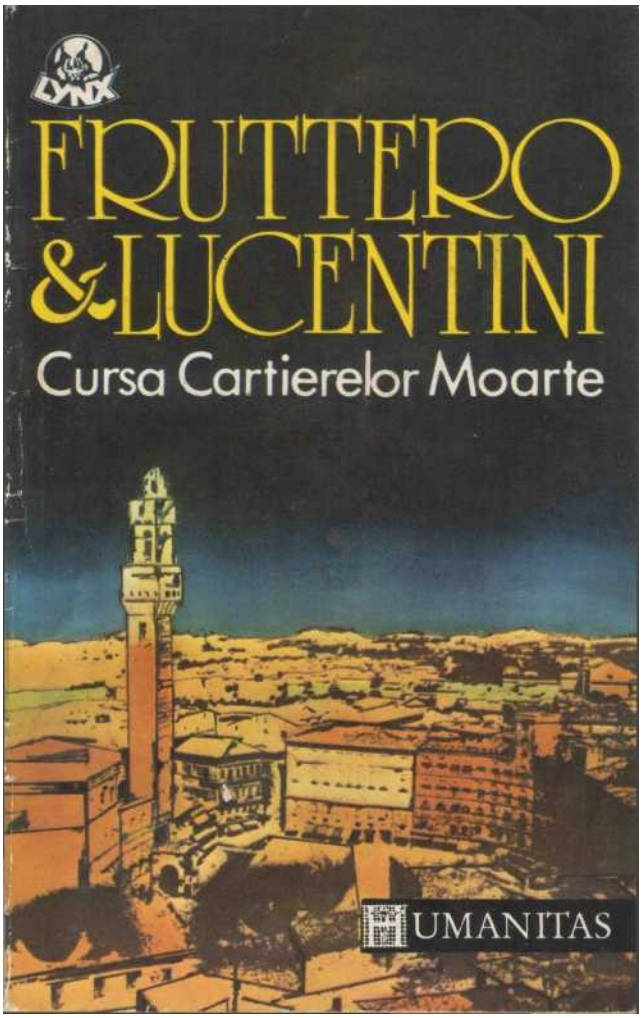

În împrejurimile Sienei, o familie din Milano aflata în vacanţă greşeşte drumul din cauza furtunii şi ajunge la o vilă necunoscută. În noaptea următoare, cineva moare în circumstanţe misterioase. Trei zile mai târziu pe Piazza del Campo, cartierele din Siena – vii şi „moarte” – vor concura în cea mai incredibilă cursă ce s-a pomenit vreodată.

ISBN 973-28-0340-1

*

FRUTTERO LUCENTINI este numele cu care şi-au semnat Carlo Fruttero şi Franco Lucentini cărţile scrise împreună, începând din 1971. Deşi scriitorii sunt doi, autorul este unic. Cea mai faimoasă asociere literară din Europa a luat naştere la Torino.

Primul roman publicat de cei doi scriitori, La donna della domenica (Mondatori, 1972), a fost tradus în întreaga lume şi ecranizat.

În momentul de fată, cărţile lor sunt best-sellers nu numai în Italia ci şi în Germania şi în Franţa.

CARLO FRUTTERO FRANCO LUCENTINI

CURSA CARTIERELOR MOARTE

Traducere din limba italiană Claudia Dumitriu

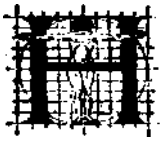

HUMANITAS
BUCUREŞTI, 1992

CARLO FRUTTERO, FRANCO LUCENTINI

Il Palio delle cmfeade morte

1983 Arnoldo Mondadori ISttttore S. P. A., Milano

Humanitas, 1992

ISBN 073-28-0340-1

Avocatul Maggioni stă de mai bine de o jumătate de oră la fereastra asta, iar dedesubtul lui continuă să defileze încet cortegiul care precede întrecerea numită Palio din Siena…

Poligonul cu unghiurile rotunjite din Piaţa Campo este luminat de o infinitate de culori, de la cele ţipătoare ale steagurilor până la ocrul palid al palatelor şi la mulţimea ameţitor colorată, sirânsă în jurul cercului de pământ pe care se va ţine cursa sau ieşită, la fel ca avocatul, la ferestre, balcoane, tribune, creneluri, lucarne ca să privească somptuosul şarpe al cortegiului istoric care înaintează cu paşi mici, se opreşte, porpeşte din nou în sunetele unui marş repetat la infinit.

În costumele medievale ale cartierelor, avocatul distinge mereu noi nuanţe şi neaşteptate combinaţii între albastrul aprins sau cenuşiu, purpuriu, auriu, verdele timid sau îndrăzneţ, galben, alb, negrul căruia când soarele când umbra, îi schimbă mereu tonurile. Şi nu-i scapă nici splendidele ape ale catifelelor, mătăsurilor, brocarturilor, culoarea mată a cizmelor, harnaşamentelor, tunicilor, lucirile intermitente ale platoşelor, coifurilor, pintenilor, halebardelor.

Spectaculoasă repetiţie. Fascinantă viziune.

Dar avocatul Maggioni, nu se află aici ca. Să admire. Nu se află aici, hai s-o spunem, ca să se distreze. Degrabă, ochii săi supraveghează scena; o spionează.

Până mai ieri, se poate spune că nu ştia mai nimic despre Palio; nu

văzuse niciodată vreunul. Fusese la Siena poate de trei ori în viaţa lui şi niciodată în jurul datei de 16 august (sau în jurul datei de 2 iulie). Palio era pentru el o manifestaţie folclorică aşa cum sunt în atâtea alte oraşe: 10 tradiţie mai mult sau mai puţin autentică şi 90 turism; nu şi-ar fi imaginat că el şi soţia lui Valeria vor fi implicaţi în ea. Până la ce punct, în ce mod exact, încă nu se ştie. Dar are indicii, suspiciuni mari.

Sub fereastra sa s-a oprit acum cartierul Vulturului. Tobele răpăie, steagurile galben-auriu cu vulturul bicefal negru se înalţă către cer, plutesc o clipă, se înfăşoară în jurul lor, apoi cad în mâinile robuste ale stegarilor. Ropote de aplauze, în timp ce alte aplauze, mai îndepărtate, înşirate de-a lungul traseului, salută zborul altor uimitoare stindarde.

Bătrâna doamnă americancă din dreapta lui îi întinde cu un surâs binoclul. El a fost cel care i l-a cerut întâi şi de atunci, la câteva minute, ea este cea care i-l oferă plină de grijă.

Avocatul îşi ia braţul stâng de pe umerii Ginevrei, care stă cu coatele pe marginea ferestrei iar părul lung şi blond îi atârnă către piaţă ca şi când vreun iubit se va căţăra pe el. Îl reglează.

Îl îndreaptă imediat spre soţia lui, jos, la balconul Cercului Uniţilor. Valeria aplaudă cu frenezie demonstraţia stegarilor din cartierul Valul, în alb şi albastru. În trei zile, ba chiar două, Valul a devenit cartierul ei. Entuziasm nebun, participare viscerală care, natural, la început l-a uimit şi l-a iritat. O femeie ca ea, echilibrată, plină de o demnă rezervă, să se înflăcăreze pentru o treabă care n-o priveşte nici pe departe, despre care nu ştie absolut nimic. Hai să fim serioşi!

Biata Valeria, care acum se întoarce cu cochetărie spre superbul (i se pare ei) bărbat care-i lângă ea. Cămaşă albastră şi cravată-fular (de la Gucci?), frunte nobilă, bronzată pe barca cu pânze, păr abia încărunţit, nas acvilin, dinţi strălucitori. Se numeşte Guidobaldo.

Este conte. Are pământuri şi un castel prin părţile astea.

Valeria îi surâde de jos în sus (contele este, firește, foarte înalt), fâlfâindu-şi pleoapele (a convins-o probabil că are ochi minunaţi). Îi spune ceva cu (ar putea să jure) o voce nouă, gravă, pe care până acum trei zile nimeni nu i-o auzise. El îi întinde cu degetele sale lungi şi puternice un pachet de Mariboro, îi apropie de ţigară flacăra unei brichete de aur (Cartier?).

Perfecţiunea publicitară întruchipată, gândeşte avocatul Maggioni. Şi

scena, la limita artificialului, al făcutului, al falsului, îi confirmă bănuielile şi neliniştile care nu mai au de-a face (sau n-au avut niciodată de-a face) cu gelozia. Îndreaptă binoclul mai jos şi la marginea pistei intră în scenă un îngrijitor musculos în blugi cave-şi toarnă pe gât o sticlă de pepsi. Ia te uită, gândeşte avocatul, ia te uită.

Restituie binoclul americancei, silindu-se să surâdă strălucitor şi îşi pune din nou braţul pe umerii Ginevrei care se ridică şi-şi freacă capul şi şoldul de el ca un animal tânăr (mânz? pui de cerb? cine poate şti). Din părul ei, prea blond, prea mătăsos, urcă un parfum nedefinit dar care poate fi fără îndoială clasificat printre cele tulburătoare, cel puţin pentru un profesionist de vârstă mijlocie. Şamponul pe care-l foloseşte? Sau apa de colonie? Sau, poate, săpunul sau deodorantul.

Oricum, avocatul o sărută pe ceafă (asta vrea de la el?) şi constată că este în acest moment tot atât de neghiob şi dezgustător ca şi Valeria, care-i acolo jos cu contele ei. Tot atât de neverosimil, fanfara de trompete şi tobe de sub turnul Mangia reia de la capăt marşul rudimentar, cartierul Vulturului se îndepărtează cu paşi cadenţaţi, întâi stegarii cu toboşarul, apoi căpitanul şi scutierii, apoi primul paj cu steagul cel mare împreună cu ceilalţi paji, jocheul în armură pe calul de paradă dus de zăbală de către îngrijitor, calul de cursă care încheie grupul în timp ce, cu aceeaşi încetineală voită, se apropie în aceeaşi ordine cartierul Porcului spinos, alb cu arabescuri roşii, negre şi albastre…

Sub ochii avocatului, de pretutindeni, culori foarte vii, triumfătoare. Dar el nu mai poate lua această admirabilă exaltare cromatică, această scenografie prodigioasă drept cbea ce este Suti drept ceea ce pare. Se află în defensivă. E neîncrezător. Aşteaptă un semn, un indiciu hotărâtor, care să-l facă să înţeleagă ce s-a Întâmplat şi ce se întâmplă.

Până acum trei zile, avocatul Maggioni nu avea astfel de probleme. Viaţa lui, dacă ar fi făcut-o să defileze în Piaţa Campo, ar fi alcătuit un cortegiu iremediabil lipsit de culoare, cenuşiu. Ia să vedem studiile, câte o fată, o soţie (frumuşică, dar nimic deosebit), doi băieţi (care fac camping pe undeva), o carieră fără surprize într-un oficiu juridic al unei societăţi de asigurări. Să adăugăm: o legătură cu o colegă, încheiată după şase luni, un apartament la munte, un hobby – timbrele, câte o excursie organizată (New York, California, Egipt), câte va experienţe culinare pentru prieteni, duminica.

În fond, puţine lucruri cu care s-ar fi putut lăuda.

Dar întotdeauna i-a mers aşa: nu ceruse niciodată mai mult, nu regretase niciodată că nu este un penalist cu faimă, sau un mare om de afaceri, un mare artist, nu invidiase niciodată vedetele din spoit, din politică sau ale scenei, de care erau pline revistele săptămânale cumpărate cu religiozitate de soţia lui. Cu care avusese dintotdeauna raporturi fără complicaţii, cu certuri şi neînţelegeri prevăzute de orice manual de conversaţie (de la „Singurul lucru pe car nu-l suport este văicăritul" până la „Adevărul este că eşti un egoist înnăscut, ca toţi bărbaţii"); cât priveşte elanurile trupeşti, dintr-un motiv oarecare se nimereau întotdeauna între două fraze de tipul „Pentru Dumnezeu, încet, s-a întors doamna Zolr* şi văşa, acum dacă îţi muţi cotul, îi telefonez nenorocitului ăla de instalator".

O viaţă moderată sau, dacă vreţi, mediocră, viaţa lui. E limpede că acum o judecă astfel, privind-o, ca să zicem aşa, de la fereastră; dar în fond era conştient de asta şi înainte şi nu-i era deloc neplăcut.

Citea statisticile despre gripă, despre fumat, despre consumul de pui şi ouă; şi ele recunoştea cu satisfacţie printre diferitele procente: uite-mă în aceşti 40 care pun puţin zahăr în cafea şi în 50 care merg în concediu în august.

Acum trei zile (în 13 august), într-o maşină cu o capacitate cilindrică mijlocie cumpărată de 13 dintre automobiliştii italieni, soţii Maggioni mergeau de la Milano către o fermă situată între Arezzo şi Siena, unde fratele Valeriei se reţrăsese de câţiva ani ca să trăiască „o altă viaţă" împreună cu un grup de prieteni: toţi foşti directori, foşti bancheri, foşti directori de agenţii publicitare, foşti ceva care se saturaseră de metropola poluată şi haotică şi care acum cultivau trufandale, măsline, vindeau foarte scump conserve şi vin, persoane foarte dragi pe care, totuşi, avocatul nu reuşea să le ia în serios.

— Eu în schimb le admir, – spuse Valeria în timp ce părăseau autostradă – au avut curajul s-o rupă dintr-odată. Şi apoi e o treabă bună.

— O fi, dar mie încă mi se pare că-i un fel de joacă.

— Ce joacă, dacă au bătături la mâini uite aşa de mari!

— Nu ştiu, treaba asta cu întoarcerea la natură, cu fiinţele pământului etcetera, etcetera, trebuie să mărturisesc că nu mi-a inspirat niciodată încredere.

— Nu asta-i problema, ci că tu erai sigur că după şase luni se vor

întoarce cu toţii acasă cu dureri de şale şi că în fond te sâcâie că au reuşit. Chiar şi financiar.

— Aş vrea să le văd bugetul. După mine, e încă bine dacă ajung să nu piardă.

— Ei, şi dacă-ar fi aşa? Cel puţin duc o viaţă mai sănătoasă, mai… autentică.

După o săptămână de viaţă autentică la fermă, când fuseseră în alte dăţi, Valeria începea să capete acea expresie visătoare a cuiva care se gândeşte în taină la vitrinele de pe bulevardul Vittorio Emanuele într-o seară de noiembrie. Dar asta nu o împiedica sa apere cu elan „ruptura decisivă” a lui Paolino Compania; devotamentul lor exemplar faţă de tomate, iepuri şi muşte.

— O viaţă mai adevărată, întări ea.

Între scurte reluări de conversaţie şi tăceri prelungite (lipseşte un manual de conversaţie pentru perechile aflate în maşină) avocatul şi-a continuat drumul spre ferma „Zumzăiala” cu o viteză moderată şi fără vreun fel de presentimente.

Valeria i-a reproşat apoi că ar fi putut să conducă mai repede, drumul era bun, circulaţia nu prea mare. Bun, dar atunci: cine întârziase cu două ore plecarea din Milano cu ultimele pregătiri? („Vrei pulovărul albastru?”, „Unde-o fi şalul portughez?”) Şi mai mult: dacă la intrarea pe autostradă, la Melegnano, ar fi fost coada mai mică… dacă nu ne-am fi oprit să mâncăm la Parma… dacă…

Adevărul este, se gândeşte avocatul Maggioni, că soţia lui, ca toate femeile, acceptă cu greu ideea de destin, sau de întâmplare, ca să folosim un cuvânt mai puţin impresionant. Are nevoie să urce din inel în inel în înlănţuirea evenimentelor, să descopere acel lucru, după ea, hotărâtor, determinant vinovatul pe care. Să-l iei de gât. Chiar dacă nu mai e nimic de făcut, îi rămâne consolarea (slabă, după părerea avocatului, lipsită de orice suport) de a se gândi că ar fi putut interveni, acţiona, evita, preîntâmpina. Şi cu asta, nu găseşte deloc că este nelogic să aşeze printre diferiţii vinovaţi şi ziua de 13, recunoscută ca zi cu ghinion pentru cei care călătoresc.

Orice „reconstruire a evenimentelor”, chiar pe cea a unui pahar spart, ar trebui să parcurgă cu stricteţe întregul labirint al trecutului, să ţină seama de orice cotitură, de orice încrucişare, de orice bifurcaţie; ar trebui să refacă,

de jos în sus, suma de neimaginat a datelor minime şi maxime care duc, în sfârşit, la Adam şi Eva.

Ca să rămâi cu picioarele pe pământ, reflectează avocatul, punctul de plecare cel mai raţional în cazul nostru este ploaia cu grindină. E adevărat: cu o oră mai devreme sau cu una mai târziu ar fi evitat-o. Să spunem că destinul (soarta, îi spun la Siena) a vrut altfel, şi să reconstruim întâlnirea acestei perechi mijlocii, puţin somnoroasă şi obosită de călătorie, cu o grămadă de nori de furtună formaţi la 13 august, către seară, deasupra colinelor dintre Arezzo şi Siena.

Privind cortegiul istoric ce defilează în Piaţa Campo şi observându-i înaintarea solemnă dar şi meticuloasă în care fiecare mişcare, fiecare gest se conformează unui ceremonial elaborat de-a lungul secolelor, ultimul lucru la care te-ai putea gândi ar fi întâmplarea. În acest fast nu există nimic care să nu fie studiat, calculat, îndrumat, reglementat; şi chiar oraşul, atât de compact, parcă baricadat în severitatea sa medievală, pare să excludă capriciile şi iresponsabilitatea hazardului. Singurul lucru lăsat în seama sorţii, în cursa din acest Palio, pare a fi cursa însăşi.

Dar nu este aşa. Palio este reglementat de soartă, ea este una din protagonistele lui codificate, cu mult înainte ca întrecerea să fi început. Toboşarul în roşu aprins al cartierului Turnul, care răpăie chiar în acest moment sub fereastra avocatului Maggioni, şi stegarii Lupoaicei care fac piruete cu mătăsurile lor alb-negru la cincizeci de metri mai în faţă, defilează în această ordine în ur ma unei trageri la sorţi, iar o altă tragere la soiţi va decide în ce ordine vor fi chemaţi caii la start.

Iată, calul de curse al Girafei, care saltă acum sub balconul Valeriei. Strunit cu greu de îngrijitorul lui, nu aparţine cartierului, nu a fost ales sau cumpărat de Căpitanul sau Magistratul cartierului Girafa. Niciun cal nu aparţine cartierelor. Înainte de fiecare Palio, o comisie anume numită examinează vreo douăzeci de cai de curse, alege zece, şi îi atribuie prin tragere la sorţi cartierelor care concurează. Astfel, nu se poate ajunge ca acele cartiere măi bogate să-şi asigure mereu caii cei mai buni (deşi se poate întâmpla ca soarta să-i dea aceluiaşi cartier, de trei ori la rând, aceeaşi gloabă).

Valeria, punct alb pe balconul de jos, nu pricepe nimic din labirintul „de probabilităţi care iradiază din Palio. Ieri (nu, alaltăieri) în timp ce Guidobaldo se tot lungea mieros asupra acestor mecanisme, ea se prefăcea că pricepe totul: buze strânse, gesturi largi de aprobare, un murmur potrivit’ de ah, ia te uită, ce spui, ia uite, am înţeles. Nu înţelegea nimic, avocatul o cunoaşte bine. În schimb, a fost el, îşi aminteşte bine, cel care a. Provocat cu remarcile sale câte o lămurire folositoare.

t

Pentru un manual de conversaţie despre Palio

Guidobaldo

— Sunt 17 cartiere în Siena dar numai 10 concurează la Palio.

Valeria

— Serios? Cum aşa?

Guidobaldo

— Pista din jurul pieţii e îngustă, neregulată; plină de suişuri şi coborâşuri şi curbe cumplite (notă lungă despre ucigătoarea curbă de la San Martino). Vă puteţi închipui ce s-ar întâmpla cu şaptesprezece cai lansaţi împreună: în galop? N-ar rămâne în picioare nici douăzeci de metri.

Val. (acoperindu-şi ochii)

— Bietele animale!

Guidobaldo

— Aşa că la fiecare Palio, concurează numai 10 cartiere iar cele 7 rămase participă de drept la Palio din anul următor şi aşa mai departe.

Avocatul – Şi cele 3 care mai rămân până la 10?

Guidobaldo

— Sunt trase la sorţi dintre cele 10 care au concurat în anul precedent…

Av. (după un calcul rapid):

— Dar atunci se poate întâmpla ca 3 cartiere să concureze la Palio în. Fiecare an, iar 4 să nu concureze decât doi arii din trei.

Guidobaldo

— Sigur, dar ce poţi face? Soarta.

Val.

— De necrezut.

Guidobaldo

— Şi nu-i numai asta: închipuie-ţi, draga mea, că tot acest joc de probabilităţi se complică, se îmbogăţeşte, se multiplică prin faptul că. Palio se ţine de două ori pe an, la 2 iulie şi la 16 august, dar fără că aceste două date atât de apropiate să fie considerate ca urmând una după alta, să poată fi comparate.

Val.

— Oh!

Guidobaldo

— Iulie merge cu iulie, august cu august, aşa se spune pe la noi. Practic, e vorba de două serii cronologice complet deosebite, chiar şi psihologic. Cine şi-a văzut cartierul pierzând la mustaţă (a sorţii) la Palio din 2 iulie, nu poate spera să-şi ia revanşa după numai câteva săptămâni (dacă soarta a decis ca la 16 august cartierul lui să concureze din nou) ci numai în iulie din anul următor, sau după doi ani, conform viitoarelor trageri la sorţi.

Av.

— Adică o dublă contabilitate.

Guidobaldo

— Şi o dublă pasiune. Nerăbdarea, speranţa, imboldurile, mânia sunt identice şi la un Palio şi la celălalt; şi totuşi complet separate, diferite. M-aţi înţeles?

Val. (împreunându-şi mâinile, extaziată)

— Bineînţeles! E un lucru minunat!

Asta-i deci soarta la Siena. Mai puţin augustă decât Fatalitatea, mai puţin înfricoşătoare decât Destinul, mai elegantă decât întâmplarea, mai serioasă decât Norocul, soarta şi-a găsit aici o măsură familiară, toţi vorbesc de ea cu o resemnare afectuoasă, vorbesc ca despre o rudă ciudată pe care eşti nevoit s-o adăposteşti în casă. Este al optsprezecelea cartier, al unsprezecelea cal care ţâşneşte nevăzut din corzile de plecare.

Culorile dispăruseră de pe câmp, dar avocatul nu băgase de seama; se gândea vag că ajunsese la apusul soarelui. Nu au fost alte prevestiri. Trecerea s-a făcut în mod brusc şi zgomotos ca şi cum maşina ar fi sfâşiat o pânză întinsă de-a latul drumului. Asfaltul uscat şi cenuşiu s-a întrerupt de la un metru la altul şi roţile au derapat pe un strat deja impresionant de boabe de

grindină îngrămădite.

Blestemând cu voce joasă (dar vede acum, retrospectiv, credincioasele cauciucuri X-100 antiderapante) a încetinit cu prudenţă şi a redresat automobilul în timp ce, în întuneric, mâna lui căuta butonul ştergătoarelor. Valeria, care moţăia lângă el, s-a ridicat să privească dincolo de lamelele în mişcare.

— Ce se întâmplă?

— Grindina.

Au fost orbiţi de un fulger care desenă pe nori o imensă pânză de păianjen sfâşiată. În zgomotul asurzitor care a urmat s-a auzit ca de pe un deal îndepărtat vocea Valeriei care-l ruga:

— Opreşte-te, opreşte-te!

Avocatul. A aprins farurile, a semnalizat trăgând pe dreapta. Maşina părăsi încet drumul şi se împotmoli greoi lângă un şanţ, pe un dreptunghi minuscul de argilă galbenă.

— Unde suntem?

— La vreo douăzeci de kilometri de Siena.

— Să mori de ciudă, eram ca şi ajunşi.

Ciocaneala seacă» agresivă a grindinii te făcea să te ginoeşti la reacţia unor insecte dezorientate, la milioane de mandibule înfuriate. Dincolo de un metru, nu se mai vedea decât la lumina spasmodică a fulgerelor. Boabele de grindină săreau sus şi des pe portbagaj, pe geamuri, pe acoperiş şi împreună cu duruitul ostil, frigul lor se răspândi în interiorul vineţiu al maşinii. Cei doi rămaseră un lung moment în tăcere, într-o intimitate uimită de naufragiaţi suspendaţi într-un ţinut necunoscut, eliminaţi, neputincioşi.

Apoi un fulger căzu foarte aproape, cu troznet lemnos, ca şi cum însuşi tavanul cerului ar fi cedat.

Pentru un manual de conversaţie în timpul furtunilor de vară:

— Mie mi-e frică. Mi se pare că au ceva cu mine.

— Fulgerele? Nu-ţi băga în cap asta.

— Şi dacă unul cade pe maşină? Metalul le atrage, nu?

— Suntem izolaţi de cauciucuri.

— Uită-te la şanţ, dă pe dinafară, te pomeni c-o să fie inundaţie.

— Hai, linişteşte-te. Hai să fumăm o ţigară.

— N-am chef. Mi-e frică. Mai e şi frig.

— Să dau drumul la căldură?

— În plin august? Şi când te gândeşti că la Milano erau 36 de grade.

Afară întunericul se micşora pe nevăzute şi o lume redusă începea să prindă formă şi culoare în jurul maşinii. Printre şirurile abia mai rărite de grindină se zăreau o grămadă de pietre, o cutie de tinichea strâmbată, o floare de grozamă. De la vest sosi o rafală îngrozitoare, lăsând în urma-i o fâşie de câmp cu lanul înnegrit, un nuc zgâlţâit. Pe drum, la o palmă de ei, trecu, înalt şi estompat, paralelipipedul unui camion încărcat cu automobile.

— Dacă aia merg, putem merge şi noi. Nu-mi place sa stau aici.

— E periculos, vizibilitatea e redusă cu 75.

— Te rog, e mai periculos aici, cu şanţul asta care o să ne târască cu el dintr-o clipă în alta.

În această reconstituire, meditează avocatul, iese în evidentă supunerea (sau laşitatea) lui ca soţ. Ar fi putut s-o ţină pe-a lui, să impună precauţia, prudenţa, în schimb, deşi nu era deloc molipsit de nelinişstea soţiei a fost de acord să plece.

Şi a fost ca şi cum ar fi înaintat în interiorul unui televizor defect, ca şi cum şi-ar fi deschis un loc de trecere (acum îşi aminteşte că s-a gândit tocmai la asta) pi într-un talmeş-balmeş de mărunţişuri electronice.

Cartierele din Siena sunt 17 şi chiar pentru un sienez nu e uşor să şi le amintească pe toate la rând. Până la şase sau şapte ajunge oricine: Gâsca, Valul, Omida, Girafa, Lupoaica, Porcul spinos, Cochilia. Apoi începe să le încurce: Licornul… Vulturul… Pantera… Girafa… nu, Girafa am spus-o… Berbecul… Dragonul, Cucuvaia… Omida?… Am numărat-o o dată şi pe Omidă… ah. Broasca Ţestoasă, Porcul spinos…

Şi Pădurea, uite-o, tocmai se teetre sub fereastră.

Frumoasa cerboaică (sau gazelă) de lângă avocat are încheietura mâinii stângi pusă în gips – căzătură de pe cal) şi nu bate din palme ca să-i ti lairae pe stegarii cartierului ei, adică Pădurea. Dar îşi ia de la gât fularul verde-portocaliu cu simbolul rinocerului şi-l flutură cu moderaţie.

Ginevra are douăzeci de ani şi trăieşte la Florenţă, unde studiază, după cât pare, ceva. Dar *h* pierdută aici, în cartierul Pădurii mi când a venit pe lume i s-a dat cu ceremonie acest fular de mătase, dovadă eternă de apartenenţă şi fidelitate faţă de cartier.

— Dar să presupunem că soartă făcea să nu; te naşti la Siena ci într-o

regiune oarecare? Ce se întâmpla în acest caz?

— Nu ştiu.

— Sau te năşteai într-un taxi, în timp ce maică-ta se ducea la clinică. Ce are importanţă, cartierul mamei, al tatălui, cartierul pe unde trece taxiul sau, poate, cel al şoferului?

— Nu ştiu.

— Şi ce se întâmplă cu cartierele unde sunt maternităţile? Ar trebui să aibă mai mulţi locuitori ca celelalte, nu? Ba, mai mult, cu timpul ar trebui să rămână numai ele.

— Nu ştiu, nu-mi amintesc, ar trebui să-l întrebi pe Guidobaldo sau pe bunică-mea care a fost Căpităneasa cartierului Cochilia. Ei ştiu toate chiţibuşurile astea, eu mi-am pierdut, în realitate, cu neruşinare, orice interes.

În realitate nu e adevărat, se gândi avocatul. Şi ea a auzit de ani de zile vorbindu-se de Palio, înghiţit încă de copil pasiunea şi chiţibuşurile. Deci sunt două posibilităţi: ori se făleşte cu o indiferenţă tipică pentru vârste ei faţă de aceste lucruri, „depăşite”, respinge polemic obligaţia de „a păstra mereu în inimă cai derul ei”, aşa cum pretinde retorica citadină; sau se preface a avea o detaşare care ascunde un ataşament excesiv, bolnăvicios, disperat, periculos.

Este oare o fată periculoasă, pisicuţa asta ce poate fi comparată şi cu o madonă, cu o zână, cu un înger? Avocaţul Maggioni îşi pune întrebarea asta de două sile. Se întreabă dacă va sfârşi călcat în’ picioare sau luaţ în corn de către un rinocer. Şi înţ e timp, şi el, în mijlocul tuturor acestor simboluri, începe să vadă lucrurile sub un aspecţ heraldic. Ce animal ar merge cu steagul lui? Musca în pânza de păianjen? Peştele atârnat de undiţă? Fluturele lângă flacără? Tata asta te duce de nas, spunea dimineaţă Valeria parfumându-se (exagerat) pentru Guidobaldo al ei. Ca şi când ea, la rândul ei…

Avocatul priveşte cu mâhnire punctul alb care este galeria pe balconul îndepărtat, drapat în roşu, îşi închipuie cum buzele ei schiţează în tăcere lista cartierelor pe care ar dori atâta să le ştie, să le înşire ca o mitralieră:

— Pădurea, Lupoaica, Turnul, Cochilia, Girafa, Broasca ţestoasă… Dragonul… Vulturul… Turnul… nu, pe Turn l-am spus.

— Atenţie!

— L-am văzut.

Forma masivă a camionului, mergând acum încet se hurduca în faţa lor,

cu luminile de poziţie de un roz muribund; de cele două părţi, ca un uriaş car de război, roţile duble erau armate cu valuri ameninţătoare de apă.

Avocatul îl urmă la distanţa necesară, nu avea nicio intenţie să încerce să-l depăşească în condiţiile acelea. Spre dreapta, creste roşietice şi cafenii se străduiau să însă din neant, arătau când o pădure, când un fragment vag de livadă de măslini, când cinci sau şase ciori lipite de pământ, lucioase; impasibile păsări ale potopului.

Parapetul unui pod se profilă, dispăru într-un viraj.

— Ei! Nu-i asta – strigă Valeria întorcându-se brusc.

Înainte de a ajunge la fermă era într-adevăr un pod; dar venea după o culme şi avocatul nu văzuse nicio culme (pentru el, s-o spunem între paranteze, aceste puncte de reper primitive – podul cel mic, lanul de floarea soarelui la dreapta, puţul vechi la stânga etc., de care erau mândri Paolino Co şi care fac parte din „ruptura netă” cu civilizaţia – par să creeze numai confuzii).

Conversaţie despre ruptura netă!

— Nu înţeleg de ce nu pun un indicator, sau măcar o săgeată. Cum să ştie lumea că acolo vând ulei şi toate celelalte?

Pe ei nu-i mai interesează clientul ocazional, ba chiar dimpotrivă. Lucrează numai pentru cunoscători, pontru oameni selecţionaţi, au o întreagă reţea de vânzare care… —… stârneşte invidia Fiatului. IBMului.

— Chiar aşa. Vine lume de la Zurich, de la Frankfurt, ca să le ia uleiul şi ceapa şi dulceţurile…

— Pentru mine, lume care plăteşte dulceaţa cu 800 faţă de preţul care în mod normal…

— Dar a lor e specială, făcută după o reţetă din 1012 pe care bunica Graziellei…

Într-o reconstituire orice lucru poate avea importanţă. Va fi deci menţionată şi o formă şiroindă de apă şi nedesluşită abătută în acel moment din direcţia Sienei, ttre deveni apoi pentru câteva secunde o motocicletă mare încărcată de boccele şi valize, motociclistul negru de apă şi caiudufe, tovarăşa sa agăţată în disperare de el.

Avocatul nu-i va mai vedea vreodată dar s-a distras gândind ceva de genul „ăştia sunt nebuni, pe două roţi, da’ cine-i pur e” etcetera. Valeria îl întrerupe cu un ţipăt un mic parapet al unui pod şi imediat după el un drum

mărginit de copaci pleca chiar din şosea şi se pierdea în sus.

— Asta e! Apa ajuna!

— Şi culmea?

— N-ai fost atent? Îţi spun că asta-i drumul! Apucă pe el! Apucă pe el!

Abia aştepta să vadă clipă când avea să se refugieze printre dulceţurile şi muştele din 1912, să se aşeze în faţa unui cămin în care arde focul, în mână cu un pahar de rachiu de 60 de franci elveţieni, 53 de mărci, 30 de dolari sticla.

Acela a fost, în mersul evenimentelor modificat de furtună, momentul hotărâtor. Grindina încetase în mare parte, înlocuită însă de o ploaie aproape tot atât de puternică *şi* îndârjită care întuneca detaliile ca într-o tipăritură luată de pe o matriţă deja uzată. Cu toate acestea, cum soţia lui era atât de sigură şi grăbită, cum şi el voia să iasă odată din potopul acela, cum în sfârşit soarta-i soartă, avocatul Maggione intră, după o scurtă ezitare, printre cei doi simpli pilaştri de cărămidă. Nu era niciun gard.

Corul continuă să fie de un albastru ce depăşeşte orice imaginaţie.

Clopotul din turnul Mangia continuă cu dangătele lui solemne.

Fanfara de sub Palatul Comunal continuă cu sunetele ei argintii.

Din strada Casato, rană neagră în coasta argiloasă a palatelor, continuă să se scurgă cortegiul istoric, cartier după cartier.

Cartierele intrate în piaţă până în acest moment, numără avocatul cu sârguinţă, sunt opt: primul (ajuns acum la cotitura San Martino) este Valul, urmat de Girafă; apoi Vulturul, apoi Porcul spinos, apoi Lupoaica, care se prezintă acum în faţa Cercului Uniţilor, apoi Turnul, apoi Pădurea (încă sub fereastra lui, care se deschide la vreo douăzeci de metii înainte le linia de plecare, numită şi „corzile”, numită şi” start”), în timp ce din dreapta se apropie Cochilia. Opt. Încă două, şi cele zece concurente vor fi toate aici. Apoi vor veni cele şapte care nu concurează anul acesta, urmate (prin tradiţie) de reprezentanţii celor şase cartiere care nu mai există. Şi ultimul va sosi Carul cel mare, tras de patru boi, care-l duce pe el, pe Palio (zis şi „cârpă”, zis şi „cearşaf”) un steag de mătase agăţat de o halebardă, care devine proprietatea cartierului câştigător.

Reguli nenumărate, dar şi excepţii infinite şi precedente, aşa cum a început avocatul să înţeleagă. Chiar doctul De Luca, procurorul adjunct care se ocupă de cazul de moarte suspectă de la vilă, îi spunea ieri *nvuv* că el

însuşi, după şase ani de Siena, nu se descurcă cu codicele şi terminologia folosite la Palio.

— E o limbă străină, iată ce-i. Totul are un nume diferit, special: clopotul cel mare din Turn se cheamă… Hunto” (rezumat), trâmbiţele oraşului se numesc „vhlui inc” (trompete), cortegiul cartierelor se numeşte „plimbare” şi grupurile care defilează „apariţii”, pajul finii duce stindardul cartierului se cheamă „bibelou”, valul de curse se numeşte „barberin” şi îngrijitorul lui… luu berinos”, calul de paradă care defilează călărit de liM hru se cheamă „epuizatul” şi fiecare jocheu are o (hlivulă.

Avocatul priveşte smalţul, albastru impecabil deasupra liniei geometrice a acoperişurilor şi se întreabă dacă şi cerul are un alt nume aici, la Siena. Şi 1 arh nu cumva are şi el un alt nume, acum că se « «fia nici Av. Lorenzo (Enzo) Maggioni zis şi…

Drumul urca drept şi galben de mâl între dubla, regulata înşiruire de copaci, chiparoşi drepţi alternând cu pini umbrelă cu coroana mare şi răvăşită de vânt. Valeria privea în jur deja uşurată, avocatul privea îngrijorat drumul, ruşinos deformat de movilo, găuri, culmi, brazde adânci de jumătate de metru care-l constrângeau la un alunecos slalom. Panta era de col puţin 12%, mâlul venea în jos ca un torent de lavă în care până şi cauciucurile X-100 muşcau cu greu.

— N-am văzut niciodată un drum mai nenorocit.

— Tu ai vrea peste tot ciment şi asfalt.

— Nu, da’ ce mare lucru e să împrăştii un camion de pietriş?

— Să refaci un drum costă o groază de bani.

— Credeam că cu toate dulceţurile, banii nu sunt…

— Ce legătură are, ei au venit aici din idealism, nu ca să se îmbogăţească.

— Da’ spuneai…

Un câine lucios şi negru alergă spre ei lătrând şi Valeria îl salută cu afecţiune inutilă în timp ce el fugea pe lângă maşină ca să complice şi mai mult manevra.

— Bună ziua, Bobo, Bobo drăguţule! Vezi? M-a recunoscut.

Avocatului i se părea că nu recunoaşte drumul, aluneca ba într-o parte bă în alta pe noroiul acela din ce în ce mai lipicios, îndreptându-se spre o membrană cenuşie care se retrăgea mereu între doi pini, doi chiparoşi, doi

pini, doi chiparoşi şi riscând în orice moment să se lovească fie cu partea din faţă, fit? cu cea din spate de copaci (sau de câine). Dar probabil că această concentrare la volan l-a făcut să i se pară urcuşul mai lung decât ultima oară.

În cele din urmă, aşazisul drum o luă lo dreapta, îşi pierdu copacii, deveni mai puţin abrupt şi mai puţin alunecos (dar rămase tot atât de prost) căţăiindu-se pe colină în curbe bruşte. Sosiră la un soi de terasă rustică, cu nişte amărâte de bănci în jurul unei mese; de aici un alt drum cu iarbă cobora către o vale laterală. Avocatul se opri la răscruce:

— În sus sau în jos?

— În sus, în sus, ferma e aproape de vârf.

— Ştiu, dar îmi amintesc şi de un drum ce coboară, ca şi un zid netencuit care se…

— Uite, uite! Caii!

Prin ploaie se distingeau cu greu siluetele zvelte şi lucioase care galopau în grup pe coasta dealului de alături, cu capetele plecate şi apoi brusc înălţate iar către cer, cu cozile zbârlite de vânt. Într-o clipă toată herghelia traversă în diagonală o limbă de pământ şi dispăru în desişul tufişurilor urmând o cărare nevăzută.

— Or fi cai sălbatici?

— Nu cred, trebuie să fie caii lui Paolino, îmi spusese că voiau să deschidă un manej.

— Ca să mai scoată nişte bănuţi? Sunt buni idealiştii.

— Caii sunt animale superbe şi apoi toată lumea călăreşte în Toscana. E un sport foarte răspândit şi ducă cineva stă la ţară cu atât mai mult…

— Dacă aduce bani, fac foarte bine.

Chiar nu poţi să te gândeşti la altceva?

— Ei sunt cei care nu se gândesc la altceva, ia te rog. Ceapă, dulceaţă, cai… ai să vezi că între timp au deschis un restaurant rustic.

— Nu văd ce-i rău în asta, oricum e mai bine decât Nft lucrezi la Milano într-un birou.

Aiureală, îşi spuse avocatul.

Şi când, după alţi două sau trei sute de metri de cotituri şi hurducăieli sosiră la amplul luminiş din vârful colinei, remarcă imediat pavajul cu pietre, balustrada, un şir de lămâi în vase de teracotă şi se gândi într-o fracţiune de secundă: ce restaurant?! yi-nu şi făcut un hotel de lux!

Apoi privi ferma care în lumina incertă a ploii devenise o vilă acoperită pe jumătate cu iederă, cu ferestre cu duble arcade, cu o nobilă logia, statui cenuşii, blazoane cenuşii prinse în tencuială şi îşi dădu seama *că* au greşit locul.

De jur împrejurul concavei, înclinate! Pieţe Campo (care are forma unei scoici şi e pavată în zigzag cu cărămidă arsă) trece un inel de piatră lung de roşi bine de 30 de metri. Pe acest perimetru, cu cinci zile înainte de Palio, un amestec special de zgură şi nisip, păstrat şi îngrijit din an în an în pivniţele şi depozitele oraşului, este împrăştiat şi bătut pe o grosime de 20 cm şi o lărgime de 7 în şi 50. Se spune atuici că „pământul se află în piaţă", adică febra întrecerii a, ajuns la stadiul acul.

Cursa (numită şi „carieră*6) este de foarte scurtă durată. Caii, călăriţi fără şa de jochei, trebuie să facă numai trei tururi de pistă şi o fac într-o sută de secunde. Dar acel minut şi jumătate, aşteptat, pregătit* imaginat, visat de un an întreg de un întreg oraş şi, în mod insuportabil» întârzi t de ultima, bine pusă la punct, chinuitoare anunare cu cortegiul istoric, explodează. În sfârşit cu o furie eliberatoare care nu-şi are seamăn în nicio altă competiţie din lume. E ca ţişnirea unui imens resort, ca o erupţie vulcanică, ca ruperea unui dig, ca…

Val. (cu cea mai mare dezinvoltură)

— Ca un orgasm.

Guidobaldo

— Chiar aşa.

Av. (în sinea lui)

— Sfinte Dumnezeule!

Guidobaldo

— Dacă uiţi asta nu poţi să înţelegi nimic din Palio. Apogeul este fulgerător, dar tensiunea s-a acumulat, înfierbântând, pe tot parcursul anului.

Val. (ton inteligent)

— Adică o erecţie care durează un an de zile.

Guidobaldo (acelaşi ton)

— E o comparaţie la care eu însumi m-am gândit adesea.

Av. (în sinea lui)

— Scârboşi şi neruşinaţi.

Totuşi nu scârbosul – îşi aminteşte avocatul – a fost cel care a deschis

portiera Valeriei, care i-a făcut vinn să coboare sub umbrela mare şi verde, ci un tânăr nervilor filipinez sau oricum asiatic, ochi migdalaţi, pielea măslinie şi o claie de par foarte negru. Răpăitul ploii făcea ca explicaţiile să fie mai dificile, cu Valeria care repeta spune-i tu, el care se apleca să-i strige că au greşit drumul şi filipinezul care stătea acolo fără să vorbească, surâzând enigmatic.

(Ce limbă vorbesc filipinezii? îşi aminteşte că s-a gândit la asta. Spaniola? Engleza? Filipineza? Lăsând la o parte faptul că ala. Pentru cât ştia el despre individ, putea să nu fie deloc filipinez.).

Apoi din logia apăru înalta şi aristocratica figură a celui care nu devenise încă Guidobaldo, care, indiferent la intemperii, cu pasul normal, veni până la maşină şi puse capăt scurt certei celor doi soţi (Şi eu mi-am dat seama că ceva nu era în regulă, aleea lui Paolino are numai chiparoşi. „Dar ai recunoscut până şi câinele!) Invitându-i cu autoritate să părăsească acel potop, să intre un moment în casă, să telefoneze de acolo prietenilor lor şi alte ospitaliere amabilităţi.

Poate acum avocatul, cu mintea de pe urmă, să spună că s-a gândit imediat la amabilitatea unui păianjen? Nu, cinstit, nu poate s-o spună. Cu toate exclamaţiile sale „Vai, bieţii oameni… Dar ce supărare!”, „Da’ e un lucru îngrozitor!”, omul îl făcea să se simtă un supravieţuitor interesant, intrat în acel osvosamit la momentul potrivit de la Pompei. Întinse mâna Valeriei şi cu umbrela filipinezul o însoţi până la logia, apoi se întoarse să-l salveze şi pe el.

Şi aici, în fond, saltul a fost rapid dar cu totul natural şi aşa cum intraseră fără să-şi dea seama în grindină, tot aşa avocatul s-a trezit în acel hol imens şi în lunecat unde două globuri opace, cu blazoane pictate pe ele, împrăştiau un minim indispensabil de lumină pe arcade, coloane, bolte joase, mobile negre, tablouri mari cu doamne şi gentilomi şi pe biata Valeria, în picioare, la picioarele unei scări mari care cobora direct din golul sideral. Dar soarta nu le lăsă o singură clipă ca să şovăie, să bănuiască fie chiar într-un mod vag (şi de altfel, în ce altfel de mod?).

Câinele de mai înainte mârâi dintr-un ungher şi veni să-i miroasă în timp ce o uşă se deschidea scârţâind şi apăru o femeie înaltă şi osoasă cu un pahar în mână.

— Nu erau ci, îi spuse bărbatul.

Auzind o maşină sosind pe esplanadă, explică el soţilor Maggioni,

crezuseră că erau nişte prieteni aşteptaţi să vină de la Roma. Valeria se scuză de încurcătură, de danj, s-au făcut prezentări ciuntite (avocatul n-a înţeles numele celor doi, bineînţeles, nici ce legătură era între ei) şi din nou scuze, proteste, compătimiri. Alte dar-vă-rog şi da'-de-unde şi în acelaşi mod rapid, fluid, cu nimic alarmant au încercat să telefoneze lui Paolino Co, dintr-o nişă din spatele unui pilastru, tăcerea aparatului, ipoteza că furtuna întrerupsese din nou linia aşa cum se întâmpla adesea prin părţile acelea (întrerupere clară oameni buni), apoi li s-a făcut invitaţia să aştepte un pic, să rămână până când situaţia generală se va îmbunătăţi, nu avea sens să te aventurezi pe drumuri de ţară tocmai acum, căile şi potecile erau impracticabile, le-ar fi trebuit o maşinii de teren, puteau să sfârşească într-un şanţ cu limuzina lor de oraş!

Mie-mi spui, se gândea avocatul.

Valeria îi aruncă o privire intensă, dar el nu înţelese dacă voia su-i spună să rămână sau să refuze, sau poate ea însăşi nu ştia la ce să se hotărască (dar cu femeile descoperi întotdeauna după aceea că ele voiau să spună contrariul a ceea ce ai decis tu; nu le-ai înţeles, o dată mai mult). A decis totuşi să accepte, fie pentru că era destul de obosit şi de neatent, fie pentru că tunetele şi fulgerele şi căderile de apă care între timp continuau afară, păreau din acel adăpost cu ade Vfirul biblice, era un miracol de a fi scăpat cu viaţă.

Acceptă (Valeria n-ar fi îndrăznit niciodată cu spaima ei de a nu „deranja") oferta unei mici vizite la toaletă, „pentru a-şi spăla mâinile" şi, drept călăuză, pe o filipineză tânără şi micuţă ca şi filipinezul, a cărui soţie ar fi putut să fie, care i-a condus jos, pe o scară de răi timidă printr-o logia mai mică, închisă cu geamuri şi plină de plante, printr-un mic hol dedicat unui capdemistreţ şi, după alte cotituri şi întoarceri, îi părăsi la jumătatea unei galerii lungi cu ferestre mari, în faţa unei uşi de stejar care putea ascunde o sufragerie, o capelă, o sală de arme.

Intră Valeria iar el rămase să se plimbe ca un cretin în penumbră, printre alte vechi portrete şi mobile austere luminate din când în când de fulgerele strălucitoare ale furtunii. Impresia de a fi rămas acolo „ca un cretin în amintirea avocatului, traduce conştiinţa *post factum* că exista deja totul pentru ca să i se ridice părul pe cap: vilă necunoscută, gazde prea amabile, servitori orientali, chiar podeaua cu pătrate mari albe şi negre, pe care răsuna ecoul paşilor lui de pion în momentele de linişte.

Se duse la una din ferestrele mari şi zări un peisaj decapitat de nori grei şi întunecaţi, mişcându-se încet, care târau printre cutele mai joase ale colinelor acoperite de tufişuri bucăţi mari de vată albicioase şi zdrenţuite. Şi deodată, dintr-un luminiş din fundul văii, îi apăru din nou grupul de cai în galop, compact şi totuşi instabil, o învălmăşeală de crupe negre, cenuşii, cafenii care se apropiau şi se depărtau încontinuu. Era imposibil să-i numeri (o duzină? o jumătate de duzină?) şi în timp ce se pierdeau printre măslini robuşti şi stelari de plută, se gândi – eu nu mă pricep la cai dar dacă sunt cei de la manejul idealiştilor le-ar sta mai bine într-un grajd; aşa mi se pare. Încearcă chiar să se orienteze, ar fi vrut să ştie, să dibuie şi să recunoască ferma „Zumzăiala" printre colinele acelea; dar cerul jos îi ştergea punctele cardinale iar el nu dispunea de un sequoia singuratec, de o mină abandonată, de râpa în formă de ţeastă sau alte puncte de referinţă tipice pentru sălbaticul vest toscan.

Valeria veni lângă el la fereastră şi şi se duse în baie, o cameră mare cu lumină spălăcită, plină de uşi, de dulapuri, de scaune, de tablouri pe pereţi încât i se păru că a greşit uşa. Îşi spăla mâinile când auzi un urlet, disperat.

Valeria.

Dădu fuga fără a se mai gândi la ceva, dur (inconştientul computer al teroarei conjugale dădea 40 pentru un şoarece mare, 20 pentru un liliac iar restul împărţit între un păianjen mare, un miriapod şi o gleznă sucită) în niciun caz n-ar fi putut şa prevadă ceea ce văzu: Valeria era tot în picioare în aţa ferestrei şi o formă scundă şi neagră se agita în spatele ei, o înghesuia, o strivea de marginea ferestrei.

Urlă şi el, se repezi s-o elibereze de câinele care o atacase la spate, avea deja piciorul ridicat pentru lovitură când animalul se ridică dintr-odată. Zări o faţă de culoare închisă, două mustăţi, un rânjet alb şi un omuleţ, un pitic, fugi râzând de-a lungul galeriei.

Valeria se agăţă de el sughiţând ca o interesantă supravieţuitoare a Sodomei. Sau Gomorei.

Duşmănii de moarte separă cele 17 cartiere ale Sienei. Seuwăsc Lupoaica şi Porcul Spinos, Vulturul şi Pantera, Melcul şi Broasca ţestoasă" se detestă Omma şi Girafa* Licornul şi Cucuvaia, Berbecul şi Cochilia. Turnul, cartier mare (există cartiere mari şi mici, bogate şi sărace), reuneşte împotriva lui două adversare feroce, Gâsca şi Valul.

Nimeni nu ştie cu precizie ce se află în spatele acestor certuri seculare, chiar dacă se observă că cele mai îndârjite cartiere, în animozitatea reciprocă, sunt în general alăturate. Dar tio că vorbe de îndepărtate probleme de interes, de vechi samavolnicii şi hoţii, de dispute teritoriale, de batjocuri, ofense, trădări uitate, timpul a fixat pentru totdeauna harta urii dintre cartiere. Şi aşa se face că, în numele acestui sentiment loc, paralel cu Palio de la suprafaţă, un altul, subteran, în negativ dar tot atât de încordat, al cărui scop este să împiedice cartierul duşman să câştige.

Când soarta şi-a sfârşit treaba oficială, a stabilit cine va concura şi pe ce cai, începe o urzeală năucitoare de pacte şi contrapacte, de medieri, neutralităţi pasive şi «dive, favoruri, împrumuturi, sabotaje, jurăminte care cu numele colectiv de „partide” şi în centrul cărora se uflă, evident, singurul factor în stare să împiedice şi să corecteze într-un fel soarta Corupţia. Coruperea acelor zece mercenari care timp de zece secunde vor galopa frenetic pe pământul din piaţă: jocheii.

— Să plecăm de-a ici, să plecăm de-aici…

— Da’ ce s-a întâmplat?

— Ia-mă de-aici, ia-mă de-aici…

— Bine, da’ cine era, ce ţi-a făcut?

— Nu vreau să mai rămân aici, nu vreau să mai râmân aici…

Dialogul între cele două figuri nedesluşite îmbrăţişate în penumbra galeriei nu depăşea acest punct. Ea continua să tremure şi să-şi tragă nasul, el o bătea uşor pe spate, îi mângâia ceafa, spetind că asta trebuia să facă, dar cu îndoiala că ar fi trebuit mai degrabă să-i aducă apă şi săruri, să strige după ajutor, s-o ridice în braţe (imposibil cu respiraţia lui scurtă s-ar fi prăbuşit după trei metri) şi s-o citică la adăpost în maşină, fără a se mai gândi la furtună.

— Eram aici la fereastră şi mă uitam afară – zise Valeria cu o neaşteptată revenire la normalitate – şi cu toate tunetele astea nici nu l-am auzit sosind… Mi-a ridicat fusta, mi-a tras în jos…

Reîncepu să tresare şi să tremure.

— Doamne, ce lucru îngrozitor!

Cu dreapta, începu să-şi maseze o fesă.

— Da’ ce ţi-a făcut?

— M-a muşcat.

— Unde?

— Aici.

— De fund?

— Da.

Izbucni în râs, lăsându-l pe avocat cu gura căscată.

— A fost foarte rapid. Probabil că are ceva practică.

— Da’ cine era?

— Cum vrei să ştiu, că nu s-a prezentat.

— Filipinezul nu, asta avea mustăţi şi apoi era mult mai scund.

— Oricine ar fi fost mi-a băgat frica în oase. Eram aici, liniştită şi l-am simţit cum vine pe la spate, cum…

— Ţi-a făcut vreun rău?

— Păi… era un atac în toată regula. Poate i-oi fi plăcut.

— Valeria!

O trase după el până la unul din scaunele cu ornamente mari şi spătar înalt care erau între ferestre, se aşeză, o întoarse şi-i ridică fusta plisată.

— Ia să vedem rana.

— Da’ nu era o cobră.

Slipul rămăsese la jumătatea coapsei şi pe fesa dreaptă se mai zărea încă un uşor semn circular, ca o ştampilă de poştă abia vizibilă.

Îi atinse pielea cu degetul, în jurul semnului.

— Te doare?

— Nu.

— Oricum ar fi bine să-ţi dai cu puţin spirt, să-ţi pui o compresă, ceva.

— Poate era un vampir…

Valeria se întoarse, i se aşeză pe genunchi, îi înconjură gâtul cu braţele vorbindu-i la ureche în şoaptă.

— Sau era un canibal care voia Sfi mă mănârtefe toată.

Îi muşcă uşor o ureche.

— Valeria!

— Hai să facem dragoste, gânguri ea.

El nu înţelese. Sunt lucruri care nu pot fi uşor înţelese.

— Cum?

— Să facem dragoste.

— Ce spui, ai înnebunit?

— Hai, să facem!

— Aici, pe scaun?

— Aici, pe scaun.

— Eşti nebună, poate să vină cineva, pot să ne…

Ea se zbătea ca să desăvârşească căderea slipului care sfârşi pe jos, cârpişoară albă pe un pătrat negru ai podelei, prefigurând în mod izbitor (dar cum ar fi putut avocatul să-şi dea seama?) stema în alb-negru a Sienei, pe turnul Mangia.

— Haide… te rog…

Nu mai era ea, a fost singurul lucru la care a izbutit să se gândească el, în timp ce un fel de furnicătură îngheţată i se întindea pe toată pielea.

— Glumeşti… nu e un lucru… Iartă-mă, nu putem… Hai, vino, linişteşte-te, ţi-ai ieşit din minţi!

— Da, mi-am ieşit din minţi…

O voce pe care n-a auzit-o niciodată, între umed şi şuierător şi între timp se freca, se răsucea… lubric, alt cuvânt nu era. Răscolită, biata de ea. Sub şoc. Sub şoc se simţea şi el. Paralizat de uimire. Se ridică în picioare contrariat, aproape răsturnând-o atât pe ea cât şi scaunul.

— Hai să punem o compresă, vino.

Ea o porni cu paşi mari, furioşi, prin galerie şi când el o ajunse ca să-i dea în mână chilotul pe care-l ridicase, l-a făcut ghem şi i l-a băgat în buzunarul cămăşii.

— Ţi-l dărui, o să-ţi prindă bine pentru o compresă.

— Valeria, da’ dă-ţi seama…

— Ah, ah.

Şi începu să fredoneze.

O scenă penibilă, cu ea care mergea drept, cu capul sus, şi el care ţopăia pe lângă ea aducându-i aminte de gravitatea agresiunii. Ce s-ar fi întâmplat dacă el nu intervenea ca să-l gonească pe nebun? Nu se poate rămâne o clipă în plus într-o casă unde ţineau în libertate o bestie, un monstru de felul asta. Dar cine putea fi? Un servitor? O rudă nebună? Sau poate un străin care se introdusese în casă profitând de furtună? Vorbea neîntrerupt, în ideea că sunetul vocii sale – echilibrată, familiară – o va ajuta să iasă din starea de suprairitaţie, să-şi recapete controlul de sine.

Trebui să tacă atunci când au ajuns în rateul hol cu capul de mistreţ,

sub care îi aştepta filipineza. Se întoarseră cu ea împreună în holul imers cu globurile cu lumină slabă şi avocatul se îndrepta spre ieşire, hota rit să lase baltă vila şi pe toţi locuitorii ei fără să-i mai salute, când de pe unul din cele două braţe ale scării din fund apăru cea mai minunată creatură (Ginevra) pe care o văzuse în viaţa lui, zână, madonă, înger, pui de căprioară, gazelă cu încheietura mâinii pusă în ghips. Era întoarsă cu faţa către susul scării şi spunea cuiva:

— Dacă continuă aşa, n-o să fie decât noroi, n-o să poată să ţină cursa…

A fost prima întâlnire a Av. Lorenzo (Emsti) Maggioni cu Palio din Siena.

Avocatul o strânge lângă el pe Ginevra, creatură de vis care dintr-o clipă în alta (asta a fost impresia lui de la bun început) ar putea să dispară, dizolvându-se în neant.

Ce-o crede despre ei doi americanca? Şi ceilalţi spectatori care se agită în spatele lor trecând de la o fereastră la alta, dintr-o încăpere în alta a acestui. Somptuos apartament care dă spre piaţă? Toţi se cunosc între ei, sunt cei din totdeauna, râd, bârfesc. Îi cred tată şi fiică, probabil. Un tată plin de grija care şi-a adus „fetiţa” să vadă Palio. Ea şi-a luxat încheietura căzând de pe cal iar el, ca s-o consoleze…

I-a spus-o, a fost mai puternic decât el (tot ce-o priveşte pe ea e mai puternic decât el).

Av.

— Aş putea să-ţi fiu tată.

Ginevra (care-şi scotea bluza cu ajutorul lui)

— Haide, haide, taică-meu nu ar avea atâtea scrupule. Regulează ca un iepure, unde poate se aruncă.

Avocatul strânge mai tare. Limbajul dezinvolt şi cum să spună? — depoetizant pe care-l foloseşte Ginevra cu uşurinţă l-a descumpănit puţin la început, dar acum nu-l mai înşală. E numai o mască. Al diev. Că cinismul, la fel ca şi indiferenţa sa prefăcută fată de rezultatul întrecerii. Vorbeşte aşa ca să-şi ascundă esenţa sa cea mai profundă, care n-are nimic a face cu asprimile şi vulgarităţile sexului. Asta-i ce Valeria nu a reuşit şi nu va reuşi niciodată să înţeleagă.

Val.

Aha, îţi plac fetiţele, în cele din urmă ai căzut şi tu.

Av.

— Dacă o iei aşa…

Val.

— Încearcă numai să nu devii caraghios. Of, of…

Pură gelozie, desigur. Sau mai bine zis pură invidie din moment ce ea se şi giugiulea cu Guidobaldo. Sau pur şi simplu pentru că o nevastă, de îndată ce apar alte femei, te transferă cu. De la sine putere din cartierul Omidei sau al Moluştei în cel al Berbecului sau al Maimuţoiului îndrăcit şi îi simţi în voce oţelul inox al briciului cu care te-ar aranja pentru totdeauna şi pe tine şi pe scula, ta josnică.

Totuşi, avocatul trebuie să admită că el însuşi nu înţelege ce impresie îi face cu adevărat această „fetiţă". Un anumit procent de sex (înţeles în sens larg iar apoi de analizat, de subdivizat) există fără îndoială. Dar celelalte procente încă îi scapă. Ginevra rămâne un mister, poate legat de toate celelalte mistere din aceste zile…

Val. (trecând cu dezinvoltură în cartierul Simplificării)

– Ce mister? E o curviştină care nu se gânaeşte de două ori ca s-o dea de-a azvârlita.

Avocatul îşi plimbă mâna de-a lungul spatelui „curviştinei" ca şi când ar voi să surprindă o definiţie a acestui trup (suplu? sinuos?) şi pe buze îi apare o altă frază din cele mai puternice decât el." Ce eşti tu în fond?" e gata s-o întrebe.

Dar simte trupul (zvelt? mlădios?) încordindu-se imperceptibil sub mâna lui, în timp ce capul se întoarce brusc către el.

— Ah, uite, în sfârşit – spune Ginevra uitându-se peste umăr. Muream de sete.

În spatele lor se afla acum un chelner în haină albă cu o tavă mare plină cu băuturi. Toţi se îngrămădesc în jurul lui.

— Nu ţi-e sete? — spune Ginevra îndreptându-se şi ea către tavă.

— Nu, – spuse avocatul, nu mi-e sete.

Întinde o mână, o reţine.

— Nu te duce.

— De ce?

El îşi simte brusc gâtul uscat dar nu din pricina setei.

— Nu, nimic, scuză-mă.

Ea se apropie de grup, o superbă fată prea blondă care împreună cu

altei persoane surâzătoare, elegante, distinse, de vârste diferite îşi potolesc setea cu plăcere pe un fundal de casă elegantă, sub privirea binevoitoare, a unui distins servitor» Dar el nu Vrea să ştie ce beau, nu vrea s-o vadă pe” Ginevra. În această banală scenă de film publicitar. Este sigur că ea, măcar cu asta n-are de-a face, că nu aparţine procentelor care beau X, mănâncă Y, se spală, cu Z. (Dar atunci de cine aparţine?).

Avocatul îşi îndreptă privirea către piaţă, ca să schimbte filmul, dar chiar în acel moment, acolo jos, totul este nemişcat. Mtizica tace, stindardele fiii mai flutură, tobele nu mai răpăie, mulţimea nu mai aplaudă. Este oare o întâmplare că un nor cenuşiu a acoperit soarele? Că toate culorile s-au stins?

În piaţă sunt acum 17 cărţiere, dela Valul care a deschis cortegiul până la Dragonul, care îl închide. Deci, toate pe scenă; şi cele care vor concura şi cele care sunt excluse de această dată de la întrecere. Dar acolo, în dreapta lui, în întunecata stradă Cusato, avocatul zăreşte un alt grup de călăreţi aşteptând să intre.

Aha.

Întinde mâna spre americancă. *Can I* trebuie să spună sau *May J*? Nu reuşeşte niciodată să-şi amintească.

— *Could if* you *please*? — sfârşeşte prin a silabisi.

Americanca îi surâde şi-i dă binoclul.

Ah, ei sunt.

Şase cai cu valtrapuri lungi care acoperă în întregirile capul. Două găuri pentru urechi, două pentru ochi (enormi răi), şi călăresc şase călăreţi în armură, cu Vizierele coifurilor coborâte. Şi pe coifuri flutură cele şase simboluri: Vipera, Cocoşul, Stejarul, Spada, Ursul şi Leul.

Da, ei sunt, surlele avocatul Maggioni mândru de a şti, mândru de a le recunoaşte: Cartierele lltt ite.

Invitaţia la masă a venit după o altă încercare de a vorbi cu Paolino Co. Acolo, la Fort Apache. Dar linia era tot întreruptă, din receptor venea t i mutisiri otiL personal, ca de la un spate întors. Ruptura era chiar foarte netă.

Avocatul îşi aminteşte totuşi că la racel punct, cu toată apariţia minunatei creaturi (în tovărăşia unui bătrân auster?), rel ar fi vrut să plece. Furtuna părea ca să mai potolise şi nu mai era niciun motiv logic care să facă ca hotărârea să atârne de telefon, pe ţe să le dea de ştire idealiştilor? Să-i informeze despre ce? Că el şi Valeria erau în întârziere? Dar o ştiau, iar ei nu

aveau chiar nimic să-i spună: alo, suntem aici, liniştiţi, printre, ţ*pşii şi gogoşi de mătase, indienii nu mai asediază fortul, luaţi şi veniţi, *over and out*.

Era suficient să ia şi să plece. Dar Valeria începu aria exilatului, începu un şir de ce facem" ce nu facem care echivala, dată fiind ora şi prezenţa celorlalţi în jurul telefonului, cu o cerere de invitaţie ta masă. Gtire a venit imediat de la 1) Guidobaldo: a): femeia osoasă cu părul strâns în coc, care a reieşit că se numea Elisabetta; 3) bătrânul auster, pe nume Ascanio. Ginevra n-a scos niciun cuvânt, n-a manifestat nici cel mai mic interes.

Valeria n-a aşteptat să i se spună de două ori şi a găsit modalitatea, în timp ce accepta, să-i arunce avocatului o privire sfidătoare. Vezi cum o banala gospodină înfruntă neprevăzutul, aventura? Vezi cum se distrează într-o situaţie neobişnuită? Muşcătura aia de la fund i se suise la cap.

Trecură cu toţii în bibliotecă, printre nenumăraţii metri de pergament, piele, aur stins, mii de cotoare de cărţi aşezate pe rafturile mari ale Sălii şi cocoţate până la tavanul cu fresce alegorice palide. Una din laturile mici era ocupată de o bibliotecă impunătoare, cu patru coloane în spirală din lemn roşcat; în centrul celeilalte laturi se afla un cămin înzorzonat din marmură şi piatră cenuşie, unde trosnea un foc bun.

— Oh, dar ce foc bun! — strigă imediat Valeria.

Nu sărea nicio replică. Nici pe asta, ba chiar o îmbunătăţi cu următoarea destăinuire:

— Eu aş putea să stau ore întregi să privesc focul.

Merseră cu toţii să se aşeze în faţa focului. În apropiere erau gata pregătite tăvi de argint cu vinuri, aperitive, gheaţă, cartofi chips, alune, măsline şi într-o clipă avocatul se trezi cu un pahar în mână şi cu un cârnat subţire de mistreţ în cealaltă, privind focul dintr-un fotoliu adânc.

Cele două femei, gazdele, şuşoteau pe o sofa, Valeria continua să fiecărească sporovăind despre fratele ei, filosofia rupturii nete, viticultură, echitaţie, mistreţii care, cu Interzicerea vânătorii, se înmulţiseră ca iepurii şi distrugeau recoltele de ceapă. Dar deşi se adresa austerului bătrân Ascanio (foarte slab, privire ameninţătoare, păr alb lung, îmbrăcat în alb din cap până-n picioare), în realitate era pentru Guidobaldo că se ostenea atâta iar avocatul, dindu-şi seama, îl privi mai bine pe omul care-i scosese din potop.

Stătea lenevos în picioare, cu cotul sprijinit de consola căminului şi o fixa cu interes pe Valeria. Un bărbat frumos, trebuie să recunoaştem, înalt,

între treizeci şi patruzeci, un sportiv, cu un cap superb reflectat de patratele oglinzii mari înrămate. Dar chipul?

Avocatului îi veni în minte Baravalle, coleg cu el acum mulţi ani. Era piemontez şi-i spunea mereu: „Ascultă la mine, Maggioni? Când cineva are mutră de crai, este un crai.”.

Dar poate avocatul, cinstit vorbind, să afirme că Baravalle (cine ştie pe unde o fi şi el) a fost cel care a trezit în el primul semn de alarmă, întâia bănuială sau, mai binezis, prima idee încă neclară că era ceva care dăde de bănuit?

Nu, nu poate. Firul reconstituirii nu este atât de simplu, alte elemente trebuie luate în considerare: oboseala călătoriei, atacul violent al grindinii, faptul de a fi greşit drumul, simţământul de ciudăţenie pe care-l încerca găsindu-se în acea vilă necunoscută, printre persoane necunoscute. Chiar şi Valeria, cu atitudinea ei, îl. Dezorienta. Chiar acel whisky, probabil. Şi căldura exagerată a căminului (în plin august!).

Toţi aceşti factori au lucrat probabil asupra lui (om mijlociu nepregătit pentru lucruri neobişnuite, uşor de tulburat de către excepţii) ca un soi de drog. Nu că ar fi avut o halucinaţie, dar dintr-odată, plecând de la chipul lui Guidobaldo, întreaga scenă i-a apărut într-o altă lumină: teatrală, fabricată, construită. Totul se încadra în norme, în lanţul de cauze şi efecte careul adusese aici, în faţa buştenilor aprinşi; dar rezultatul final era abia acum perceput de ochii lui (poate uşor tulburaţi, distraţi) într-un anume fel îngheţat, înrămat, sticlos. Şi când Elisabetta, femeia osoasă care părea, a fi stăpâna casei, a, făcut gestul atât de normal de a se apropia de el cu sticla în mână, se gândi: Dumnezeule, lichidul ambrat, reflexele focului pe cristaluri, surâsurile calde de intimitate, fata aceea splendidă pe divan, mutra aia de crai... dar e reclama pentru o marcă de whisky! îi veni să râdă şi ar fi râs probabil şi cu naivitate le-ar fi spus şi celorlalţi comica sa impresie. Dar gafa îi fu evitată de tăcuta („furişa „?) sosire a filipinezului, care cu surâsul său... („ambiguu?” „de nepătruns?” „enigmatic?”) i-a dat o senzaţie tot atât de tulburătoare. Iar o scenă construită, făcută. O secvenţă previzibilă. Dar de un tip pe care nu a putut, pe moment, să-l definească.

— Mergem la masă? — se adresă tuturor Elisabetta, în timp ce servitorul se dădea înapoi cu un pas şi dispărea într-o deschizătură îngustă, întunecată, între cărţi.

Aha, se trezi din toropeală avocatul, remarcând în deschizătură canatul subţire al unei uşiţe pe care erau pictate în *trompe-l'oeil* şiruri de cotoare de cărţi în pergament. Iată de ce sosirea filipinezului i s-a părut atât de fantomatică… Numai că la acest punct îi veni în minte expresia „pasaj secret" şi efectul de artificios, de banal neverosimil se reproduse din nou.

Dar se poate, se, gândi amuzat şi iritat, privindu-i pe ceilalţi cum se ridicau şi pe osoasa stăpână a casei care se îndrepta împreună cu Valeria („vă arăt drumul „) către uşiţă, se prea poate ca în vila asta să te mişti numai între efecte cunoscute şi clişee demodate? Chiar şi incidentul cu Valeria, atacată de sadic, oricât de inexplicabil ar fi, ce altceva fusese în fond decât o scenă de cel mai stereotipic…

— Nu veniţi?

Ginevra (creatura de vis) era lângă el şi-i surâdea încurajator, întinzându-i o mână, ca unui pacient de care te îndoieşti că poate să se scoale singur. El se sculă scuzându-se, acuzând oboseala călătoriei şi, poate – surâs, stângaci, în timp ce ea îi lua paharul gol din mână şi-l punea pe masă – prea mult whisky.

Fata îşi petrecu un, braţ pe sub al lui şi-l trase printr-o sală de biliard şi un salon până la imensitatea sufrageriei, aşezându-l apoi, ca pe o marionetă, pe lin scaun la mijlocul mesei lungi.

— Ooh – spuse cu un suspin. Bravo!

Se aşeză lângă el.

— Beţi puţină apă.

El bău puţină apă din paharul cu picior şi privi în jurul lui. În capul mesei şedea Elisabetta, cu bătrânul auster la stânga ei (apoi Ginevra, apoi el). În dreapta ei era un loc gol, apoi Valeria, apoi Guidobaldo. Avocatul îşi reaminti în acel moment că gazdele lor aşteptau nişte prieteni de la Roma şi vorbi ca să se vadă că indispoziţia îi trecuse.

— Şi prietenii voştri de la Roma n-au sosit încă?

— Nu, zise Guidobaldo. Cred că aşteaptă să treacă furtuna.

— Da. Şi telefonul care nu merge…

— Da. Aşa-i.

Păreau cu toţii că nu sunt în largul lor, ţinindu-se cu dinţii de curtoazie. Poate din pricina Valeriei care, ca întotdeauna, după accesele de vioiciune, căzuse într-un mutism jenant? Sau poate, se gândi avocatul, a greşit când i-a

menţionat pe prietenii de la Roma, poate legaţi de vreo grijă mare.

— Sunteţi din Siena? — o întrebă pe Ginevra.

— Da, dar locuiesc la Florenţa, sunt aici îmmai pentru Palio.

Ah, Palio.

— Îi ştiţi? L-aţi văzut vreodată?

— Din păcate, nu; trebuie să fie interesant.

— Foarte interesant.

Lucruri de felul acesta se învârteau în jurul mesei, cu lungi pauze. Nu se petrecea nimic. Nu se mişca. Filipinezul stătea lângă uşa din fund, rigid, ca de lemn. Ce se aştepta? Pentru cine era pregătit lotul din dreapta Elisabettei? Pentru prietenii din Roma nu, dacă erau mai mulţi. Dacă erau totuşi trei, socoteala ieşea. Două locuri erau ocupate de soţii Maggioni, al treilea era cel gol. Totuşi, ciudat că nu i l-au oferit lui, se gândi avocatul. Sau bătrânului.

Elisabetta îşi aprinse o ţigară, scoase o dâră lungă de fum, dar puţin după aceea strivi cu hotărâre chiştocul într-o minusculă scrumieră de lângă farfurie. Se întoarse către bătrân.

— Păi cred că ajunge.

Celălalt răspunse plecându-şi pleoapele.

Femeia făcu un semn filipinezului, care *de* pe o masă în formă de semilună de lângă perete luă o farfurie cu mâncare şi se apropie să servească.

Valeria.

Apoi Ginevra.

Apoi Elisabetta.

Distanţa dintre un loc şi al lui în jurul mesei lianei părea să crească cu tăcerea; şi tăcerea nu avea acea calitate apetisantă, care ţine de banchet, când te reculegi ca să guşti ceva foarte fin, te făcea oarecum să te gândeşti la o pisică care se învârtea în jurul unei păsări în colivie. Avocatul avu impresia precisă că se tăcea pentru că ei doi erau acolo, altfel s-ar fi aruncat asupra subiectelor care-i interesau; adică asupra unui singur subiect, ar fi putut să jure (chiar dacă nu-l. Cunoştea). Se năştea întrebarea: atunci de ce ne-au oprit dracului aici? Care este adevăratul motiv al acestei frumoase ospitalităţi!

Întâlni privirea Valeriei dar nu reuşi să înţeleagă dacă şi ea se întreabă acelaşi lucru.

Şi în acea tăcere auzi pe cineva care de departe fluiera cu putere „La donna e mobile”, paşi repezi şi grăbiţi, apoi o uşă care se deschidea în spatele

lui. Avu timp să vadă ochii holbaţi ai Valeriei şi o voce uşor stridentă strigă:

— Poftă bună la toată lumea!

Se întoarse. Cu o haină ca de copil la două rânduri, cu nasturi de argint, o cravată cu dungi, pantaloni albi strânşi pe picior şi pantofiori albi cu tocuri înalte, agresorul Valeriei, maniacul, monstrul, îşi luă în primire locul între victima sa şi stăpâna casei.

— Aţi făcut bine că aţi început fără mine – spuse cu emfază sarcastică. Prefer întotdeauna s-o pornesc cu avânt.

Guidobaldo, care era în faţa. Avocatului, ridică imperceptibil ochii spre cer şi se adresă Valeriei:

— Vă prezint pe Puddu, zis şi Ciupitorul, – spuse solemn. Regele jocheilor de la Palio.

— Dar noi ne cunoaştem! — strigă Puddu.

Cu dinţii descoperiţi de un mic rânjet fericit, se aplecă spre Valeria şi îi muşcă cu delicateţe lobul urechii.

Cartierele din Siena, care astăzi sunt în număr de 17, erau în Evul Mediu în număr mult mai mare.

Avocatul Maggioni nu ştie sau nu îşi aminteşte aproape nimic despre Evul Mediu, dar a fost de curând informat (de către eruditul bătrân Ascanio) că dominaţia longobarzilor ajungea într-o vreme până aici. Serios? Serios. Şi iată cartierele din Siena că se organizează în jurul parohiilor, abia tolerate de barbarii invadatori; acolo locuitorii cartierului se adunau nu numai pentru a se ruga (trebuie că aveau nevoie destul de des de rugăciuni) dar şi ca să discute descurajatoarele lor probleme de învinşi, de ocupaţi, de dominaţi. Apoi sosiră francii (ah, ia te uită) care au instaurat un altfel de tip de raporturi cu Biserica (da, da), au recunoscut acel sistem de guvernare locală ba chiar le-au dat frâu liber, responsabilitate, puteri, îndatoriri şi felurite sarcini. Cartierele le procurau miliţia şi-i îngrijeau pe bolnavi, curăţau străzile şi ridicau birurile. Au fost împărţite în trei sectoare („cei trei” din Siena) iar când oraşul s-a transformat în Comună liberă…

Avocatul Maggioni, care este lombard şi în vinele căruia curg probabil ultimile picături de sânge Ion gobard şi franc, nu vede nicio legătură între el şi acele vremuri îndepărtate, nu simte nici cea mai mică afinitate cu Comunele libere. Om mijlociu, italian mijlociu, mai supravieţuieşte în el, din anii de şcoală, o crispare de profundă plictiseală, de disperat refuz faţă de capitolul

din *Compendiul de Istorie* intitulat „Comunele”. Cenuşii, compacte, aride pagini; mai rele, poate, chiar şi decât capitolul intitulat „Arabi".

Dar în aceste trei zile a avut ocazia să-şi dea seama că la Siena un fir neîntrerupt vine din acele secole întunecate până în zilele noastre. Când priveşte înapoi, el îl vede pe taică-său, îl vede pe bunică-său (cu mustăţi albe, înfuriat, în timp ce încearcă să deschidă umbrela într-un gang cavernos), dar nu merge mai departe de el; în schimb Ascanio (şi cu el Ginevra, Elisabetta, Guidobaldo şi toţi locuitorii cartierelor din Siena) vede fără efort un lung, foarte lung şir de strămoşi drepţi ca nişte popice, vede treizeci, cincizeci de indivizi – seniori, oameni din popor, ţărani, soldaţi, poate vreun preot sau călugăr care şi trec, ca să zicem aşa, mingea, ca în generaţiile biblice: Baccio care l-a procreat pe Bindo, care l-a procreat pe Corso, care l-a procreat pe Duccio…

Ah, tradiţia! Ce învârteau în Evul Mediu, în jurul anului, să zicem, 1200, strămoşii avocatului Maggioni? Avocatul nu are nici cea mai, slabă idee. Ceaţă totală. În timp *ce* Ascanio ştie că la acea dată Baccio în tovărăşia lui Bindo, Corso, Duccio etc., se ducea la 15 august, sărbătoarea Sfintei Fecioare, să ducă solemn la Dom contribuţia sa de locuitor al cartierului, adică: o lumânare. De pe atunci totul era cu meticulozitate stabilit, reglementat: greutatea, preţul, grosimea, lungimea lumânărilor obligatorii pentru fiecare cetăţean, a lumânării mari pictate, obligatorie pentru cartier şi a uriaşei lumânări de 100 de livre, omagiul Comunei. O ceremonie frumoasă, putem să ne-o închipuim. Dar putem să ne închipuim că se termina cu asta? Cu Baccio, Bindo etc. Care îşi depuneau lumânările şi se întorceau imediat acasă?

Nu, evident. Chiar şi un avocat lombard ştie că dintr-un lucru se naşte un alt lucru. Se rămâne la vorbă în piaţa Domului. Se admiră seamatorii şi dansatorii pe şârmă veniţi din alte părţi. Se mănâncă dulciurile şi se beau vinurile de pe tarabele puse acolo pentru această ocazie. Până când cuiva (nici măcar Ascanio nu-i cunoaşte identitatea) îi veni în minte (anul exact va rămâne pentru totdeauna necunoscut) să organizeze cu această ocazie o cursă de: cai între cartiere, poate deja învrăjbite din pricina altor mici rivalităţi, dintr-un firesc spirit de competiţie.

Aşa s-a născut, după documentatul Ascanio, Palio din Siena. Care timp de secole s-a ţinut nu în Piaţr Caropo ci de-a lungul crăpăturilor negre şi şerpuite ale străzilor care taie oraşul, de-a lungul tuturor capitolelor din

Compendiul de Istorie: Guelfii şi Ghibelinii, Senioriile, Principatele, Carol al VIII-lea şi Carol al V-lea, regi, papi, împăraţi şi republici, războaie, invazii, asedii, distrugeri, măceluri, foamete, ciume. Până la urmă* după atâta doliu care a înjumătăţit de mai multe ori lumea din Siena, a pustiit palatele şi bordeiele, a scufundat în tăcere prăvăliile, a golit mânâstirile şi bisericile, multele cartiere din Evul Medii» s-au redus la cele 17 care mai sunt şi astăzi.

Avocatul Maggioni nu-şi poate desprinde ochii (binoclul) de la cei şase călăreţi încă nemişcaţi acolo, la curba de la Casato, de la cele şase întunecate coifuri de fier purtând în vâvf simbolurile Stejarului, Viperei. Ursului. Leului, Cocoşului, Spadei. Şase simboluri reprezentând cu îndoliată îndărătnicie cartierele dispărute, şterse, pulverizate de conflictul secolelor.

Dar avocatul nu mai este un turist, un observator indiferent; aceste ultime trei zile l-au îmbibat cu presimţiri, pasiuni, obsesii, enigme. Vede limpede, dincolo de coifurile heraldice ale Cartierelor Moarte, şirul neîntrerupt al tuturor acelor înjunghiaţi, spintecaţi, traşi în ţeapă, arşi, ciumaţi, înfometati, cărora mila municipală le acordă, în compensaţie, această prezenţă onorifică. În Piaţa Campo, dar le interzice acum orice revanşă. Generaţii şi generaţii de cadavre oribil mutilate, grămezi de schelete care ajung până la înălţimea acestei ferestre şi în numele cărora niciun cal de cursă; niciun jocheu, oricât ar fi el de mercenar ş? 6rupt, nu va mai participa niciodată la Palio dir. Sterta.

Cum aş reacţiona eu, se întreabă fără legătură avocatul, da. A bunicul meu sau. Alt strămoş direct ar fi fost locuitor al cartierului Cocoşului sau Ursului sau al altui cartier din cele care au fost suprimate la 1675?

Acele şase cartiere, îi explicase Ascanio, ar fi fost descalificate pe viaţă şi lipsiţi de teritoriile lor, în urma unor foarte grave incidente care s-ar fi făcut responsabile în timpul întrecerii din acel an. Purfen realitate fusese vorba de o samavolnicie, în detrimentul lor, din partea unor cartiere mai puternice care ţinteau tocmai, la sporirea teritoriului lor, cam cum a fost cu împărţirea Poloniei, se gândi avocatul trecând la alt capitol al *Compendiului*. Sigur, cel puţin la început, probabil că le-a fost foarte greu foştilor susţinători ai Stejarului, ai Cocoşului etc. Să se pasioneze pentru noile cartiere la care fuseseră anexaţi din oficiu. Un lucru dificil de înghiţit mai ales pentru cel căruia i s-a furat victoria în75 şi care a sperat să-şi ia revanşa participând sub culorile lui în ’78 sau în ’77.

— Tu, – ar vrea s-o întrebe, jumătate în glumă, jumătate în serios pe Ginevra, în timp ce trece cu binoclul de la un coif la celălalt al celor şase călăreţi încă nemişcaţi – tu cărui cartier îi aparţineai în 1675?

Dar în acest moment şirul macabru începe să înainteze în piaţă şi avocatul are un presentiment neaşteptat de pericol ba chiar de catastrofă. Prezenţa lui aici, lângă Ginevra, şi prezenţa Valeriei acolo lângă Guidobaldo, îi apar ca preludiul unui deznodământ tragic pentru amândoi. Fixează binoclul (şi i se pare ca şi cum ar întinde o mână peste mulţimea ca o mare) pe balconul de la Cercul Uniţilor şi o vede pe Valeria care şi ea ţine un binoclu fixat în direcţia lui ca şi când l-ar fi privit pe el care o priveşte.

Ochii lor (sau inimile lor? sufletele lor?) se intâânesc şi avocatul se emoţionează. Poate că nimic nu s-a hotărât încă, gândeşte cu un nod în gât, poate că totul mai poate fi încă salvat. Mama copiilor mei. Tovarăşa mea de viaţă. De ce i-am lăsat să ne despartă aşa, ademenit fiecare în povestea sa absurdă? Şi ce-am făcut eu ca să ieşim din ea? Nimic. Am amânat. Am aşteptat să văd. Şi acum…

În lentilele îndepărtate care-l fixează i se pare că citeşte un reproş mut.

În lentilele îndepărtate care O fixează, Valeria Crede că citeşte un reproş mut.

Bietul Enzo, gândeşte ea. Tatăl copiilor mei. Tovarăşul meu de viaţă. Iar eu aici distrându-mă, scânteind cu nepăsare. Da’ e vina mea dacă el îşi are criza existenţială sau ce-o fi având, tocmai acum când ducem o viaţă mai deosebită, când vedem lume mai interesantă? E vina mea dacă el nu se distrează?

Filipinezul se pregătea să-i toarne băutura şi Valeria se pregătea să-l împiedice s-o facă când reproşul mut pe care-l citi în ochii soţului ei o decise. A, beau prea mult? Şi tocmai el o spune, el care era deja ameţit înainte de. Masă şi nu reuşea nici măcar să se scoale în picioare? Îl lăsă să-i umple paharul şi-l goli imediat, în sănătatea moralistului.

Se simţea din nou în formă, scânteietoare. Scânteiau argintăria, farfuriile, paharele, scânteiau ochii adorabililor vecini de masă, scânteia conversaţia (despre Palio: cartierele din Siena sunt în umăr de 17) şi scânteia şi ea, de ce nu? Dar ştia. Că euforia ei instabilă nu depindea de vin. Şi de ce depindea atunci? De muşcătura jocheului Puddu (nu cea de la ureche, cealaltă) ar fi răspuns cu toată probabilitatea (96) Enzo, regele statisticilor.

Dar lucrul se pregătea, se acumula de mai înainte, cu mult mai înainte. Muşcătura (cealaltă) nu fusese decât împrejurarea, scânteia, da. O versiune uşor îndrăzneaţă a sărutului care o trezise pe Frumoasa Adormită.

Noua Valeria (încă fără chiloţi şi deloc jenată de secreta, indecenta lor lipsă) o aţâţa şi o speria pe Valeria. S-o lăsăm în pace, îşi spuse, să vedem până unde merge. La urma urmelor mai există şi cea de a treia Valeria, foarte lucidă, indiferentă, obiectivă, care este conştientă de orice nuanţă şi ţine totul sub control (sau cel puţin speră).

— Iertaţi-mi neştiinţa, dar de ce se cheamă aşa 7 îl întrebă cu viu interes pe Guidobaldo. Ce vrea sa spună Palio?

Ascanio fu cel care-i răspunse cu autoritate.

— De la latinul *pallium*, „pânză”, care a însemnat apoi stindard, steag. Şi într-adevăr învingătorul primeşte drept premiu un steag pictat care…

— Dar trebuie să fie foarte vechi!

— Nu, de fiecare dată un alt artist este însărcinat sa…

— Un alt nemernic, corectă Ginevra, care face un ghiveci din Fecioară şi simbolurile cartierelor care concurează. O dată „tradiţional”, altă dată „modern” şi de fiecare dată mai urât.

Nimeni n-o contrazise. Fata era singura din grup care era de-a dreptul antipatică. Vorbea puţin, dar întotdeauna cu un ton arogant şi cu un fel de dezgudt ca şi cum ar fi scuipat musculiţe. În timp ce cei doi bărbaţi erau de o amabilitate delicată, învăluitoare, spontană, perfectă, iată ce însemna să fii un gentilom, cuvântul o spunea bine: bărbaţi, înainte de toate, gentili. Cu toate că şi Elisabetta, stăpâna casei, era o femeie admirabilă (cu mâini ca dintr-un vechi tablou şi un safir octogonal într-o montură de aur alb. Lucrată în stil vechi, la care cele trei Valerii trăgeau cu plăcere cu coada ochiului).

Şi până şi Puddu, poreclit Ciupitorul, care continuat să-i atingă picioarele pe sub masă cu picioruţele sale, jinduind fără ruşine, nu mai avea nimic înspăimântător; ba chiar neruşinarea lui, vulgaritatea şi firea-i capricioasă o distrau pe Valeria. Era mai degrabă un bufon nepedepsit decât un adevărat maniac sexual. Ceilalţi îl tratau cu amabilitate, râdeau politicos la glumele şi anecdotele lui obscene (povestite deja trei dintre care două „vechi”) dar era limpede că-l suportau doar din pricina complicatelor motive legate de Palio!

Trebuia să călărească, din câte pricepuse ea, calul Panterei, deşi

aceasta nu reprezenta cartierul nici unuia din cei prezenţi (Guidobaldo şi Elisabetta erau din cartierul Valul, Ascanio din cartierul Gâştei, iar Fata din cartierul Pădurea). Dar atunci de ce îl ţineau aici, musafir linguşit şi nedorit? Ca să le facă o favoare celor din Pantera? apoi totuşi, mulţumită întrebărilor pedante sile lui Enzo, se lămurise că în timp ce caii fuseseră deja atribuiţi (dimineaţa, prin tragere la sorţi) diferitelor cartiere, jocheii puteau fi schimbaţi chiar cu câteva ore înaintea întrecerii. Atunci poate era invers şi aceştia voiau să-l ia pe faimosul Puddu, „regele jocheilor", de la cartierul Pantera. Voiau să-l convingă să alerge pentru unul din cartierele lor, sau pentru un altul, cine poate şti.

Omuleţul făcea aluzii serioase la (presupusul) său membru enorm cât şi la nişte sume enorme de bani pe care cele mai diferite cartiere i le plătiseră pentru serviciile sale şi pentru „glumele" sale: „iar aceste" glume îşi dădu seama Valeria, trebuiau să fie înşelăciuni în toată regula, chiar dacă nimeni din cei prezenţi nu se arăta indignat. Dimpotrivă, se părea că tocmai aceasta era îndemânarea cea mai aditiârată a jocheului să-şi schimbe haina în ultimul moment, să alerge (şi să piardă) pentru un cartier după ce se vânduse în secret altuia, să oprească calul la plecare sau la final, să împiedice sau să biciuiască pe ceilalţi jochei, să se ofere simultan mai multor cartiere, să nu-şi ţină cuvântul, să-şi încalce îndatoririle, să mintă. O adevărată canalie.

— Torcicollo, începuse între timp să strige Puddu, e un rahat. Sunt gata. Să-i dau zece metri, cincizeci pe un singur tur şi cu orice „cal…

Ura faţă de acest Torcicollo, un rival mai ticălos decât el după câte se părea, îl făcuse să se înroşească (şi vinul ajutase). Dar în acelaşi timp se întinse să ciupească pe sub masă coapsa Vajer iei.

— Puddu, ţi-a rămas sos pe bărbie, îl avertiză fata, care stătea în faţa lui. Aici.

El păru nesigur între a se simţi ofensat sau recunoscător.

— Ah, se mulţumi să mormăie şi-şi şterse cu. Şervetul jumătate de faţă, apoi plesni din degete către filipinez ca să-i umple din nou paharul. Ceilalţi surâdeau înţelegători.

Dar ca jocheu trebuia să aibă valoare fără îndoială, reflectă Valeria, dacă-l răsfăţau atât de mult. Cine ştie până unde mergea îngăduinţa lor faţă de atitudinile lui de mic rege caraghios? Oare şi Elisabetta şi fata se lăsau muşcate de fund (cel puţin) de către faimosul Ciupitor? Făcea oare parte din

îndatoririle tradiţionale faţă de cartierul tău să te culci cu jocheul? Sau poate era vorba de o onoare mult râvnită de doamnele din Siena (cu atât mai mult dacă scula acestui Puddu era într-adevăr…)?

Posesorul presupusei scule îi spusese ceva:

— Cum aţi spus, vă rog?

— Am zis: călăriţi? repetă el.

— Nu.

— Îmi pare rău pentru soţul dumitale, rânji omuleţul. Şi pentru dumneata, căci eşti încă o iapă frumoasă.

O măsură cu un ochi competent.

— Călărită fără şa, dumneata ai putea face nişte curse extraordinare, îi spuse Ciupitorul.

Au râs cu toţii politicos şi Valeria (scandalizată-jignită dar în acelaşi timp superioară-amabilă) se informa cu o dezinvoltură scânteietoare despre caii ce vor alerga la Palio, a, nu erau pursânge? nu, pentru că pe o asemenea pistă era nevoie de picioare mai puţin delicate, mai puţin fragile; şi cum îi alegeau? păi, crescătorii, negustorii de cai îi aduceau în piaţă pentru tragerea la sorţi care se desfăşurase tocmai în dimineaţa aceea şi acolo comisia alegea zece, zece cam de aceeaşi valoare (Enzo: ah, interesant!) eliminând pe cei prea înfocaţi ca şi pe gloabe, ca şi pe cei cu defecte (Enzo dar sunt asiguraţi împotriva căderilor, accidentelor, îmi închipui); şi după repartizare urmau probele pe pistă, dar prima, cea din seara aceasta, nu s-a mai ţinut din pricina furtunii, iar mâine, păi probabil că nici cele două probe de mâine nu se vor ţine, depinde de cum va fi pista, după atâta ploaie, din cauza căreia…

Valeria îşi împreună mâinile.

— Oh, ştiţi că în drum spre vilă am văzut nişte cai superbi în ploaie?

În jurul mesei ochii scânteiară viu după care toate privirile se îndreptară către farfurii în timp ce o linişte scurtă, absolută, se lăsa ca o ultimă întorsătură de şurub.

De ce, ce-am spus? se gândi Valeria (am băut prea mult, Enzo are dreptate).

— Cai? spuse cu prudenţă Ascanio. Şi unde?

— Aici în jur, într-o vale, spuse ea intimidată.

— Cu călăreţi?

— Nu, dimpotrivă păreau… ne-am gândit că erau cai nedomesticiţi.

— Şi câţi erau?

— Nu ştiu, un grup mic care galopa în ploaie. Nu sunt Ai Voştri?

— Nu, spuse Elisabetta. Vila are grajduri dar deocamdată sunt goale.

— Atunci or fi ai fratelui meu, de la ferma „Zumzăiala”, spuse Valeria agăţâradu-se de: ochii cunoscuţi ai soţului ei.

Acele gazde adorabile, le simţea dintr-odată îndepărtate, de neînţeles. Nu mai erau scânteietori şi nici ea nu mai scânteia. Când s-au întors în bibliotecă pentru cafea (nu, mulţumesc, nu. Mai pot să dorm) ceru voie să mai încerce să dea un telefon lui Paolino iar filipinezul o însoţi până în holul de intrare şi o lăsă singură.

Ea ridică receptorul, ascultă tăcerea câteva secunde, începu totuşi să facă numărul dar, la jumătate, renunţă. Filipineza, care trecea în acel moment, îi surâse fără să se oprească şi îi făcu un semn cu degetul arătător şi cel mijlociu: semnul unei foarfeci care tăia.

Sunt chiar îndrăgostită cu adevărat? se întrebă Valeria uitându-se la profilul lui Guidobaldo, lângă ea pe balconul Cercului Uniţilor, numit şi Cazinoul Nobililor. Aş fi oare gata sa, fac orice pentru el? Să-mi părăsesc soţul şi copiii, să fug, să-mi rad părul, să mă prostituez prin fundăturile din ce ştiu eu, Napoli sau din Barcelona?

Acest viitor; întrezărit îi dă palpitaţii, deşi, ştie că e puţin probabil să fie chemată să treacă proba, dar întrebările înseşi o îmbată pe ea care în atâţia ani de căsnicie s-a întrebat numai, rar şi potolit, dacă nu ar fi făcut mai bine să se căsătorească cu Carletto, acum medic primar la spitalul din Legnano.

Întrebări, sunt acum trei zile de când Valeria îşi tot pune. Ditr problemele, marile întrebări, crizele, a decis acum să le lase soţului ei; care poate în acest moment îşi reproşează că nu este lângă ea” să-şi apere soţia – mai ales de ea însăşi – şi s-o recucerească, chiar dacă rămâne acolo jos la fereastră, îmbrăţişând-o pe stricata aia tânără.

— Ce se întâmplă? Ce înseamnă asta? i-a spus ieri seară cu seriozitate, grav. Îndurerat. Dar apoi, n-a ştiut nici măcar să-i explice dacă vorbea despre ei doi, de el cu Ginevra şi de ea cu Guidobaldo, – sau de altceva. A spus numai că toată treaba (da, ce treabă?) îi apărea „sub o lumină falsă”.

Valeria dă retrospectiv din umeri şi se întoarce să se dedice, să se abandoneze (nu îi vine în minte niciun Verb activ) spectacolului multicolor care i se înfăţişează din patrulaterul cu colţurile rotunjite ale pieţei. Ochii i se

lasă invadaţi, se umplu de culori, absorb, beau culori, toate dezirabile, de la cea mai violentă la cea mai delicată, toate de îmbrăcat-şi de păstrat într-o garderobă caleidoscopică, fără sfârşit. Niciodată, nici măcar când a fost dusă pentru priftia dată, copilă fiind, la teatru, nu a încercat un sentiment atât de magic de cufundare şi de uitare. Valeria nu mai există, Inima ei a luat ritmul lent şi solemn al tobelor, sângele îi curge, se opreşte, îşi reia mersul după opririle şi înaintările „aparitiilor" iar în capul ei albastru şi gol ca cerul zboară toate stindardele delor 17 cartiere, Girafa, Gâsca. Tumul, Lupoaica, Cochilia… Cochilia… (Ah, memoria!).

Jos, la curba de la Casato, au apărut războinici în zale, cu vizierele trase, caii îndoliaţi. Trebuie să fie Cartierele Moarte, despre care a vorbit Ascanio. Opt.

Sau şase? Vipera, Stejarul, Bufniţa (Bufniţa?), Ursul, Leul, Pantera, (nu, Pantera e. Vie), Vulturul… Iniine.

Această varietate abundentă, se gândeşte visătoare Valeria, este o imagine a vieţii, a vieţii aşa cum ar trebui ea să fie. Bucuria de a trece de la o culoare la alta, beţia de a te lăsa dus de la o senzaţie la alta, de la o emoţie la alta. În timp ce necazul cu oameni ca Enzo (nimeni nu-i neagă meritele, seriozitatea, soliditatea lui ca tată şi ca soţ) este că nu se lasă niciodată furaţi, că se supraveghează mereu. Niciun fel de elasticitate, disponibilitate zebxi, neîncredere şi prudenţă faţă de tot şi toate; un refuz nesănătos (da, nesănătos) al neprevăzutului, o îndărătnicie de a face cel mai mic pas în necunoscut. Iar apoi, când se întâmplă ca împrejurarea să-i smulgă din colţul lor liniştit, nu mai ştiu ce să facă, se cocoaţă pe oglinzi ca să nege realitatea faptelor, ajung să se dea în spectacol, zău aşa.

Valeria spionează profilul veşnic fascinantului Guidobaldo şi se întreabă (întrebări, întrebări…) dacă bărbaţii nu sunt cu toţii aşa, dacă nu sunt cu toţii în adâncul lor sedentari, fricoşi, laşi. Priveşte-l pe eroicul Idr exemplar, Ulise, pe care ţi-l aruncă mereu în faţă, ca pe un model de aventură păi, la urma urmelor, el face totul împotriva voinţei lui, are în minte numai să se întoarcă acasă, să se aşeze lângă foc şi să nu se mai gândească la nimic. Femeia e cea care se mişcă, are dreptate Puddu, inofensivul, bietul Ciupitor…

— Uite! anunţă dramatic Guidobaldo. Uite-l că, soseşte!

O ovaţie asurzitoare salută intrarea în piaţă a unui car tras de patru boi albi cu coame lungi. Deasupra stă un grup de figuranţi costumaţi şi o prăjină

lungă în vârful căreia Palio (din lat. *Pallium* sau după alţii *palmarium*) atârnă ca un spânzurat.

După invitaţia de a rămâne la masă veni aceea de a petrece noaptea la vilă. Ora era înaintată, drumurile impracticabile şi pline de noroi, călătorii obosiţi şi erau două paturi gata pregătite pentru prietenii de la Roma (a, o pereche deci) care nu mai veniseră.

Valeria cea veche nu ar fi acceptat niciodată. Roşie la faţă şi bâlbâindu-se s-ar fi ascuns cu neîndemânare în spatele unor scuze şi pretexte, implorându-l din ochi pe soţ să o salveze de la astfel de încercare. Dar Valeria cea nouă a fost mai mult decât promptă: înainte ca Enzo să poată refuza, mărturisi că ti. Este într-adevăr foarte somn şi că are foarte puţin chef să conducă ea maşina dat fiind că soţul ei vede foarte prost noaptea etcetera. El însă nu opuse rezistenţă, era practic deja adormit în fotoliul său datorită digestiei, celui de al doilea pahar de whisky (în afara celor două pahare dinainte de masă) şi a vinului şi focului care ardea. De o bucată de vreme încetase chiar să mai pună întrebări pertinente despre Palio.

— Atunci da, mulţumim, cu plăcere, încheie Valeria prefăcându-se că-şi ascunde un căscat care îi veni cu adevărat în spatele mâinii.

În timp ce filipinezul fusese trimis să le ia bagajele din maşină, cei doi bărbaţi îi sărutară mâna iar regele jocheilor o salută cu un gest distrat (îi şi uitase şezutul?) fără măcar să se ridice în picioare. Apoi Elisabetta îi însoţi la etaj, la camerele lor.

Camere, la plural (aha, deci nu era o pereche), la etaje diferite şi cu două paturi diferite de o persoană.

— Ba e chiar foarte bine! se înveseli Valeria. Se doarme mult mai bine singur, în realitate.

Acea stare de spirit aventuroasă; îndrăzneaţă o uimea puţin dar se obişnuise cu ea, i se potrivea ea o mănuşă.

Urmă o serie de lămuriri cu privire la băi, la scări, culoare, pături iar când sosiră valizele femeia plecă.

— Da, sunt foarte simpatici! spuse Valeria cu o voce joasă, afectată, în timp ce scotocea după trusa de toaletă a lui Enzo care nu putea să nu fie în sacoşa maro. Persoane cu adevărat adorabile!

— Găseşti?

— Şi de ospitalitate unică. Scuză-mă, puteau foarte bine să ne dea

politicos afară după o jumătate de oră, nimeni nu-i obliga să iK.

— Tocmai. De ce au făcut-o?

— Cum? Ce vrei să spui?

Enzo, care până atunci suportase tonul ei conspirativ, se decise să-şi coboare şi el vocea.

— Nu ştiu, nu-mi inspiră încredere.

— Dar atunci puteai să spui nu, să inventezi o scuză oarecare.

— E toată atmosfera care nu-mi inspiră încredere. Faptul asta, de exemplu, că vila este izolată, că telefonul…

— Dar se spune că linia se strică mereu!

— O fi. Şi apoi jocheul asta nu-mi place deloc, lăsând la o parte faptul că tu personal ai văzut ce-i poate pielea.

Valeria surâse amuzată. În mod clar, muşcătura omuleţului îl codaşe pe Enzo mai mult decât pe ea.

— Nici lor nu le place, se vede de la o poştă, îi spuse cu răbdare. E limpede că-l ţin aici numai, din pricina vreunei intrigi cu Palio, în orice caz e un tip puţin trăsnit dar total inofensiv.

— Oricum, închide-te cu cheia.

— Dar ce-ţi închipui? Vila blestemată? Noaptea de groază?

El se uită de jur împrejur fără să-i răspundă dar la sfârşit căscă.

— Şi controlează să nu fie vreo uşiţă secretă şi pe-aici, încheie el.

Îşi luă trusa de toaleta (care ajunsese cine ştie cum, în valiza mare) şi celelalte lucruri pentru noapte şi ieşi.

Dar dacă-i atât de neliniştit, se gândi Valeria, putea să rămână aici cu mine sau cel puţin să mi-o propună, să facă gestul. Nu, în realitate reflectă ea începând să inspecteze camera, eu sunt cea care-l neliniştesc: n-o recunoaşte pe această nouă Valeria, care-i scapă, îi face frică şi atunci încearcă să mă înspăimânte. Speră s-o regăsească pe vechea lui Valeria, oaie de turmă, ifetizudă, înfricoşată de un pic de grindină.

Camera nici că putea fi mai primitoare, deşi puţin cam mare şi cam prea plină de lucruri. Se află şi aici un cămin (fără foc), deasupra lui un tahloar ntare reprezentind două fetiţe în dantele albe imaculate din secolul al XIX-lea şi bănuiai că fiecare tablou, fiecare stampă, fiecare mobilă (toate piese autentice), fiecare va» şi fiecare fleac îşi avea povestea sa ciudată sau patetică. Luminile blânde, protejate, aminteau de secolele trecute fără

electricitate (fără să mai vorbim că pe superba măsuţă cu intarsii de lângă pat, înfiptă într-o caraghioasă broscuţă de alamă, se afla o lumânare) şi chiar mirosul camerei sugera o moştenire bogată în obiceiuri, în bunăstare evidentă, foarte veche.

Valeria deschise sertarele (goale) ale unui atiitmit scrin, ale unui desăvârşit colţar de nuc (gol), ale unui încântător dulap cu uşile pictate cu flori şi fructe (gol) şi deschise larg, surâzând, şi o uşiţă aproape invizibilă cu două canaturi, acoperită cu aceeaşi tapiserie care era şi pe pereţi. Un dulap în perete, firește, nu un pasaj secret. Totuşi, gândindu-se mai bine, se duse să închidă uşa dr cheia, jocheul ăla fără ruşine era foarte bine în stare… (dar ia gândeşte-te că apare fascinantul Guidobaldo.).

Fereastra dădea Jfepre dealurile din spatele vilei care apăreau din când în când în lumina lunii. Disciil, proage rotund, tăia fără efort bucăţele de nori cenuşii şi fără consistenţă şi umede miresme de ţară, de pământ, pădure, grozamă, pin urcau de jos spre Valeria.

Peisajul era acelaşi, ferma „Zumzăiala” era foarte aproape, poate chiar luminile de acolo sus, în stânga; şi totuşi ea se simţea foarte departe, într-o altă ţară, într-o altă lume. De ce, de exemplu, fratele ei nu-i vorbise niciodată de Palio? Să nu-l intereseze oare?

Auzi o uşă deschizându-se cu un scârţâit, jos, şi se aplecă ală privească. Văzu câinele negru ţâşnind, oprindu-se, aşteptând. Îi urmă o figura feminină de nerecunoscut în prima clipă (un nor învăluise luna) dar care se dovedi apoi a fi servitoarea orientală. Vorbea în şoaptă cu animalul într-o limbă de neînţeles (filipineza?) şi împreună se îndreptară către un colţ al vilei, dispărură. Oameni ciudaţii, servitorii ăştia. De nepătruns. Ca surâsul din hol în urmă cu o oră de compătimire ironică, de tristeţe, de avertisment, de complicitate? Enzo ar fi trebuit să-i suspecteze pe ei mai întâi, dacă cumva…

O fereastră de la primul etaj a fost închisă cu zgomot, poate chiar de Enzo, şi în liniştea care urmă Valeria o închise pe a sa, merse până în baie (două uşi mai încolo) şi întorcându-se învârti cu grijă cheia în broască, luă în primire camera pe care o şi simţea ca fiind a sa.

I-ar fi plăcut să prelungească clipa, să se bucure mai mult de aranjamentul atât de armonios, să se aşeze la micul, elegantul birou de lângă fereastră şi să scrie o pagină de jurnal sau o scrisoare („ara cunoscut un bărbat cu un farmec nespus şi cred că nu-i sunt indiferentă…”).

Dar jurnale nu ţinuse niciodată iar ca destinatari ai scrisorii numai maică-sa şi prietena Ornella îi veneau în minte, amândouă, din cine ştie ce motive, prea puţin încurajatoare.

Să citească puţin, atunci. Se băgă cu voluptate în cearceafuri (un mic defect, nu erau de în şi nu miroseau a lavandă ci a praf pentru maşini de spălat, aceeaşi marcă folosită şi de ea, aşa după nas) şi luă trei cărţi puse pe etajera de jos a măsuţei. Una era în germană, limbă cunoscută de Valeria cât şi filipineza, şi avea de altfel pe spate chipul antipatic al autoarei, falsă frumoasă femeie cu ochii cenuşii. Celelalte două erau un. Opuscul despre altoiuri şi un volum intitulat *Religia etruscilor*, cu ilustraţii urâte în alb şi negru şi o ilustrată din Copenhaga băgată pe la jumătatea volumului.

Se duse să deschidă din nou fereastra (crăpată cu prudenţă, nimic mai mult) inspiră profund, conştiincios" aerul îmbălsămat (cine ştie dacă erau ţânţari), se întoarse. În pat, îşi masă o clipă fesa fără să simtă ceva, stinse lumina şi adormi aproape imediat.

Dar în puterea nopţii (aşa ar fi putut să scrie apoi mamei sale şi prietenei Ornella), tocmai prin acea imprudentă deschizătură a intrat sunetul cel mai atroce pe care-l auzise vreodată în viaţa ei.

— Coca-Cola?

— Oh. Da, mulţumesc.

Valeria bea lichidul îngheţat, cafeniu şi Guidobaldo, care face acelaşi lucru, îşi varsă puţin pe cămaşă, izbit de o doamnă de lângă el. Ca fulgerul, femeia (toată în culoarea turcoaz) scoate din geantă (din pai turcoaz) un pachet de şerveţele de hârtie şi încearcă să repare, dezastrul.

— Da' ce nenorocire, da' ce neîndemânatică!

— Nu-i nimic.

— Uite, dragule. Aşa merge, aşa eşti mai mult sau mai puţin curat.

Se înalţă în vârful picioarelor şi închizându-şi pleoapele îl sărută pe obraz ca şi când ar fi fost un copil care s-a murdărit. E o prietenă de-a lui sau o rudă, aşa cum sunt, mai mult sau mai puţin, toţi de pe acest nobil balcon.

Iritată totuşi de acest gest de familiaritate, Valeria ar vrea să răspundă cu un gest mai intim, să-şi vâre mâna sub cămaşa pătată şi să mângâie toracele lui Guidobaldo. Dar pe ilustrul balcon, în faţa a patruzeci sau cincizeci de mii de spectatori, lucrul este de neimaginat.

Dar am avut vreodată, se gândeşte ea a frnei, imboldul de a mângâia

toracele soţului meu?

Sincer vorbind, nu-mi amintesc. (Dar şi el, totuşi, Doamne sfinte…).

Valeria simte în tot corpul nenumăratele gesturi pe care a trebuit să le înfrâneze în toţi aceşti ani de căsătorie. Mângâieri, răsfăţuri, elanuri, abandonuri, efuziuni care acum o dor ca reumatismul. Să alerge cu el pe plajă, mână în mână… Să se rostogolească goi pe iarbă… Să danseze până în zori într-o piaţă (San Babila sau Cordusio?) bând şampanie…

Alţii le făceau, le fac, aceste lucruri. Dar Enzo s-a scuturat întotdeauna de ele ca incomode, caraghioase, prostii. Şi care-i rezultatul? Criza căsniciei noastre, nici mai mult nici mai puţin. El bineînţeles nici nu vrea să audă vorbindu-se de criză, refuză până şi definiţia, găseşte că-i o altă supărătoare prostie, pentru bunul motiv că, precum toţi bărbaţii începând cu Ulise, este leneş, laş, îi este frică să înfrunte realitatea. Iată de ce, acum, a început să găsească totul fals şi totul ireal.

— O ţigară? îi oferă Guidobaldo.

— Oh, da, mulţumesc, răspunse Valeria cu un surâs care-i în acelaşi timp luminos şi senzual.

În puterea nopţii (aşa cum ar fi putut să scrie maică-şii sau prietenei Ornella), Valeria sări în sus şi stătu ca şi cum cineva i-ar fi tăiat gâtul; iar sunetul care se prelungi ascuţit şi insuportabil în tăcere, avea într-adevăr ceva tăios, pătrunzător. Un strigăt. Un glas disperat, de moarte. Un strigăt de agonie, acolo, în mijlocul nopţii.

De la fereastră n-a văzut nimic, luna era la apus şi dealurile apăreau ca nişte siluete abia mai întunecate decât cerul din nou acoperit. În felul său liniştitor, un motor de camion vibra pe undeva pe vreo pantă îndepărtată.

Ce-arm auzit? se întreabă Valeria cu pielea de găină până şi pe talpa picioarelor.

O pasăre de noiapte, cu siguranţă. O pasăre răpitoare. Sau poate chemarea amoroasă a două nevăstuici, a doi jderi. Dar ce ştia ea despre nevăstuici şi despre jderi? Un şoarece, mai degrabă. Ultimul ţipăt al unui şoarece mare care, din neagra imensitate de deasupra-i, a simţit pe neaşteptate căzându-i în spate o cucuvaie sau o bufniţă tăcută, neiertătoare…

Închise fereastra cu un tremur, se duse să se încredinţeze că şi uşa era închisă (vila blestemată, noaptea de groază, ha ha) şi se întoarse în pat.

Dar acel strigăt neomenesc o umpluse de spaimă şi deci şi de

adrenalină. Se resemna să frunzărească *Religia*, *etruscilor*, pagini şi pagini despre prevestiri, defepte interpretarea semnelor de bun sau de rău augur, despre anumite cărţi sacre numite Tagetice sau Yegonice, despre cultul morţilor. Era plină de urne funerare, cu palide perechi culcate, de acuma dincolo de Orice criză matrimonială. Şt mai era încă, printre alte simboluri, şi o zvastică, o roată a soarelui…

O scularǎ zgomotele dimineţii, uşi trântite, voci, paşi iuţi pe coridor. Era aproape şapte. Nu se simţea odihnită, puţin nervoasă şi avea un început de durere de cap.

Dar va fi oricum o zi bună, gândi luminându-se la faţă. Fascinantul Guidobaldo o va duce să viziteze vila şi grădina, grajdurile şi serele, apoi se vor revedea la Siena…

Se văzură în faţa uşii de la baie, unde Valeria tocmai voia să intre. El apăru pe scară şi în acelaşi moment Ginevra ieşi pe o uşă de la parter. Erau din fericire cu toţii în halate, ciufuliţi şi buimaci şi păreau a fi foarte grăbiţi, abia dacă o salutară.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, nimic, e mai bine să staţi în cameră.

Surâs obosit, ochi absenţi.

— Se simte cineva rău?

— Da, o să vă explic după aceea.

Fugiră şi Valeria îşi aminti de îngrozitorul strigăt din noapte (un semn rău?) şi de prezicătorii etrusci. Nu-şi mai amintea exact instrucţiunile ca să ajungă în camera lui Enzo, dar urcă în fugă la etajul superior, încercă două uşi deschise şi în sfârşit văzu trusa de toaletă pe un scrin, hainele pe un scaun, patul desfăcut. El nu se afla acolo.

Doamne Dumnezeule, se gândi Valeria cu inima la gură. Şi eu sunt cea care am vrut să rămân, el o presimţea, a zis că locul nu-i inspiră încredere… Tâmpită. Şi încă şi mai tâmpită, se revoltă ca, să mă emoţionez atât, să mă şipat imediat, vinovată. Ce vrei sa i se fi întâmplat? O „fi bătrânţil Ascanio care a avut probabil un infaret sau altceva.

Coborî semeaţă la parter fără să întâlnească pe cineva şi din nou, din cameră în cameră, refăcu drumul de ieri seară până la bibliotecă.

Erau cu toţii acolo. Ascanio se simţea foarte bine şi privea afară de la o uşă-fereastră; Elisabetta fuma, Ginevra stătea cu picioarele încrucişate pe

covor; Enzo, în halatul său nou de mătase roşu cu albastru, era aplecat deasupra cuiva întins sau căzut în faţa căminului încă plin de cenuşă. Era Puddu, îmbrăcat cu un pulovăraş de culoare închisă, jeans şi cizmuliţe, cu o mână dusă la gât şi fixând alegoriile de pe tavan cu ochi dilataţi şi imobili.

Apăruţi dintr-o străduţă, doi bărbaţi cu bluze albe aleargă pe pistă ducând o targă, se opresc în dreptul unui grup mai mare de oameni, pun jos targa, sar peste grilaj, încearcă în zadar să-şi facă loc printre cele patruzeci sau cincizeci de mii de trupuri în picioare ca să încerce să ajungă la un trup întins acolo, printre ele, invizibil.

Valeria îi admiră pe călăreţii Cartierelor Moarte, nemişcarea lor dispreţuitoare, indiferenţa. Niciunul dintre coifurile lor nu se întoarce către plebe, niciunul din cei şase cai nu iese din rând sau ridică o copită când zeci de braţe întinse îşi trec un corp (e o femeie) pe deasupra capetelor pentru a-l depune, în sfârşit, în braţele celor cu targa.

— Sărăcuţa, probabil că stătea în soare de patru sau cinci ore, spune cineva în spatele Valeriei.

— Dar e şi faptul, spune altcineva (o femeie), că înainte de Palio mănâncă co-pi-os, au întotdeauna ideea că mâncarea şi băutura îţi dau putere. Că „te ţin în picioare”.

— Că veni vorba, spune o a treia voce, ironică, n-are cineva din întâmplare ceva pentru digestie?

— Gere-i lui Gregorio, spune vocea feminină, nu se duce nicăieri fără Diger-Blitz în buzunar.

Valeria surâde gândindu-se la Enzo şi la ideea lui, care a devenit fixă în zilele din urmă, de a vedea publicitate peste tot. Diger-Blitz, repetă ea. Şi ce-i rău în asta?

Cel ce avea să fie primul dintr-o serie întreagă de interogatorii, îl luă dr. Lippi, un tinerel cu o barbă blondă sosit pe motocicletă la puţină vreme. Deşi pe moment (o bluză de vânt foarte subţire, mototolită şi împodobită pe spate cu înscripţia YAMAHA îi dădea doctorului un aer de tehnician în luptă cu vreun aparat stricat) Valeriei nu-i păru a fi un interogatoriu.

La ce oră a fost găsit Puddu?

Către şapte.

De cine?

De filipinez, intrat în bibliotecă să cureţe căminul.

Corpul fusese atins, mutat?

Nu, deloc.

Jocheul se simţise rău, seara?

Nu.

Ce-a mâncat, băut?

Aia şi aia… Dar, doctore, cum a murit, un colaps, un infarct sau ce?

Tehnicianul se ridică fără să se pronunţe, „întrebă unde e telefonul (ca să sune la centrală, sa i se trimită o piesă de schimb?) şi Valeria, evitând să privească marioneta dezarticulată de pe podea, trecu împreună cu ceilalţi în salonul de la lături!

Cafea (slabă) pentru toată lumea. Com tei ţării (fri spăimântate) ale tuturor. Dar be oribil, ce luieru îngrozitor, nu, dar e înfricoşător, este atroce, e o nebunie, este in-cre-di-bil, etcetera. Bietul Ciupitor, cu sănătate de fier, plin de viaţă, de putere etcetera. Şi în schimb inima. Sau un anevrism. Sau în fine vreo nebănuită catastrofă internă. Dacă n-aş fi fost bolnav de multă vreme şi s-a neglijat din inconştienţă sau fanfaronadă. Sau o fi vrut s-o ţină secretă ca să nu se trezească brusc fără lucru (ai angaja un jocheu diabetic sau cu aorta în neregulă?). Oricum medicul lui personal (avea unul? cine era?) va lămuri totul, familia lui va… A, familia lui! Ce se ştia? Nu mare lucru, existau nişte fraţi, nişte surori… Da’ locuiau în Siena? u, la ţară, în mijlocul câmpiei, făceau parte din acei oameni veniţi din Sardinia în Toscana cu oile, acum cincisprezece, douăzeci de ani şi care apoi şi-au cumpărat în cetul cu încetul o bucată de pământ, o fermă… Toţi înrudiţi între ei sau cel puţin prieteni. Şi toţi cu râvnă dedaţi la sechestrarea de persoane. Nu, nu, să nu exagerăm, chiar dacă, într-adevăr, un văr de-al lui sau un unchi a fost implicat într-un proces de felul acesta, un omor… în orice caz, trebuie anunţaţi, prin telefon sau ducându-ne chiar noi la ei. Tu, Ascanio? Sau tu, Elisabetta?

Valeria a stat din instinct lângă soţul ei, exclusă din scenă şi mulţumită de a fi aşa. Ei doi n-aveau nicio legătură cu vila şi locuitorii ei, cu jocheii morţi, cu responsabilităţile şi cu şicanele. Doi călători picaţi din pură întâmplare. Mulţumim pentru amabila ospitalitate şi la revedere, nu vă mai danjăm, în momentul acesta.

Nu mai era nimic strălucitor, fascinant, adorabil de văzut. Cum se stingeau în grabă aparenţele cele mai atrăgătoare! Şi Enzo al ei (îl privi cu respect, cu adevărată admiraţie) o ştia bine, prevăzuse chiar din prima seară.

Îi adresă un surâs umil, de căinţă.

Dar el, nimic, dur. De nepătruns ca un filipinez.

Sau furios pe ea din pricina acestei tragice, neplăcute întâmplări. (Dar de unde puteam eu să-mi închipui…?).

Sau poate că aştepta numai momentul potrivit ca să se retragă onorabil. (Păi, noi, cam…).

Dar acel cam nu venea, în vreme ce toţi continuau să aprindă şi să stingă ţigări, vorbind despre Magistratul Cartierelor (nu o persoană, cum reieşi mai încolo, ci un organism oficial) care trebuia poate înştiinţat; şi despre Palio, despre stratul de pământ din piaţă, despre probele de astăzi 14 şi de mâine 15 august; şi despre ce însemna moartea Ciupitorului pentru convenţiile şi înţelegerile secrete dintre diversele cartiere; şi despre Torcicollo, marele rival al lui Puddu care acum…

Da, Enzo aştepta, dar nu (înţelese în sfârşit Valeria) ocazia ca să-i salute şi să plece. Altceva îl reţinea (poate trandafiria şi detestabila Ginevra, care la lumina puternică a zilei nu lăsa să se vadă nici cel mai mic rid ci numai doi ochidecopil umflaţi de somn?). Nimeni nu se aşezase, se mutau continuu în cerc, ca în interiorul unei porţi turnante. Unul sau altul din cei patru scoteau din când în când capul pe uşă, probabil ca să controleze dacă doctorul avea nevoie de ceva. Se întorsese oare în bibliotecă? Sfârşise cu telefonul?

— Eu aş cam… spuse Valeria introducându-se într-o pauză, dacă acum telefonul merge…

Ah, da, aia doi din Milano, citi în gândul Elisabettei. Care se întoarse spre ei şi spuse:

— Da.’ sigur că merge, şi noi trebuie să telefonăm la atâţia.

— Numai un minut, o asigură Valeria, apoi noi ne-am cam…

Iniţiativa Valeriei îi readuse la feluritele lor îndatoriri (să se spele, sa se bărbierească, să se îmbrace, ca să înceapă cu începutul!) şi toţi ieşiră prompt în hol, doar cu mai puţin înfcunecat ziua decât noaptea, tăiat de oblice, prăfuite fosforescenţe de criptă.

— Bine, spuse Valeria, atunci noi…

Nimeni (nici măcar ea) nu auzise, motorul sosind şi oprindu-se afară, nici paşii pe pietrişul esplanadei. Dar poate Enzo se aştepta la cele două siluete din spatele uşii cu geamuri a logiei; poate prevăzuse, când au intrat, pe cei doi jandarmi zdraveni în uniformele kaki cu bandulieră albă, deoarece

murmură:

— Ei, aşa.

Grupul. Lor încă nocturn îşi strânse imperceptibil pijamalele şi halatele, în. Timp ce jandarmul mai în virstă, cu grade de sergent major, înainta scoţându-şi chipiul, se prezenta, şi îi ruga pe cei, prezenţi să nu se îndepărteze de la acel loc, pentru moment. Chiar aşa a spus „de la acel loc”.

În ce loc o fi astăzi acel brav apărător al legii? se întreabă avocatul Maggioni de la fereastra lui. Poate că transpiră şi suflă din greu în des: şui mărăcinişurilor, în căutarea ciobanilor din Sardinia care au sechestrat un industriaş. Sau în biroaşul lui de provincie, citind un ziar sportiv. Sau mai degrabă l-ţor fi detaşat aici, în piaţă, pentru serviciul de ordine?

De-a lungul inelului pieţei – unde carul cu Palio (alias Carroccio – Carul cel Mare) îşi continuă înaintarea lentă, majestuoasă – stau numeroşi jandarmi. Dar trecând cu binoclul de la o bandulieră albă la altă bandulieră albă avocatul nu recunoaşte figura corpolentă, chipul larg şi îngândurat al sergentului major. Un cinstit, umil birocrat, preocupat mai ales să nu greşească; şi totuşi în stare s-o tulbure îngrozitor pe Valeria, care abia îşi adunase minţile după îndrăzneala agresivă de cu o seară în urmă şi care trecuse imediat la o frământare anxioasă de suflet pierdut, ce-o să ma întrebe, ce n-o să mă întrebe, ce să-i spun, ce să nu-i spun. Topită în faţa Autorităţii. În faţa îngheţatului Inchizitor.

Avocatul mângâie umărul Ginevrei, creatură, oricărei specii ar aparţine ea, de cu totul altă vigoare, de alt aplomb. A fost – reflectează el – tocmai sosirea Autorităţii cea care i-a deschis. Ochii (şi inima). Sergentul major ca şi Cupidon.

Toţi stăteau în lumina cenuşie a holului ca nişte statui deplasate în timpul unei mutări şi ea, pui de căprioară sau mânz (sau gazelă?), într-o pudică pijama albă, a fost cea care a luat în mână situaţia. I-a însoţit pe jandarmi în bibliotecă, s-a interesat dacă aveau nevoie de o cameră izolată ca să ia depoziţiile, a ales în acest scop un salonaş numit salonaşul Sodomei, şi a ordonat tuturor să meargă la etaj să se îmbrace şi să se întoarcă jos într-un sfert de oră.

— Sigură pe sine, fetiţa» spune fără să se gândească avocatul Maggioni.

Strâmbătură acră a Valeriei.

— Îi place să-şi dea aere. Pare un agent de circulaţie cu muia aia pusă în

ghips.

(Niciodată să nu spui despre o altă femeie că-i frumoasă afară de cazul când este spectaculos de proastă. Niciodată să nu spui că-i eficace afară de cazul când este iremediabil de urâtă.).

În timp ce se bărbierea şi se spăla apoi, pe când cobora ca s-o ia pe Valeria, avocatul îşi dădu seama că a fost el însuşi, în parte, victimă acelor prejudecăţi. Minunată, da, aşa-i apăruse în prima seară creatura; dar, tocmai, numai o creatură, îndepărtată sub sticla dispreţuitoare, taciturnă, obtuză a tinereţii. Luminoasă, da, dar fără cea mai mică legătura cu ceea ce se petrece, cu atmosfera posomorită a casei, a ploii. Ceva atât de intens decorativ şi cu totul efemer care ar fi putut dispărea în noapte fără să lase vreo urmă. Creatură de vis. Dacă văzuse vreodată una.

Ce făcea totuşi în vila aşta, cu. Oamenii ăştia? Musafir întâmplător sau rudă cu unul din ei? Şi de ce nu era cu o prietenă, cu un prieten* cineva de vârsta ei? Sau să fie chiar ea stăpâna casei?

Valeria lua parte, fără să acorde atenţie, la aceste consideraţii. Nu era gata, ca să schimbe subiectul. Ba chiar se afla în culmea fazei" ce să-mi pun ce sa nu-mi pun" cu tot conţinutul celor două valize împrăştiat pe pat şi pe scaune.

Chemat să arbitreze, avocatul se menţinea pe o linie de strictă neutralitate între jeans roşii nepotriviţi cu teistele împrejurări, jeans albi prea stâinşi pe cărp, fusta albastră prea evazată, fusta verde care nu mai era la modă şi nepotrivite îmbinări între bluze şi tricouri de toate culorile, modelele şi ţesăturile.

O văzu pe filipineză ieşind pe uşa din spate cu un castron într-o mână şi în cealaltă cu un cutioi de biscuiţi pentru câini (Puppy Chef) şi auzi recunoscătorul, avidul ronţăit al animalului negru, sosit ca o săgeată din desişul care începea ceva mai încolo, compact şi strălucitor în soare.

— Trebuie să-i spun despre strigăt? întrebă Valery aplecată să-şi tragă fusta de culoarea nisipului, îşi scosese pentru a doua oară un sutien negru, lucru care implica (probabil) definitiva alegere a unei bluze sau tricou de culoare deschisă, cu aferentul sutien alb.

Dar avocatul Maggioni Surprinse în acea odaie străină, lângă un pat desfăcut, o femeie pe jumătate goală, aplecată într-un grest întiffi, grăbit şi brusc excitant.

— Da’ ce faci, ai înnebunit?

— Hai, Valeria.

— Nici măcar în vis, ce-ţi trece prin minte!

— Hai, vino.

— Ia lasă-mă-n pace! Acum ţi-ai găsit, cu jandarmii jos care aşteaptă!

— Ce-ţi pasă de jandarmi, hai, vino!

— Ia nu-mi face pe prostu’, dacă-ţi spun că nu-mi arde!

— Da’ ieri voiai…

— Hai, termină. E un lucru de prost gust, cu tot ce i s-a întâmplat amărâtului ăla.

Femeia, eliberându-se în sfârşit din strânsoarea avocatului, îşi recăpătă sânii îndepărtaţi unul de altul şi uşor îngreunaţi ai Valeriei, coapsele cunoscute cu celulita.

„Trebuie să-i spun despre strigăt?” Care strigăt?

În timp ce se îmbrăca şi se pieptăna cu gesturi iritate (umiditatea zilei de ieri deranjase opera coaforului) îi povesti despre strigăt.

— Nu i-aş spune, nu mi se pare cazul, spuse Avocatul. O fi fost cu siguranţă o pasăre. Sau un şoarece.

— Totuşi noaptea trecuta Puddu a fost afară. Avea cizmele pline de noroi.

— Ce legătură are, o fi fost în grădină să facă câţiva paşi.

— Şi despre muşcătură să-i spun?

— Nuuu, pentru Dumnezeu. Despre tot ce nu te întreabă e mai bine să taci.

— Şi ce o să mă întrebe?

— Uite, tu îi spui pur şi simplu adevărul, că am nimerit aici din pură întâmplare şi că voiam să plecăm de îndată ce era posibil.

— Dar nu-i aşa de simplu.

— Valeria, te rog…

— Bine, bine. Doamne dit sunt de nervoasă.

Rece, stăpână pe sine, liniştit ironică, era în schimb Ginevra, care-i aştepta în hol.

— Ascanio a terminat, acum e la rând Guidobaldo. E ca la dentist. Veniţi, vă conduc eu în sala de aşteptare.

Care era o odaie o ţrşită cu inpbi exotice, roşcate, cu tot felul de rafturi

şi vechi portrete pe; pereţi.

— Doamne, ce agitaţie, spuse Valeria. Sunt toată transpirată.

— Nu prea e cazul, e numai o formalitate, spuse Ginevra, cu amabilitate. Înainte de a fi ridicat corpul trebuie să se informeze mai mult sau mai puţin despre ceea ce s-a întâmplat, chiar dacă în realitate nu s-a întâmplat nimic, cum i-am explicat şi eu.

Ieşi repede în pantalonii ei bermuda cu dungi şi avocatul Maggioni o imagină trăgându-şi-i, în aceeaşi poziţie aplecată ca şi Valeria. Iar asta nu purta nici măcar sutien.

Intră, pe o altă uşă, Guidobaldo.

— Du-te tu întâi, spuse repede Valeria.

Şi trecând în salonaşul Sodomei, avocatul îl auzi pe violonistul vrăjitor atacând în faţa ei scuzele pentru neplăcutul eveniment şi plictisitoarele conferinţe şti pe ea care gângurea da' nu-i nimic şi vai de mine.

Şi totuşi acele formalităţi (întrebări şi răspunsuri de prevăzut şi prevăzute, nici măcar trecute în svretru proces-verbal de către laconicul sergent major) îi lăsară o neplăcută impresie de lucru făcut în grabă, neterminat, neîncheiat. Căută pe pereţi ceva care să poată justifica numele salonaşului, dar nu văzu decât stampe; şi nu erau fresce pe tavan. Poate că o vânduseră, pe Sodoma. Sau o ţineau într-o casă de fier, la Monte dei Paschi.

— Şi acum, soţia mea şi cu mine putem pleca?

— Cum? Aii, da, sigur.

— Oricum rămânem în zonă câteva zile. Suntem la ferma „Zumzăiala".

— Ah, „Zumzăiala". Foarte bine.

— O ştiţi?

— Da, o fermă frumoasă.

— Acum au şi cai, un manej.

— Ah.

Un impuls brusc, irezistibil, asemănător într-un fel aceluia care-l împinsese cu puţin înainte să se arunce (lubric) peste Valeria, îl făcu să scoată din buzunar o cutie cu pastile de mentă.

— Pot să vă ofer?

— Mulţumesc, cu plăcere.

Îşi surâseră încurcaţi, sugând.

Apoi avocatul trecu în odaia cu portrete pe care o găsi goală. Valeria şi

Guidobaldo plecaseră, poate ca să telefoneze la” Zumzăiala”.

Paolino, în cămaşă aspră cu carouri

— Da’ ce s-a întâmplat?

Valeria

— Nimic, suntem foarte bine, dar s-a întim plat un accident care ne-a…

P.

— Ce accident?

V.

— Nu pot să-ţi explic, e o situaţie complicată, dar oricum noi…

P.

— Şi când veniţi?

V.

— Facem bagajele şi în cel mult o oră vom fi la voi. Salutări la toţi.

P.

— Okay, mă duc să iau ouăle proaspete din coteţ.)

În cel mult o oră…

Dar împotrivirea sa la a părăsi „locul” şi a se transfera la „Zumzăiala” nu era cauzată atâta de perspectiva ouălor proaspete sau a muştelor autentice, reflectă avocatul. Exista acel simţământ de insatisfacţie, de nedesăvârşire, ca un surd, confuz apel al unui lucru nefăcut sau presimţirea unui lucru pe care ar fi trebuit să-l facă.

Străbătea acum prin vilă o tăcere, un gol ca de culise. Culoarele şi pasajele rămâneau în penumbră dar odăile prin care avocatul îşi aruncă ochii ca să vadă pe unde se băgaseră ceilalţi aveau ferestrele larg deschise şi soarele le punea în evidenţă praful, nefolosirea.

Deschise de o palmă o uşă şi văzu biblioteca, îl văzu pe doctor şi pe Ginevra aşezaţi în tăcere lângă cămin, nire ei era încă cadavrul: în aceeaşi poziţie de mai înainte, şi totuşi diferit, tulburător, ca într-o crudă reluare de scenă cu începetinitorul. Tocurile pline *de* noroi ale cizmelor aveau o evidenţă fără noimă. Fermoarul pantalonilor era tras până la jumătate. Pulovărul de culoare închisă avea pe umăr *o* insignă cu marca fabricantului.

Pe aceste detalii avocatul închise încet uşa şi se îndepărtă cu un sentiment de vinovăţii?

Şi de ce vinovăţie? se întrebă. El n-avea nimic de-a face cu povestea asta şi în cel mult o oră va fi departe de aici. Dar era ca şi cum i-ar fi descoperit pe

cei doi într-o atitudine obscenă; sau poate era moartea care i se părea obscenă; sau poate încă se ruşina de acea promptă reacţie de sustragere, de fugă. Atunci, aici ar fi trebuit să participe, să intervină? Dar cum? Şi pentru cine, pentru ce?

Merg sus să fac bagajele, se gândi hotărât. Dar deschizătura unei alte uşi crăpate îl încadră pe Ascanio, aşezat pieziş pe marginea mesei de biliard, care, cu bărbia sprijinită pe băţ. Examina poziţia bilelor albe şi roşii împrăştiate pe postav. Ochii lor se încrucişară şi celălalt îl salută cu o înclinare a capului.

— Vreţi să faceţi o partidă?

— Nu mai joc de ani de zile, mulţumesc.

Ascanio se lăsă jos de pe margine, se aplecă deasupra dreptunghiului verde şi lovi sec o bilă, alte bile se împrăştiară încoace şi încolo, poc poc poc poc.

— Aţi fost. La sergentul major?

— Da. Şi acum mă gândeam ca să mă cam…

— Vreţi să plecaţi?

— Da.

(Poc poc poc)

— La” Zumzăiala”, mi se pare?

— Da, exact.

— Foarte corect. E o situaţie foarte, foarte plictisitoare, mai ales pentru douş. Persoane. Complet din afară, card nu ştiu nimic şi n-au văzut nimic şi n-au auzit nimic. Chiar dacă…

(Poc poc)

— … dacă mi-e teamă că nu se va sfârşi prea repede. Este probabil ca ei să vă cheme din nou, când vor sosi. Le-aţi lăsat adresa?

— Ei, cine?

— Înţelegeţi, aceasta era…

(Poc poc, poc poc)

— Nu era decât un fel de constatare preliminară. Doctorul Lippi l-a convocat pe medicul legist şi sergentul major aşteaptă un superior sau un magistrat, de la Siena. Şi aceia vor voi să meargă mai în profunzime, îmi închipui. Va trebui să o luăm de la început cu toţii.

— Da' în profunzime, la ce?

(Poc)

— Pui…

(Poc poc poc)

— … după dit se pare există o idee ca moartea nu a fost…

(Poc)

— … ar putea să nu fie naturală, se pare că pe gât ar fi două mici leziuni, ca două injecţii» nu ştiu…

(Poc poc poc)

— … provocate poate pur şi simplu de o insectă sau poate de aparatul de ras; dar poate şi de o seringă. Aşa că va trebui să se facă o autopsie şi între timp cercetările…

— Doar nu s-or gândi că…

— La o sinucidere în primul rând, deşi nu pare probabil, dar apoi şi la un omor. Şi dat fiind că Puddu era…

(Poc poc)

— … cel care era, un om cunoscut pentru, să zicem, dezinvoltura sa, gata totdeauna să se vândă celui care Oferea mai mult şi deja în mai înulte rânduri ameninţat. Şi bătut din pricina încurcăturilor de la Palio, nu se poate exclude de pildă că ieri noapte, să fi ieşit să se întâlnească în desiş.

(Poc)… cu cineva din vreun cartier, ca să facă sau să desfacă a nu ştiu cita „glumă” a lui. Şi că acest cineva să fi descoperit că a fost înşelat, trădat în tratative şi că a vrut deci să-i dea o…

(Poc poc poc poc poc)… lecţie definitivă.

So ridică cu imperceptibila satisfacţie a jucatorului obişnuit să vadă cum îi reuşesc loviturile, puse băţul pe margine şi îşi aranjă fularul de mătase pe care-l purta la gât.

— Dar şi el… aproape strigă avocatul Maggioni.

Deoarece chiar în acel moment îşi amintise un alt amănunt, revămt într-o personală reluam de scenă, corpul jocheului aşa cum, îi apăruse pentru prima dată dimineaţa la şapte, întins în faţa căminului, cu ochii holbaţi, o mână la gât… şi în jurul gâtului un fular.

— Şi el avea…

— Da? Ce?

Se preciză un al doilea – adevăratul amănunt: câteva minute după, când Valeria sosise şi trecuseră cu toţii în odaia de alături aruncase o ultimă privire

furişă cadavrului. Şi fularul nu mai era. Aşa cum nu mai era când îl privise cu o clipă mai devreme.

Ascanio se sprijinea de băţul pe care-l luase din nou, ca un bătrân războinic pe lance, aşteptând.

— Nu, nimic, o idee, se bâlbâi avocatul.

Ştia că se înroşise, dar ceva acum îi sugera să tacă, să schimbe vorba.

— Pot să vă ofer? spuse scoţând cutiuţa cu pastile de mentă.

— Ce sunt? Ah, Scattomint, cu plăcere.

Sugând, vorbiră despre timp. Grindina de ieri produsese pagube recoltelor din zona dintre Arezzo Siena dar şi în alte regiuni din Italia unde fuseseră distrugeri mari. Astăzi situaţia părea stabilizată pe versantul mării Tireniene dar norii tindeau sa…

Se auzi un zgomot de roţi pe pietriş şi două portiere se trântiră.

— Au şi venit? spuse Ascanio.

Se duseră la fereastră care era, observă avocatul, penultima de pe faţadă. În faţa casei se oprise un Opel mare, solemn, de culoare închisă, din care coborâră doi bărbaţi îmbrăcaţi în albastru, ţinând în mână serviete luxoase, de piele. Un şofer în uniformă albastră, ceva mai deschisă la culoare, stătea în poziţie de drepţi în faţa lor.

— Mă scuzaţi o clipă, murmură Ascanio. Şi într-o clipă ieşi.

Avocatul încercă să se orienteze ca să se întoarcă la etajul de sus şi s-o avertizeze pe Valeria că er a inutil să facă bagajele. Pe lângă asta trebuia să telefoneze din nou (dar oare chiar existase o convorbire telefonică?) lui Paolino.

(*Paolino*, sorbind un pahar de* vin macrobiotic – Da* ce fel de complicaţii?

Valeria – Nu pot să-ţi explic, e o poveste încă foarte încâlcită.

P.

— Când veniţi, atunci?

V.

— Ascultă, nu ştiu, poate către seară, depinde…

P.

— Da’ voi doi sunteţi bine?

V.

— Da, da, foarte bine, o să vă povestim totul când ne vom vedea. Pa.).

Simţi un miros de ars şi-l urmă din uşă în uşă până la *o* scară care cobora către, ceea ce trebuia să fie bucătăria de la demisol. Şi într-adevăr era un prăjitor de pâine care fumega pe o masă de marmură, într-o odaie mare şi neîngrijită în care te simţeai strivit.

O deschidere în formă de arc în peretele din dreapta, închisă pe jumătate de o pierdea veche de creton, lăsa să treacă voci şuierătoare, iritate şi avocatul, apropiindu-se, îi surprinse pe cei doi filipinezi în toiul unei certe, bărbatul ameninţător, aplecat în faţă, cu mâinile de-a lungul coapselor dar cu pumnii strânşi iar femeia, ceva mai scundă, care-i ţinea piept cu un şuvoi aspru de silabe.

De cum îl văzură, se ascunseră în spatele unui surâs foarte dulce şi în acelaşi moment simţiră mirosul de ars, fugiră ca nişte feline să întrerupă prăjitorul.

— Cafea? îl întrebară. Ceai?

— Ceai, mulţumesc.

— Sus?

Nesigur în ce privea cunoştinţele lor de italiană („trecuseră” pe la sergentul major? şi cum se descurcaseră cu el, dar el cu ei?) cât şi în ce privea propria lui cunoaştere a vilei, avocatul optă pentru cea care pe moment îi apăru ca soluţia cea mai simplă.

— Aici, spuse bătând cu degetul pe o veche măsuţă încrustată pe care erau deja pregătite două tăvi cu ceşti, farfurioare, castroane diferite.

În tăcere i se puse dinainte o altă tavă, o ceaşcă, un mic ceainic; apoi cei doi servitori se strecurări afară fiecare cu treaba lui iar avocatul rămase singur.

O dâră de negreală înaltă de un metru se întindea de jur împrejurul bucătăriei, incluzând dulapuri, etajere, scaune, mese şi excluzând diferitele aparate electrice de menaj sclipitoare din email şi inox, uluitoare cutii împrăştiate, de biscuiţi, cereale, detergenţi. Fumul de pâine arsă se rărea încet. Încet, undublu şir de furnici suia şi cobora alături de chiuveta de vase din piatră. Ar fi nevoie de un insecticid* se gândi maşinal avocatul, căutând din ochi sprayul.

Acel tavan scund, acea linişte care părea că ne tife* pusese acolo ca zaţul unei cafele, acea lumină care se scurgea ca un untdelemn tulbure pe două ferăstruici nespălate aşezate lângă tavan, se potriveau cu neaşteptata lui

stare de spirit de renunţare.

Ce caut eu aici? se întrebă lăsându-se pe un scaun.

I

Ce căuta acolo?

Imaginea Ginevrei îi trecu mai întâi prin minte, imediat urmată de alte „explicaţii" tot atât de absurde (sau tot atât de plauzibile). Filipinezii: el era acolo ca să supravegheze enigmatica pereche care ştia cu siguranţă multe despre moartea lui Puddu. Dar se afla acolo şi ca să aducă victoria în Palio pentru cartierul lui (obiecţia „dar ce cartier, tu n-ai niciun cartier „

i se păru irelevantă). Şi mai era acolp ca să urmărească aventura Valeriei cu Guidobaldo şi să împletească un roman cu creatura de vis. Era acolo ca să discute desper? vremea înnorată cu Ascanio, ca să participe la o masă rotundă despre crizele conjugale" ca să examineze aparatele electrice de menaj, ca să sugă şi să dea ca să se sugă pastile de mentă Scattomint…

Se trezi în picioare cu tava în mână îndreptându-se spre scară, dinele negru se ivise câiscând din vreun ungher al bucătăriei (probabil cu dormise acolo tot timpul) şi i-o luă înainte pe scări cu o demnă încetineală, împreuna parcurseră parterul fără să întâlnească pe cineva, ajunseră în hol şi, la scară, o luară la dreapta, de-a lungul unui traseu pe care avocatul îl cunoştea acum. Dar câinele, care-i dădea impresia că voia şi ştia să-l conducă până la odaia lui, se opri apoi în faţa unei alte uşi şi începu să zgârie alene.

O altă imagine, poate semnificativă, un nou episod poate interesant de urmărit. Dar să se decidă între ceea ce merită atenţie, necesită participarea lui la ceea ce nu-l privea deloc? întreaga vilă i se părea plină de alternative, foşnind de mici, imperceptibile chemări, de sugestii murmurate.

Învingindu-şi inerţia vinovată apăsă încet clanţa şi animalul se strecură într-o odaie unde cineva plângea cu sughiţuri disperate.

Da, inerţie, ciudăţenie, paranteze, timpi morţi l-au tulburat de mai multe ori – pe avocatul Maggioni în aceste zile totuşi atât de colorate, de intense. Şi-l tulbură şi acum. Climatul febril al acestui Palio, apropierea cursei, nu-l absorb cum ar trebui. Chiar cortegiul istoric s-a sustras uneori atenţiei lui, un segment ici, un segment colo. Pauze obosite. Goluri cu greu umplute de reflecţii asupra timpului sau de imagini inutil convingătoare, linguşitoare, ca cele publicitare, întrebarea insistentă „ce fac eu aici". Şi impulsul care

revenea mereu să taie, să închidă, să lase totul baltă.

Dar avocatul Maggioni a început în aceste zile şi să deosebească diferitele fire ale urzelii – ale urzelilor – în care se află implicat. Fire roz, albastre, roşii, galbene, negre… Din când în câfid ţesătura multicoloră se întrerupe. Apar acolo suprafeţe cenuşii stropite ca aâb care trezesc în avocat o amintire precisă: amintirea parbrizului automobilului sub răpăitul neaşteptat al grindinii, pe drumul dintre Arerao şi Siena. Atunci, reflectează el, a început totul şi atunci ar fi trebuit să reacţioneze el, să schimbe drumul, să se întoarcă din drum. Acum e prea târziu.

Acum toate cartierele, cele vii şi cele moarte, au trecut prin faţa lui ba chiar şi carul cu cearşaful se află acum în piaţă, în faţa balconului unde e Valeria, în timp ce juriul îmbrăcat în costume de epocă a ieşit din arenă ca să ia loc într-o tribună rezervată lui, în faţa Palatului Public.

Avocatul contemplă pământul frământat al pistei, lunga, haotica urmă lăsată de procesiune şi dintr-odată este impresionat de asemănarea pieţei cu… simbolul lui SHELL? Da, din pricina convexităţii, aşa cum explică toţi ghizii şi toate prospectele, Piaţa Campo seamănă cu valva unei scoici. Dar dreptunghiul aceste uşor trapezoidal, cu unghiurile rotunjite, îi aminteşte şi de cristalul parbrizului la care se gândea cu un minut în urmă, şi care, la rândul său, îl făcea să se Sădească la ceva important… decisiv… care din nou îi scapă.

— Cum merge? o întreabă pe Ginevra ca să se sustragă de la acea îndârjită frământare a minţii.

— Bine.

— Ţi-e cald?

— Puţin.

Alţii, în spatele lor, vorbesc de căldură. Cum era ieri la Roma, la Edinburgh, la Cortina, la Milano. 29 de grade, 34 de grade. Presiune înaltă, presiune joasă. Şi setea: portocalele n-o potolesc, mai degrabă o provoacă, în timp ce apa tonică…

Este inutil, se gândeşte avocatul. Imposibil să ieşi de aici.

— Mergem înăuntru să stăm jos două minute? îi spune fetei.

Dar şi aceasta este o încercare zadarnică de a recupera, un biet pretext ca să rămână un moment singur cu ea şi să o simtă alături nu numai fizic, să refacă acel neaşteptat *clic* de intimitate din dimineaţa aceea, trecerea

spontană la „tu”, prospeţimea entuziasmantă şi uşurinţa fiecărui cuvânt şi fiecărui gest.

— Ceaiul asta e pentru tine? îl duci nevesti-tii?

— Nu, e pentru mine.

«Mi-l dai mie?

— Cu plăcere.

— Hai la mine în cameră.

Câinele a intrat, ea a ieşit* încruntata la maximum, furioasă.

— Dobitoaca asta, tâmpită asta.

Dobitoaca era Elisabetta care plângea moartea lui Puddu, amantul ei.

— Drace, spuse avocatul. Vorbeşti serios?

— De ce? Te miră?

— Nu ştiu. Nu, în fond nu.

Amintirile lui din ziar sau din literatură cuprindeau pe undeva clişeul: aristocrată în vârstă şi jocheu plin de pasiune.

— Chiar nu vrei puţin ceai de la mine sau mai bine zis de la tine?

— Nu, nu, serios nu. Da* era îndrăgostită de el?

— Ei, asta-i. Ce-i dragostea?

Problemă în aparenţă banală dar foarte profundă, spusă aşa: Devastatoare.

Şi patul G inc vrei era încă în dezordine, dar orice tentaţie pe care avocatul ar fi putut s-o aibe şi pe care, cinstit, n-a avut-o, a fost retezată din nasture.

— Hai, ajută-mă să fac patul. Dacă stau su-i aştept pe cei doi…

— Pe filipinezi? Da’ chiar sunt filipinezi?

— NU ştiu. De prin părţile alea, oricum.

— Acum câteva clipe i-am văzut în bucătărie cum se certati cu furie. Sunt căsătoriţi?

— Nu ştiu. Oricum, el o foarte gelos, zilele trecute am asistat la o scenă îngrozitoare pe care i-a făcut-o din cauza lui Puddu.

— A, deci Puddu, şi cu filipineza…?

— Cu oricine. Nu se gândea decât la asta când nu se gândea la bani şi la cai. Obişnuita compensare pentru statură.

— Ştii că după cât se pare moartea… că probabil moartea nu a fost… naturală?

— Cine ţi-a spus? Nu, scuză-mă, nu aşa, trage-l puţin spre tine.

— Ascanio. Spune că se bănuieşte o sinucidere.

— Unu’ ca Puddu să sa omoare? Haida de!

— Ba chiar un omor, pentru cine ştie ce încurcătură cu Palio.

— Altă tâmpenie nemaipomenită. Cel mult dacă-i bat, pe jocheii măi ticăloşi sau care au făcut-o prea lată.

— Şi atunci cine-l aştepta ieri noapte în desiş?

— Ce ştiu ou, o femeie, un soţ gelos, sau nimeni. Ştiu cu? O nimica toată, după mine totul nu-i decât o exagerare a doctorului ala. Băiat bun dar de o seriozitate mortală, ştii, de felul celor care prezintă patitele de dinţi la televizor.

După o secretă tresărire de: mulţumire, avpeptul şi-a dat seama că până în acel moment a fost gelos pe ţânărul doctor.

— Oricum, acum e aici medicul legist, zise, poate că va şti să vadă ceva mai eat.

— Când a venit?

— Acum o jumătate de oră, el şi cu magistratul. N-ai văzut Opelul de culoare închisă la intrare?

— A, nu, ăia sunt Ranieri şi Salimbeni, prietenii noştri care trebuiau să sosească ieri seară de la Roma, cei care v-au cedat camerele, ca să zicem aşa. Gata.

Ginevra mai netezi cu o mână expertă cuvertura albă şi perna şi se ridică.

Mulţumesc pentru ajutorul dat unei biete invalide, ca să nu mai vorbim că patul asta e aiurea.

— Eşti perfectă. Unde ai învăţat?

— La colegiu, ce crezi? Ai mei au divorţat şi niciunul din ei nu voia să se încurce cu mine, aveau poveştile lor de rezolvat.

— Asta-i camera ta, dormi întotdeauna aici?

— Aici sau pe unde dă Dumnezeu, după cum avem musafiri. Am dormit adesea în patul tău.

— Ai nevoie de el acum? Trebuie să eliberăm camerele?

— Nu, pe Ranieri şi Salimbeni i-au aranjat în altă parte a vilei.

— Şi vila, a cui este?

— E prea lung să-ţi explic, e o întreagă poveste cu o moştenire indiviză

între fii, veri, unchi, nepoţi, un prăpăd care nu. Se mai termină.

Inspecta cu privirea odaia care, în afară de patul de fier enorm şi foarte înalt pe care un baldachin de pânză albă îl făcea să pară mai puţin greoi, mai avea o serie de mobile „navale” englezeşti, strălucind de ornamente şi mânere, şi o oglindă mare cu rama mâncată de carii.

— Bine, haidem, conchise luând tava. Asta o duc jos. Am atâtea de făcut în dimineaţa asta, s-a stricat şi maşina de spălat vase... Totul e-n regulă, ai nevoie de ceva?

"De tine" gândi cu violenţă avocatul.

Spuse: Nu, mulţumesc.

— Atunci du-te şi te plimbă unde vrei, dă numai un semn din când în când ca să vezi cum merg lucrurile. Sper să se termine înainte de dejun.

Eu nu, se gândi el.

Zise: Păi întâi mă duc s-o caut pe nevastă-mea.

— Am văzut-o cu Guidobaldo ceva mai devreme, zise ea. Se pupau lângă lac.

Se aplecă peste tava pe care o ţinea în faţă şi-l pupă pe avocatul Maggioni pe obraz.

Lacul, gândi avocatul ieşind euforic şi alarmat din vila. Ce să mai zici.

Opelul de la intrare nu mai era.

Care lac? Merse pe pietrişul care scârţiia până la balustradă şi privi în jos. Văzu o grădină aranjată în stil italian, cu terase care coborau ţi bazinul oval al unei în tini fără apă, înconjurată de naiade şi delfini care se scorojeau ta soare. Mai jos, în stânga, pomi şi tufişuri din ce în ce mai puţin rânduiţi şi îngrijiţi se îngrămădeau până când se confundau cu desişul şi acolo, în mijloc, se zărea drumul sinuos care urca. Dar niciun lac.

În dreapta terenul cobora mai blând, cu alternări când cocoşate când netede lăsate ca fâneţe, câmpuri mici de platani, doi-trei chiparoşi iviţi întâmplător. De la o rotonda care adăpostea o statuie cenuşie a unei zeiţe şi o bancă de piatră în secercet pornea o galerie de verdeaţă, lungă, şerpuitoare, spre o vale împădurită. Trebuie să fie pe-acolo, lacul.

Ce să fac, să mă duc? ezită avocatul Maggioni.

Fata putea să fi exagerat, să fi vorbit metaforic. Prin pupături înţelegea fără îndoială o atitudine dulceagă, mână-n mână, ochi în ochi. Dar o scenă de felul acesta era ultimul lucru pe care avocatul ar fi dorit să-l vadă, aproape că

ar fi preferat s-o surprindă pe Valeria într-o scenă de-a dreptul porno, cu fusta de culoarea nisipului ridicată şi cu Guidobaldo care muncea cu folos. Oricum, lui îi revenea rolul antipatic de plicticos, de soţ încornorat, sau de tip care stă şi se uită.

O las naibii, decise.

Dar sus, în salonul Sodoma, era sergentul major, urma să intre magistratul sau ce era şi Valeria nu fusese încă interogată de nimeni. Puteau să se nască neplăceri, mărturia ei oricât de neînsemnată trebuia să fie înregistrată, cercetarea trebuia să înainteze după regulă.

O luă pe drum fără grabă, sperând că poteca îl va duce în direcţia bună; şi de altfel întâlni puţin după aceea un bătrân grădinar cu sapa pe umăr, care îl salută cu respect scoţându-şi jerpelita pălărie de paie.

— Ajung la lac, pe-aici?

— E acolo, în spatele copacilor, făcu omul arătând cu degetul mare în spate.

Să-l întreb dacă i-a văzut pe cei doi? mai ezită iar avocatul.

În schimb ridică ochii către cer şi spuse:

— Soarele începe să ardă, ce zici?

— Da’ eu am sfârşit pe ziua de azi, sunt în picioare de la cinci, spuse celălalt ştergându-şi fruntea cu braţul. Acum mă duc acasă, îmi fac o ceaşcă bună de Nescafe şi apoi…

— Bravo, i-o tăie scurt avocatul.

Şi asta e un clişeu, o figură ţărănească, noduroasă, care părea că vrea să-i vorbească de cereale sau de felii de pâine prăjită, dacă nu chiar, dat fiind că avea faţa nebărbierită, de calităţile vreunei maşini de ras electrice.

Ajunse la rotonda cu statuie şi intră în galeria verde şi întortocheată sub care, printre ciorchini de glicină înfloritã, plutea o lumină de acvariu. Introducere ideală, ba chiar obligatorie, pentru a vorbi de subiecte de genul ce e dragostea, ce nu e dragostea, viaţa mea aici, viaţa mea acolo.

Şi într-adevăr, la ieşirea din acel frunziş sugestiv se oferi vederii, ceva mai jos, lacul cu pârâiaşul aferent şi murmurător care intra pe o parte şi ieşea pe cealaltă. Şi pe malul cu iarbă erau cei doi, el aşezat cu spatele lipit de un trunchi de salcie, ea întinsă cu capul pe genunchii lui şi cu o floare, Iisuse Hristoase, cu o floare de câmp în mână.

Avocatul se opri îngheţat la presentimentul a ceea ce putea să se

întâmple dintr-o clipă în alta şi care - inexorabil – se întâmplă. Închise ochii când Valeria îşi ridică, galeşă, braţul şi începu să mângâie cu floarea mutra de crai.

Ginevra s-a întors la fereastră.

În baie, tinde s-a dus să-şi spele mâinile şi să-şi răcorească fata, avocatul se priveşte în oglindă. E uşor uluit să regăsească în faţa lui, în locul steagurilor, cailor, palatelor, scutierilor, mulţimii, cerului, un simplu chip de om, al lui. Asta-i tot? îşi spune el perplex:

Nu că i-ar da impresia unui chip frumos sau urât, simpatic sau antipatic: ci că mai degrabă nu ştie cum să-l ia. Distinge pe bărbie şi de-a lungul maxilarelor prima umbră a bărbii de scară (ar fi nevoie să mai trec o dată cu maşina electrică…), constată că paloarea milaneză a fost uşor ştirbită de soarele toscan (ar fi nevoie de puţină cremă care bronzează de la Valeria…).

Este chipul pe care Valeria l-a recunoscut cu stupoare pe malul lacului. Avocatul îşi aminteşte expresia nevestei lui. Năucă. Dar numai acum, în faţa acestei oglinzi, înţelege ce a fost îndărătul acelei neaşteptate palori: nu vină, nu ruşine, ci ostilitate, neplăcere şi uluirea celui care se trezeşte la cotidian, la obişnuit, a celui care alunecă de pe curcubeu şi se trezeşte într-o obişnuită staţie de metrou: Palestro, Pagano, Bande Nere…

Văzând acest chip apărând de sub coama sălciei şi ea probabil că şi-a spus: asta-i tot?

În baia de la Cercul Uniţilor pe care a găsit-o singură dar nu fără şovăiri, Valeria îşi controlează fardul, pus în primejdie de căldură şi transpiraţie. Dar e un control strict tehnic. Chinul dintotdeauna (Sunt frumoaşă, drăguţă, urâtă, oarecare, oribilă, acceptabilă?) s-a evaporat. Din acea plimbare agale, dincolo de statuia musculoasă, pe sub bolta cu glicine, a căpătat siguranţa că este fermecătoare. Îşi reaminteşte cu un surâs (pe care oglinda i-l garantează ca fiind încântător) perfecţiunea întregii secvenţe: reflexele de aur şi smarald printre ciorchinii viorii, primul contact (involuntar?) între degetele mici, mâna lui pe braţul ei gol, aceeaşi mână pe umăr apoi în jurul taliei, capul ei lăsat pe umărul lui, răsuflarea lui prin părul ei şi tremurai de nespus, sărutul cast şi uşor pe frunte, sărutul (mai puţin cast şi mai puţin uşor) pe buze.

Şi aerul parfumat, insectele care bâzâiau, păsărelele care gângureau, lacul care le făcea ochi dulci… Da, perfecţiunea. Maximum. Ce să mai spun,

erau până şi nuferi.

Şi îşi aminteşte sosirea unui soţ uitat, fosilizat, niciodată avut, îşi aminteşte recunoaşterea fulgerătoare la vederea unui năşturaş lipsă („şi am jurat să i-l cos înainte de plecare") la buzunâraşul din dreapta al cămăşii sport.

Toţi trei, îşi spusese mai târziu Valeria, au avut o atitudine impecabilă. Pe moment, ea rămăsese puţin şa, în sensul că apariţia lui Enzo i-a adus în minte fraza „şi pe asta unde-l pun acum?" Dezorientată, nu încurcată. Ca atunci când, la casa de la supermarket, cineva se trezeşte cu un pachet de grisine care nu mai intră în sacoşă.

Ridicându-se pe jumătate, cu cotul sprijinit pe iarbă, clipi din pleoape şi-l întrebă:

— Mă căutai?

Nu, adică, uite, eu, sergentul major… bodogăni el cu o supărare patetică.

De cu totul alt stil, de cu totul altă eleganţă şi dezinvoltură a fost reacţia lui Guidobaldo care a aruncat o privire la ceasul său Rolex subacvatic şi a exclamat:

— Drace, cum zboară timpul!

Se ridică în picioare cu o singură, agilă mişcare, şi întinse mâna, o ajută să se ridice.

— Trebuie să fug sus, îi explică lui Enzo cu un surâs plin de tact, ne vedem mai târziu.

Ei îi sărută mâna şi buzele lui se opriră atât cât trebuia ca să facă diferenţa între trecut şi viitor, între viaţă şi moarte.

Valeria suspină, fericită, şi trecându-şi afectuoasă braţul pe sub cel al soţului, îl luă să facă câţiva paşi în jurul lacului.

— Ştii că înăuntru sunt crapi foarte bătrâni?

— Ce spui?

Părea puţin jignit dar nu puteai să-i ceri prea mult. Ea simţea că-l iubeşte ca mai înainte, ba într-un anume sens mai mult decât înainte, dar arau unele lucruri pe care un bărbat – un soţ – cu greu le aprecia. Poate că el şi-a impus o atitudine cu mult peste puterile lui, a greşit că n-a luat-o la palme iar pe Guidobaldo la pumni (sau măcar să încerce), strigând lucruri de tipul femeia asta e a mea. S-ar fi uşurat, descărcat.

Dar acum, odată trecută ocazia unei scene violente şi eliberatoare, nu mai rămânea decât calea explicaţiei cinstite.

— Ascultă, între mine şi Baldo…

— Dar se poate pescui?

— Ce? A, crapii. Păi, nu ştiu, oricum vreau să-ţi spun că mi se întâmplă cu Baldo…

— Adevărul e că sunt plini de oase…

— Vreau să-ţi spun că, orice s-ar întâmplă, tu rămâi pentru mine…

— Oare poteca asta ne scoate sus?...

Nu voia să vorbească despre asta, era limpede. Alesese o a treia cale să tacă, să ignore, să se prefacă că nu s-a întâmplat nimic.

Oare n-o fi, se întrebă ea privindu-l cu coada ochiului şi cu suspiciune, calea încornoratului binevoitor?

Nu, imposibil. Era, dacă vrei, soţul înţelegător, care-şi domină cu demnitate durerea şi aşteaptă să treacă criza, sigur că soţia lui se va întoarce la el, împotriva a tot. Mai era şi posibilitatea ca să fi fost soţul sportiv şi nobil, decis să respecte regula ”cel mai bun să învingă”. Sau să fi avut în minte un tulbure „menage à trois”?

Cufundată în aceste complexe ipoteze, Valeria Urca poteca lângă el, acordind puţină atenţie unor ipoteze pe care el le făcea despre moartea lui Puddu.

— Şi spui că fularul dispăruse? se miră cu bunăvoinţă.

Dar nu ştia despre ce fular vorbea, aşa cum nu urmărise ce spusese Ascanio, nici ce amestec aveau cei doi filipinezi. O încurcătură lipsită de interes.

Interesul ei se redeşteptă numai când, îl auzi vorbind de plânsul Elisabettei.

— Era amanta lui Puddu! Şi cine ţi-a spus-o?

— Ginevra.

Dar a fost întotdeauna îndrăgostită de Ascanio!

— Cine, Ginevra?

— Nu, Elisabetta. La un moment dat au fugit chiar împreună.

— Cine ţi-a spus?

— Baldo.

Îi povesti întâmplarea: tatăl Elisabettei era văr bun cu Ascanio iar ea era

deci într-un anume sens nepoata lui. La doisprezece ani se îndrăgosti de el, care era deja însurat cu o văduvă, mama lui Guidobaldo; acesta, fiul de la primul soţ, îi venea deci fiu vitreg lui Ascanio. Elisabetta s-a căsătorit apoi din disperare cu fratele mult mai tânăr al mamei lui Guidobaldo, devenind în felul acesta cumnata ei; dar căsătoria s-a dovedit repede a fi un eşec, deoarece soţul, adică unchiul lui Guidobaldo, îşi pierduse capul după o soră divorţată a primului soţ al mamei lui, a lui Guidobaldo, şi fugise cu ea. Din această căsătorie s-a născut Ginevra, căreia deci Elisabetta îi venea…

Enzo clătină din cap.

— Nu înţeleg nici pe dracul, spuse mojic.

— Da’ cum, e simplu dacă primul soţ al mamei lui Baldo era cumnat cu…

— Nu mă interesează. Nu-mi pasă de toată afacerea asta.

Valeria nu-şi dădu soama imediat de criza soţului ei. Arţagul lui Enzo, asprimea lui, gândi ea urcând cu el spre vilă, se puteau atribui unei izbucniri de gelozie, foarte de înţeles. Refuzând dialogul, el voia s-o pedepsească, s-o excludă.

Dar ceva mai târziu, când mâncau cu toţii salată de orez în farfurii de carton, această explicaţie începu să i se pară insuficientă. În sufragerie se pregătise un fel de picnic *indoor* feare avea totuşi ceva de priveghi) ca să hrănească grupul eterogen de medici, anchetatori şi alţi necunoscuţi sosiţi la vilă în legătură cu moartea lui Puddu pe care, din fericire, o ambulanţă îl şi luase.

Guidobaldo nu era acolo, trebuise să fugă la Siena pentru probleme ou Palio, îi explică Ascanio. Filipinezul, Elisabetta şi Ginevra împărţeau oaspeţilor friptură rece şi omletă, sticlo cu apă şi cu vin. Enzo sta în picioare sprijinit de perete, în aparenţă îmbufnat, ciugulind fără chef din farfurie.

Dar Valeria îl surprinse în clipa când arunca Glnevrei o privire lacomă şi furişă, sau cel puţin aşa o aprecie ca.

Ah, se gândi ea, îl interesează fetiţa, bineînţeles.

Numai că, după două minute, lucrul se repetă la fel cu Ascanio. Apoi cu Elisabetta. Apoi cu filipinezul. Apoi din nou cu Ginevra, cu procurorul adjunct, şi cu toţi cei prezenţi la rând, unul după altul. O privire, se corectă în sfârşit Valeria, nu furişă şi nu vinovată ei intensă, foarte rapidă şi imediat retrasă, asemănă toare cu lovitura de cioc a unei păsări. Era ca şi când Enzo îi supraveghea pe toţi, ca şi când aştepta de la unul din ei… un gest, un semnal?

Ce dracu’ îl apucase?

Privirile lor se întâlniră şi Enzo veni încet spre ea cu farfuria în mână.

— Cei doi. Murmură el cu toată seriozitatea.

— Cine?

— Prietenii aia ai lor de la Roma, sosiţi azi dimineaţă, care erau lângă tine acum o clipă.

— Ah, Ranieri şi Salimbeni, da. Locuiesc la Roma dar sunt şi ei sienezL Ei şi?

— Ai auzit ce spuneau, despre ce vorbeau?

— De politică, mi se pare. De o delegaţie la Bruxelles, de nişte amendamente, nu ştiu. Ah, şi de o comisie parlamentară. Lucruri de-astea. De ce?

Enzo dădu din cap fără să răspundă.

— Te plictiseşti, aşa-i? murmură ea cu subînţeles. Sigur, nu-i mare lucru nici conversaţia celorlalţi, vorbesc numai despre vreme, despre căldură, incândiile din păduri… dar pe de altă parte cu amăiitul ăla de jocheu care abia…

— Povestea cu jderul e una, dar mai sunt şi altele, spuse Enzo studiindu-şi unghiile. Ca povestea aia de familie pe care începuseşi să mi-o povesteşti.

— Da’ n-ai spus că zxu-te interesa deloc?

— Tocmai.

— Ascultă, spuse ea, eu oricum mă duc în camera mea, mă odihnesc un pic, îmi spăl părul…

Enzo îi aruncă şi ei privirea aceea ciudată.

Ah, tocmai. Cu ce şampon?

— Da’ Enzo»… cu şamponul meu obişnuit, Softy Softy! Îl folosesc de doi ani, chiar şi tu l-ai folosit o dată sau de două ori.

— Da, spuse Enzo, da.

Plecă, e traversând pieziş camera, absorbit, cu aerul cuiva care reface în minte socoteala pe când iese de la măcelar.

Nu-şi mai pierdu acea expresie tot restul zilei.

Ea încercă în mai multe rânduri să-l scoată din izolare, să spargă acel zid făcut din. Nerăbdare şi nepăsare, din tăceri prudente şi din intime, secrete semne de. Aprobare faţă de el însuşi.

Încercă să-i mai vorbească de Baldo dar el părea cu totul indiferent sau

complet distrat.

Să fi fost în criză pentru că începea să ai rată pe pielea lui criza căsniciei lor? Dar el abandonă morocănos acest subiect.

Să fi fost oare atât de întunecat din pricina fetei?

— Nu aici e buba, spuse el dând din cap. Ginevra e o altă treabă.

— Ce treabă? Ce vrei să spui?

— Eh… Nu ştiu. Vom vedea.

Către seară se întâlniră în odaia cu portrete care era un fel de antecameră la salonul Sodoma. Valeria ieşea de la întrevederea cu procurorul adjunct şi-l văzu acolo, aşezat pe unul din acele ciudate scăunaşe roşii, sculptate, privind cele două portrete mai mari de pe peretele din faţă. Dar abia începu ea să-i explice cine era personajul din dreapta (un strămoş al lui Ascanio, dar dintr-o altă ramură a familiei, care adoptase pe nepotul orfan al…) că Enzo i-o tăie scurt şi brusc.

— Ştii, spuse atunci Valeria sperând să-l intereseze, era un mare vânător, el a adus toate mobilele astea din India, mergea la vânătoare de tigri în Bengal şi, natural, în Africa pentru lei, elefanţi etcetera. Dar soţia, care se pare că era superbă, s-a simţit neglijată şi şi-a luat un amant care…

— Şi el i-a terminat pe amândoi cu o puşcă de vânătoare? spuse Enzo fără niciun pic de ironie.

— Nu, nici vorbă. A fost un scandal dar ea după aceea…

Enzo o întrerupse, mutându-şi privirea pe portretul din stânga, o cucoană într-o îmbrăcăminte de sărbătoare.

— Şi femeia asta cine-i? O străbunică moartă în chip tragic? Fantoma ei se plimbă prin vilă?

Nu, era vorba de Vioiante de Bavaria, o principesă germană care a fost guvernator al Sienei şi care promulgase Legea din 1729 prin care se stabileau definitiv graniţele celor 17 cartiere, cu ale lor…

— Ah, da, da, am înţeles, făcu el din nou absent.

Nervos şi bănuitor. Dar de ce? Bănuia pe cineva sau ceva în legătură cu moartea lui Puddu? Asta-i stătea pe inimă? începu atunci să-i povestească întrevederea ei cu procurorul adjunct, dar el o întrerupse din nou.

— Ţi-a vorbit de Camorra din Napoli?

— Nu, de ce, ce legătură are? Trăieşte la Siena de ani de zile…

— Nu, ziceam cum e din Napoli… Ţi-a făcut cumva curte?

— N-am observat.

El lăsă să se scurgă o tăcere îndelungată, încărcată de misterioase subînţelesuri.

— Enzo, nu te înţeleg, ce se întâmplă, ce-ai în minte? Nu vrei să vorbeşti cu mine, la urma urmelor eu sunt…

El ridică o mână.

— Ştiu, eşti nevasta mea, tovarăşa mea de viaţă, trebuie să am încredere în tine, tu trebuie să ai încredere în mine, trebuie să avem încredere unul în altul etcetera, etcetera.

— Adică cum, etcetera ?

— Lucrurile obişnuite. Frazele obişnuite. Şi acum, natural, eşti gata să izbucneşti în plâns.

— Enzo, te rog, nu vorbi aşa.

— Enzo, te rog, nu vorbi aşa, repetă ci.

Dar cu un soi de suspin meditativ, fără s-o maimuţărească, fără urmă de sarcasm. Era ca cineva care trăgea cu urechea ca să controleze sau să recunoască un sunet. *Să constate*.

Valeria nu-l văzuse niciodată atât de distant, atât… de inaccesibil, şi-i veni într-adevăr să plângă.

Chiar în acel moment, la fereastra salonului indian apăru jumătate din bustul lui Guidobaldo, foarte aproape, foarte accesibil. Şi Valeria uită imediat orice nesiguranţă, neînţelegere.

— Te-ai întors, spuse cu o voce mica.

— Da.

Privirile lor se propagară ca două sprayuri puse faţă-n faţă în lumina deja crepusculară.

Enzo mai făcu o observaţie neclară despre un nor trandafiriu, dar ca nu-l mai asculta.

84

Un mic nor trandafiriu încoronează turnul Mangia când Valeria revine de la baie pe balconul Cercului şi toate suprafeţele din piaţă – ziduri, ţesături, chipuri umane – încep să se impregneze de acea uşoară, serală nuanţă.

La nesiguranţa cursei se va mai adăuga deci o primă nesiguranţă a

luminii, poate şi ea calculată, prevăzută, va bănui bietul Enzo.

Toată ziua de ieri şi toată ziua de azi nu şi-au vorbit, ca să zicem aşa. Dar Valeria l-a văzut în diferite momente, în diferite locuri ale vilei şi ale grădinii şi azi dimineaţă în diferite puncte ale Sienei ducând cu el acea expresie din ce în ce mai absorbită şi mai frământată, acea privire cufundată în sine, împietrită de cine ştie ce calcule şi bănuieli.

Şi aşa toată dulcea frumuseţe a acestei scoici nu va exista pentru el care o va vedea ca pe o peşteră rece, ca pe un ecran stins. Şi aşa totul îi scapă. Aşa, gândeşte Valeria, nu trăieşte.

Când revine la fereastră, avocatul Maggioni îşi găseşte locul ocupat. Între Ginevra şi cucoana americancă se află acum, întors pe trei sferturi, un bărbat cu o haină în carouri cu un pahar în mână.

Imediat întrebarea: e cineva sau nimeni? Sau mai curând: are de-a face sau n-are de-a face?

Astfel s-a în toes pe dos obsesia de acum două zile când avocatul începuse să se întrebe: ce legătură am eu cu asta, ce fac eu aici?

Acum sunt ceilalţi, prezenţele, acţiunile, gesturile, vorbele celorlalţi care trebuie să intre într-un soi de schemă nedefinită (sau fişier? sau cuvinte încrucişate?) pe care el încetul cu încetul, fără să vrea, a elaborat-o şi al cărui ultim înţeles îi scapă. Dar; simte că e aproape, foarte aproape, în miezul atâtora, prea multora viclene coincidenţe.

La sosirea lui, bărbatul cu hainia în carouri surâde vag şi se retrage: este deci un nimeni, prezent ca un figurant, o apariţie turistică care de lă o altă fereastră a apartamentului a ajuns aici ca să arunce o privire la Campo din acest unghi de vedere uşor modificat.

Fireşte, avocatul are senzaţia de a-l fi văzut deja undeva; dar e o senzaţie cu care s-a resemnat acum, care nu-l mai părăseşte un singur minut şi care priveşte în practică tot ceea ce-i impresionează retina. De altfel, este posibil, bachiar probabil, ca, bărbatul să fie cu adevărat cineva pe care l-a cunoscuţ azi dimineaţa sau într-o altă casă, sau pe una din străzile Sienei sau pând au vizitat sediul cartierului Valul, sau mai virziu, în capela, Pădurii, în timpul ceremoniei de binecuvântare a calului.

Nenumărate prezentări, nenumărate strângeri de mână, ca şi cum toată lumea cunoştea pe toată lumea.

Siena, oraş mic, este cea care-i dă senzaţia asta, crede el. Dar ştie că

dacă ar străbate cu binoclul mulţimea încadrată de zidurile palatelor, ar recunoaşte pe fiecare din aceste cincizeci de mii de molecule şi pentru fiecare ar căuta căsuţa ei care există de la început.

Da, fiecare din cei din jurul lui are un secret, un subţire, elastic secret care se întinde, se întinde fără să se rupă vreodată, ca o lungă prelungire a cortegiului istoric. Atunci cursa va fi cea care va decide, care va arunca totul în aer? Să fie oare acesta sensul (secretul) acestui Palio din Siena, cel puţin pentru el?

Îl aşteaptă o revelaţie. Victoria asupra tuturor celorlalte a uneia din multele ipoteze care fie luptă de trei site bi interiorul lui.

În. Seara zilei de 14, când s-a sfârşit masa, cafeaua servită pe terasa din faţa vilei şi avocatul Maggioni, contemplând iedera care făcea arabescuri pe faţadă şi înconjura ferestrele, dintre care trei hizniaale la etaje diferite, avu impresia că descoperă un mesaj cifrat adresat lui, dar a cărui cheie şi nu *o* avea încă. I se păru atunci că-şi înţelege propriile-i nedumeriri şi că poate pune un nume pe propriul lui sentiment neplăcut.

„Este o vilă cu cifru”, se gândi el.

Dar cum asta era numai un fel de a spune, se strădui să fie mai precis, mai logic.

Înainte de toate avea un sentiment de înstrăinare, care la rândul său trebuia să fie subdivizat, mai bine împărţit. Un 20 trebuia în mod clar să fie atribuit faptului iniţial, că a greşit drumul, acelei prime deplasări provocate de grindină. Un 15, clar şi eţ, mergea la înstrăinarea socială, acesta nefiind tipul de oameni pe care Valeria şi cu el îl frecventau de obicei. Un alt 20 – intrării în pasiunile fierbinţi şi regulile complicate ale acestui Palio: o cursă, dacă stai să te gândeşti, cât se poate de ciudată, cât se poate de exotică. Pune apoi cel puţin 40 pentru Puddu, între muşcătură, strigăt şi moarte. Se ajungea la 95.

Mai rămânea un 5 de înţeles, de clasat.

Dar tocmai în aceste doua cuvinte era probabil cheia întregului.

Adevăiatul sentiment neplăcut, adevărata înstrăinare nu venea tocmai de acolo, din această idee fixă crescută încetul cu încetul, din această insistentă bănuială că în spatele celui mai mic lucru, în spatele fiecărei persoane, cuvânt, gest, chiar şi obiect (ba chiar şi câinele) era ceva de înţeles?

Viaţa nu era aşa. În viaţă lucrurile erau ceea ce erau, se succedau pentru că se succedau, fără atâtea mofturi. Cineva încerca să parcheze în

centru, curmpăra un pachet de ţigări, bea o bere. Se uita la televizor. Ce mai era de spus, de descoperit despre aceste «remanente? Nimic.

În timp ce aici dispăruse superficialul, vila (iată, în ce sens se putea spune despre ea că avea un cifru) era toată plină de dedesubturi, era şi ea altceva, ca orice lucru la Siena.

Avocatul Maggioni a fost cuprins de o acută nostalgie pentru simplicitate, adevărul binecunoscut şi aducător de destindere al unei seri petrecute acasă" cu picioarele întinse spre televizor, şi scrută acoperişul în căutarea unei antene prietenoase. Dar era prea întuneric ca s-o poată distinge, dacă cumva exista. Şi ca să spună acum adevărul, inspectând cu mintea toate odăile prin care trecuse, şi-a dat seama că n-a văzut în niciuna aparatul familiar.

— Nu aveţi vreun televizor, pe undeva? o întrebă pe Ginevra care trecea ducând un şal pentru Elisabetta.

— Nu. De ce?

— Nimic. Aşa.

Ea îi dădu un bobâmac pe obraz, cu două degete uşoare şi se îndepărtă.

Uite, se gândi avocatul, mi-a dat un bobârnac. Groaza vă treabă» Nemaipomenită treabă. De ce nu pot s-o iau drept ceea ce este? în schimb obsesia lui de a sistematiza era deja prezentă ca un tigru din Bengal: a) bobârnac de tipul ştrengar; b) de tipul afectuos; e) de tipul promiţător; d) de tipul întâmplător etcetera.

Da" dă-l naibii de bobârnac, îşi spuse, şi nu te mai gândi la el.

Privi luna care ieşea din spatele unei coline şi reîncepu:

a) lună de tip romantic (şi într-adevăr Valeria, îmbrăcată toată în alb pentru soare s-a ridicat îndreptându-se către grădina în stil italian în tovărăşia lui Guidobaldo); b) lună de tip meteorologic (şi într-adevăr Ascanio şi Elisabetta începură să vorbească despre vremea care va fi a doua zi); e) lună de tip rural (şi într-adevăr Ranieri şi Salimbeni începură să discute despre recolte şi Europa Verde şi excedentele agricole americane); d) lună de tip sinistru (şi într-adevăr lui îi veni în minte strigătul şi agonia din noaptea precedentă).

Cu această fixaţie a „tipurilor" nu se putea trăi! nimic nu mai stătea singur în picioare, nimic nu mai părea autentic, real, inclusiv Paolino acolo sus în mijlocul falselor lui fasole şi falselor lui muşte. Iată cum funcţiona cifrul

vilei.

Era, reflectă el, o schemă contradictorie, cu dublu tăiş, care-ţi lua cu o mână ce-ţi dădea cu cealaltă. Făcea un 50 de mister dar celălalt 50 se fâsâia în banalitate. Fiecare uşă secretă se deschidea pe o scenă deja văzută. Orice cuvânt magic evoca un clişeu. Orice eveniment neprevăzut sfârşea în previzibil. Orice elan emotiv te proiecta în neghiobie. Dedesubturi? Da, dar pline de năluci.

Cine n-ar fi intrat în criză, căzând într-o astfel de situaţie. Dar însuşi cuvântul criză care avea rezonanţe de tipul cultural, popularizator, îi era suficient ca să-i facă greaţă. Trebuia să fii Valeria, complet absorbită de tipul „trandafiriu ca să nu-ţi dai seama.

— Eu mă duc la culcare, sunt puţin obosit, îi anunţă pe ceilalţi. Bună seara la toată lumea.

O lună de tipul somnoros îl însoţi până la logia.

Dar în timpul nopţii, când cineva îl trezi mângâindu-i dulce obrazul unde primise bobârnacul, văzu la fereastră o lună de tipul galant. Apoi astrul trecu la tipul pasional, apoi la cel numai pentru adulţi, apoi la tipul sleit de puteri, la tipul sentimental, la tipul neîncrezător.

— Da’ de ce cu mine?

— Aşa.

— Eşti prea frumoasă, nu te merit.

Ia-o ca un dar. Acum trebuie să plec.

— Eşti o zână. Totul e un vis. Spune-mi că nu e un vis.

— Haide, haide. Pa, pe mâine.

O revâzu în schimb după nici măcar o jumătate de oră. Acel dar sau vis, ce era el, îi dăduse o foame dintre cele mai prozaice şi, în sfârşit, decise să coboare la parter stimulat de precise imagini publicitare; brânzeturi, mezeluri, sărăţele, gustări, măcar şi alune. Bâjbâind pe întuneric printre întrerupătoare de negăsit şi uşi necunoscute, deschise una şi se trezi cu un picior în salonul indian luminat de greul său lampadar.

Ginevra ridică spre el doi ochi total inexpresivi ca şi când nu-l văzuse vreodată; ba chiar ca şi cum nu l-ar fi văzut. Ea şi cu ceilalţi – Ascanio, Elisabetta, Guidobaldo, Ranieri şi Salimbeni – stăteau într-un cerc tăcut pe acele rigide scăunaşe roşii care păreau a fi tot atâtea tronuri mici, iar portretele de pe pereţi înmulţeau într-un anume fel adunarea.

— Oh, scuzaţi, spuse avocatul Maggioni.

Ce altceva putea să spună, cu doisprezece ochi fixaţi pe el?

Se retrase confuz şi perplex. Sigur, era un grup de sienezi care se ocupau direct de Palio şi dispariţia lui Puddu complicase fără îndoială, şi nu tocmai puţin, problemele şi pregătirile lor. Dar orele patru (aproape) dimineaţa păreau o oră oarecum neobişnuită pentru a se reuni ca să discute. Şi de ce în odaia, aia? Părea un tip greu de definit, tipul celor şase.

5EVH

A doua zi, 15 august, a fost în mare parte o zi de pauze şi repetiţii. Soarele şi-a reluat locul pe cerul fără nori, tufişurile se întinseră din nou pe coline, vila îşi regăsi odăile, scările, coridoarele prin care avocatul se surprinsese umblând cu un soi de familiaritate aproape plictisită. Din nou capul de mistreţ. Din nou scara mare de piatră, apoi holul întunecat. Din Bou biliardul, cu Ascanio care juca (poc poc poc) partida sa solitară. Din nou biblioteca, camera indiană, salonul Sodemei, unde se reinstalase magistratul napolitân. Aceeaşi îmbrăcăminte de ieri, aceleaşi mustăţi, aceeaşi vivacitate plină de gesturi, acelaşi ţigaret alb din care scrumul ţigărilor se răspândea periodic pe haină.

Până şi Puddu reveni. Rânjetul lui oblic şi triumfător, fotografiat după o victorie, stătea în centrul unei pagini din „Nazione” plină de ştiri despre el şi cu o emoţionantă declaraţie a lui Torcicollo, marele său rival. Moartea era atribuită unui vag „colaps” şi nu se vorbea nici de autopsie nici de cercetările în curs.

De-a lungul zilei reveniră de mai multe ori pe primul plan întortocheatele legături de rudenie dintre locuitorii vilei cărora acum, mulţumită contribuţiei celor doi veniţi de la Roma, li se adăuga un bun 50 de combinaţii şi complicaţii. Într-adevăr, tatăl lui Ranieri, cunoscut homosexual, adoptase pe fiul unui fost bucătar al Elisabettei care era în realitate fructul unei relaţii adultere dintre un frate al lui Ascanio şi o soră a lui Salimbeni, moartă apoi prin sinucidere la Paris şi al cărei soţ, ruinat la joc, a fost constrins să vânda „Zumzăiala” unui unchi al…

În diferite rânduri avocatul Maggioni a trebuit să se îndepărteze repede de acest tip de revelaţii care oricum aruncau o lumină nouă asupra

neobişnuitei reuniuni din salonul indian.

Cei şase discutau oare într-adevăr despre Palio, ieri noapte? Sau cei doi din Roma veniseră în realitate pentru a trata vreo încurcată problemă de moştenire, de patrimoniu, cedarea sau împărţirea vreunei proprietăţi mari, poate chiar a vilei?

Era un fapt că economia, împreună cu politica reprezenta un 85 net din discursurile lor care păreau că încep întotdeauna cu cuvintele „dacă dolarul „sau „ultimul amendament". Şi totuşi prezenţa lor aici nu era cu totul limpede, „tipul" lor incert. Erau oarecum un cuplu aparte şi nu se făcuseră comozi, nu renunţaseră la hainele lor de mătase albastră, la pantofii de oraş, la cravatele sobre. Asta nu era o ocazie de vacanţă sau de sărbătoare pentru ei.

Valeria îi admira în mod vizibil, le sorbea cuvintele fără să înţeleagă ceva din ele, plină de aceeaşi umilinţă cu care citea rubricile „serioase" din săptămânalele sale; numai că după două minute trecea la altul, adică la Guidobaldo, adică bărbatul destinului, adică Făt Frumos, adică O *sole mio*.

Priviri galeşe de autentică gâsculiţă, surâsuri cu frişca dublă, un pa-pa cu mânuţa de la o fereastră, un tremur de la libelulă la libelulă, o plecare împreună, unul lângă altul, practic fără să atingă pământul, de-a lungul potecii care duce la sere şi grajduri, vorbind în şoaptă, ce simt eu pentru tine ce nu simt cu pentru tine, să ne bucurăm de clipă să nu ne bucurăm de clipă.

Biata Valeria, care în paralel trebuia să fie atentă, ca la traducere simultană, la îndoiala îndoielilor, la bănuiala bănuielilor; mă iubeşte pentru mine sau se interesează numai de trupul meu (adică...)?

La o bifurcare, avocatul pierdu din vedere cele două romantice figurine ce se îndreptau către adevăruri imense şi cosmice idioţii şi urcând o mică colină acoperită de tufişuri dădu peste Ginevra şi Elisabetta care coborau legănindu-şi rachetele de tenis.

— Vrei sa1 faci şi tu o partidă? îl întrebă Ginevra.

— Nu, nu, nu mai joc de ani de zile.

— Rău, tenisul e un sport complet ca şi înotul, îi reproşa Elisabetta. Şi începu să-i ţină o conferinţă de tipul igienic despre necesitatea de a se menţine în formă după o anumită virstă despre metabolism, reflexe, respiraţie.

— Da e adevărat, dar pe de altă parte la Milano...! spuse avocatul privind-o pe Ginevra, sperând în ajutorul ei pentru a ieşi din situaţia dată.

Dar Ginevra era şi ea probabil în dimineaţa aceea de tiptil igienic căci

începu să-i ilustreze virtuţile unei ape oligominerale recomandată de Ascaddo…

— El dă pe gât litri întregi pe zi, explică ea, şi spune că îi curg prin organism ca maşinile pe autostradă, curăţându-l de minune…

Trecu apoi să vorbească cu Elisabetta de noua, maşină de spălat vase pe care o comandase deoarece cea veche era pe jumătate ruginită şi filipinezii se plângeau de ea.

— Se pare că-i un nou tip de oţel, mult mai…

— Oh, oricum este o marfă foarte bună, şi sora lui Salimbeni o are, ba chiar a luat două, una pentru…

O deducţie ridicolă şi tulburătoare se impunea avocatului Maggioni pe acea pantă blândă, printre arbuştii parfumaţi ai desişului mediteranean şi în faţa unui peisaj prezentat de mii de broşuri, de sute de documente. Cele două femei erau dublate, tot ceea ce spuneau toţi era dublat: când tiâi ttiâşfcau bipele, dar culantele care ieşeau erau cele ale unui profesionist necunoscut care citea un scenariu!

Dar e soarele care-mi dă senzaţia asta, se gândi avocatul în timp ce ele se îndepărtau discutând. E muşcătura soarelui de august.

Îşi trecu batista frunte, căit? nu era transpirată; încercă să inspire şi să expire, să îndoaie braţele; Totul era în ordine, chiar şi fără tenis şi apa oligominerală.

Era efectul vilei, atunci. Iar şi mereu vila care îl ţinea prizonier, îl condiţiona cu uşuraticele, repetitivele ei farmece, care îşi punea vălul său invizibil, ecranul său cu cifru între el şi viaţă.

Trebuie să plec de aici, să mă îndepărtez, gândi rotindu-şi energic umerii ca şi când ar fi vrut să scape de un cearşaf în care se înfăşurase.

Până unde putea ajunge radiaţia vilei? Până la marginea, desişului? Până la Siena? Până la Malegnano? Chiar la Domul din oraş?

Ajunse la terenul de tenis, ameninţat din patru părţi de mulţime de buruieni, dreptunghiul cafeniu însemnat de paloarea lâncedă a liniilor ca de planul unui tremplu dispărut. Dincolo de plasa de împrejmuire ruginită şi în mare parte desfăcută1 se întindea de-a lungul laturii mai îndepărtate un gard de leandri enormi care în dezordinea bătrâneţei lor neîngrijite împingeau tot mai sus pete de flori roz şi roşii.

De acolo veni un sunet ţârâit şi ritmat de chitară şi avocatul îşi dădu

seama că până în acel moment tipul muzical lipsise, dintre atâtea ce i-au fost sugerate.

Ia te uită, gândi el cu un soi de satisfacţie.

Ca să nu rişte să-şi sfâşie cămaşa printre leandrii şi resturile de plasă metalică, înconjură terenul de tenis şi se găsi în faţa neaşteptatei (dar previzibilei) piscine, şi ea deteriorată, spartă pe margini, apa tulbure şi presărată cu frunze, crengi, câte o floare roşie ruptă de furtună.

O fetiţă de vreo zece ani dansa desculţă pe o trambulină de ciment în sunetul unui tranzistor pe care îl prinsese de cordonul jeans-ilor. Văzându-l pe avocat nu se opri, ba începu să se agite şi mai tare, dând din cap şi dând din braţe ca şi cum ar fi încercat să se menţină la suprafaşa mării ritmice de sunete.

— Cine eşti?

— Barabesi Cinzia, pronunţă sincopat fetiţa, continuând să danseze. Nepoata grădinarului.

— Nu ţi-e frică că ai să cazi?

— Nu, ştiu să înot. Urmez şi un curs de vele.

Într-un fel oarecare reuşea ca Silabele să coincidă cu ritmul muzicii şi obţinea un fel de cântec sacadat, stupid, între zgomote puternice de baterie şi alunecări explozive de chitară.

— Bunicul meu s-a dus cu jandarmii în desiş, tteti ea accelerând ritmul.

Era ăla cu Nescafe care acum trecea la tipul poliţist?

Avocatul îl văzu într-adevăr pe bătrânul noduros ieşind din desiş, care începea la vreo douăzeci de metri mai încolo, mergind înaintea sergentului major, a unui alt jandarm şi a magistratului napolitan în cămaşă şi bretele. Acesta îşi luă ţigaretul gol pe care-l strângea între dinţi şi îl salută larg ca şi cum i-ar fi despărţit întregul golf Napoli:

Scumpe avocate - am efectuat o mică constatare la faţa locului, explică apoi, ca să încerc să înţeleg unde se dusese la plimbare decedatul în noaptea trecută.

Învârti meticulos o ţigară în ţigaret şi o aprinse cu poftă.

— Ştiţi, în desiş a trebuit să mă abţin, vara e întotdeauna pericol de incendiu.

— Şi ce aţi găsit?

— Mai nimica, mai nimica. Pământul e încă moale de la ploaie şi urmele

tocurilor se urmăresc destul de bine până la un mic luminiş. Dar acolo se termină.

— Dar nu era mai bine s-o fi făcut ieri, constatarea asta?

Celălalt desfăcu braţele.

— Dom'le avocat, ce să facem?

— Or fi urmele de întoarcere? Vreau să spun îndreptate în direcţia opusă.

— De fapt nu sunt, probabil că s-a întors pe o altă cărare pe unde apoi a trecut o turmă de mistreţi. Şi sunt şi urme de cai, o întreagă încâlceală… Dar ce frumos radio are domnişoara asta, spuse punând mâna pe capul Cinziei.

— Este un Ichiko 140, este un Ichiko 140, are şi ultrasunete, cântă fetiţa şi sări mai încolo deschizând la maximum aparatul.

— Simpatică puştoaică, spuse magistratul întorcându-se către bătrân. Nepoata dumitale?

Bătrânul scutură din cap, devenind grav.

— Nu e tocmai nepoata mea, explică el. Cu ani în urmă, sora mea era garderobieră la vilă când soţia domnului Ascanio a chemat-o şi i-a mărturisit că o nepoată a soţului era… mă înţelegeţi, compromisă de fratele domnişorului Guidobaldo…

Avocatul Maggioni se îndepărtă cu capul aplecat de stupidul, persistentul dublaj.

În restul zilei încercă să stea în afara acelui mecanism implacabil care falsifica, golea pe rând toate lucrurile. Dar el însuşi era acum complicele alternărilor, prins în plasa acelor variaţiuni încrucişate.

Se spălă pe dinţi cu o pastă ce conţinea Frigol O.

Oferi pastile cu mentă Scattomint în diferite ocazii, *în* dreapta şi în stânga.

Contemplă din nou portretele vânătorului de tigri şi al Violantei de Bavaria.

N-a putut să nu vadă doi oameni în salopetă descărcând maşina de spălat vase nouă-nouţă dintr-o furgonetă Mercedes nouă-nouţă.

Traversă un opac interval de somn, dar deşteptându-se văzu iar de la fereastră pe filipineza care vărsa biscuiţi Puppy Chef în castronul câinelui.

Nu a putut să evite să-şi pună întrebarea greşită dacă nu cumva ea a fost cea care ta urma urmelor l-a ucis pe Puddu cu o otravă orientală.

L-a văzut din nou pe magistratul napolitan care se urca fumând în maşină (Fiat 131 albastru metalizat şi se întrebă cum a murit cu adevărat Puddu şi când se vor cunoaşte rezultatele autopsiei.

Urmări cu privirea perechea Valeria-Guidobnido, lentă şi ingrată printre merişori şi brazdele din grădina de tip italian („dragostea noastră are un viitor dragostea noastră nu are un viitor”).

Urmări cu privirea perechea Ranieri-Salimbeni care trecea prin faţa ferestrei de la biliard (dacă marca germană „după decretul-lege”).

Urmări fără să participe deja văzutul soare care cobora sub deja văzutul orizont.

Îi auzi pe Ascanio şi pe bătrânul grădinar comentând apusul şi prevăzând vremea pentru a doua zi, în timp ce Cinzia se căţăra pe balustradă şi începea să cânte şi să danseze ca o nebună suspendată în gol în ciuda apelurilor Caisului bunic.

Apărură iar aperitivele (un cărucior încărcat de sticle, castroane cu cartofi chips, măsline, câmaţi de mistreţ), apăru iar filipinezul ca să anunţe masa; reluă (mai de la capăt? mai de la coadă?) conversaţia despre Palio şi cartiere şi regulamente şi Torcicollo; se ramifică şi mai mult (de la ce punct? până la ce punct?) anormala creştere a familiei (care familie?) cu tentaculele sale de veri, surori, soţi, adultere, avorturi, divorţuri, adopţiuni.

Îşi făcu din nou apariţia luna, întâi obosită dar apoi cu elan, înaltă pe cer, şi avocatul Maggioni examina din nou faţada vilei în lumina înşelătoare, schema rigidă a ferestrelor, vicleana ramificare a iederii.

Se gândi: este o imagine a proastei mele dispoziţii, este ca o conjuraţie care încearcă să sufoce ordinea mea de om mijlociu.”.

Se gândi: acest gând este dublat, emfatic şi gol, ca de altfel totul, acum trebuie să-mi supraveghez nu numai ceea ce fac şi spun dar, gândeşte-te, chiar şi ceea ce gândesc.

Se gândi, cu nesocotinţă Iisuse Hristoase, ce mi se întâmplă?

Salută iar cercul de siluete întunecate de pe pietrişul luminat, urcă din nou în camera lui, se spălă din nou pe dinţi.

Noaptea, aşa cum se aştepta, Ginevra veni iar la el, începu iar să pronunţe frazele dublate care îi urcau necontrolate pe buze.

I se păru că descoperă o nuanţă de supunere în tot ceea ce făcea.

Asta-i ce se vrea de la mine? gândi el.

Adormi gândindu-se supus la legătura sau non-legătura lui cu Ginevra, la legătura sau non-legătura lui cu viaţa.

XVIII

În dimineaţa zilei de 16 august, după un mic dejun luat la repezeală, avocatul Maggioni a fost împins în mare grabă în Opelul de culoare închisă care plecă imediat către Siena. În atmosfera, de efervescenţă şi de confuzie generală rămăsese nerezolvată problema cum să recupereze bagajele şi maşina după Palio, dacă cei doi se vor întoarce la vilă sau vor rămâne să doarmă în oraş, dacă filipinezul se va îngriji de toate sau dacă putea fi însărcinat Paolino cu toate treburile astea a doua zi.

Dar alternativele puse de Palio făceau ca toate celelalte să fie neînsemnate şi până şi Valeria, electrizată de iminenţa marii provocări, de dilema cine va învinge cine nu va învinge, redusese la mininumi dilema ei obişnuită ce-mi pun ce nu-mi pun.

Ea era în maşină cu Guidobaldo. Ginevra a fost luată de Ascanio şi Elisabetta.

Niciun evţvânt despre cursă n-a fost schimbat între Ranieri şi Salimbeni în timpul călătoriei. Avocatul, care stătea în faţă, lângă şofer, ajunse să bănuiască că cei doi nu erau deloc sienezi, păreau mai mult doi politicieni de provenienţă anonirilă, veniţi la Siena pentru vreun congres sau vreo reuniune importantă de-a lot.

Cele trei maşini se regăsiră în curtea interioară a unui palat din centrul oraşului, printre ziduri gotice ieşite în afară şi o scrie de coloane unde se aliniau sarcofage etrusce şi lespezi ciuntite. Un edificiu public? Un muzeu?

Dar în timpul scurtei călătorii avocatul se mişcase, ca să zicem aşa, în sens contrariu, acei kilometri de coline îi deschiseseră orizonturi de încăpăţânată indiferenţă. Nu-şi mai punea nicio întrebare, se simţea dincoace de orice fel de curiozitate.

Dacă m-ar lăsa aici, printre cenuşa asta etruscă, se gândi el.

Mergând cu ceilalţi pe străzi ochea câte un mic bar vârât între o ogivă de cărămidă şi un portal aspru ornamentat sau o minusculă prăvălie de vinuri care susţinea patru etaje de blocuri patrate medievale şi se imagina încetinind pasul, rămânând în urmă, intrând pe furiş în acele văgăuni şi petrecind acolo

restul zilei în singurătate, expulzat în sfârşit din orice întrecere, din orice neplăcere, din orice schemă, din orice mister.

Dar nu se făcea să faci aşa ceva.

Steaguri, drapeluri, stindarde, fulare cu culorile celor 17 cartiere acopereau Siena, ferestrele, balcoanele, vitrinele, cornişele, bicicletele, motoretele; iar pe străzile unde circulaţia era interzisă vibra un zgomot neîncetat şi grăbit de paşi care veneau din toate direcţiile şi se duceau în toate direcţiile cu o intenţie neîndoielnică.

— Ce-i, nu-ţi place? zise Ginevra luându-l de braţ.

— Nu, dimpotrivă. Sunt doar puţin obosit.

Ea surâse şi-i arătă doi copii în fundul unei curţi care aruncau în aer şi prindeau din zbor două drapeluri ale Broaştei ţestoase.

— Încep de mici.

— Şi fetiţele, nimic?

— Nu, nu sunt femei în cortegiul istoric.

— Păcat. Mi-ar plăcea să te văd defilând în costum.

— Îmbrăcată cum?

Ca madonă? Ca zână? Sau ca pui de căprioară, mânz, gazelă?

— Poate goală, spuse fără să se controleze.

— Hai, hat, hai să mergem la biserică, la Dom, să vedem cum e Cearşaful.

Se urcară pe uliţi povârnite, dar portalul Domului era plin de turişti franci, longobarzi, helvetici, saxoni, goţi, britanici şi de altfel Ginevra nu întârzie să găsească, să salute, să îmbrăţişeze şi să-i prezinte cel puţin o duzină de persoane (un bărbat cu o haină în carouri, o femeie îmbrăcată toată în turcoaz, un tânăr numai în cămaşă cu ochelari cu lentile groase) în vreme ce Elisabetta, Guidobaldo şi ceilalţi făceau acelaşi lucru ca alte tateoni de persoane în alte puncte ale pieţii.

Avocatul îl recunoştea pe magistratul napotilan care despica cu trudă mulţimea urmat de mica sa familie şi întoarse spatele.

— E prea multă lume, hai să mergem.

— Hai, să te duc să vezi măcar pe Majestatea lui Duetio.

Dar şi acolo era o compactă, masivă imvxieie de franci, longobarzi şi i se păru că şi masa mare strălucitoare din baia în penumbră era suprapopulată de îngeri şi sfinţi.

Merseră, pierzându-se şi regăsindu-se, prin labirintul plin de povârnişuri care era Siena, printre sunetele de clopot, coruri vesele, strigăte, ţipete, şi acea alergare mereu cu sufletul la gură din toate direcţiile că. Înе toate direcţiile. Steme de plastic sau de nylon” cu culorile alb-negru ale oraşului, deschideau peste tot table de şah, dar deplasările lor oblice, laterale, mala tu, înapoi nu i-ass dus deloc la Piaţa Campo, care numai se ghicea, ca un lac într-o vale dincolo de un căr de coline.

— Da’ nu era o ultimă probă în dimineaţa asta?

— Ba da, mai e una. Dar acum e târziu.

— Mai bine aşa, prefer întrecerea adevărată.

Ginevra îl privi cu un mic (indescifrabil?) surâs.

— Ai dreptate, îl aprobă ea.

Dar Ascanio şi EMsabetta o luară către piaţă şi fură înghiţiţi de zgomotosul, grăbitul torent. Şi Ranieri şi Salimbeni dispărură, înghiţiţi de un gang unde ardea o lampă aprinsă în cinstea unui sfânt. În faţa lor Valeria şi Guidobaldo intrară într-o cofetărie şi ieşiră în spatele lor cu două îngheţate mari.

— Să-mi cumpăr un fular cu culorile cartierului tău?!

— Ale Pădurii? Aş, e ridicol, tu nu eşti sienez.

— Păi din solidaritate.

— Las-o baltă, ce-ţi pasă de Pădure.

Vizitară, printre noi îmbrăţişări şi noi prezentări, odăile Cartierului Căpitan al Valului unde, împreună cu alte preţioase antichităţi, păleau pe pereţi şi în cutii heraldicii delfini, repetaţi pe vechi metale, vechi hârtii, vechi mătăsuri.

Mulţi etalau la gât fularul cu dungi vălurite, albe şi albastre şi avocatul revăzu – o clipă, ca pe o fotogramă – cadavrul lui Puddu în bibliotecă. Ce culoare avea fularul acela atât de repede evaporat? Imposibil să-şi amintească. Imposibil chiar astăzi, 16 august, să fie sigur că a existat vreodată acel acum atât de îndepărtat obiect preţios.

S-au regăsit cu toţii în casa unor prieteni, şi de la balcoane, cu o farfurie cu friptură rece în mână, se vedea neaşteptat de bine întreaga Sienă, un oraş de acoperişuri aşezate de un Euclid devenit nebun. Şi totuşi acel fantastic repertoriu de unghiuri, povârnişuri, suprapuneri şi pante era ferm omogen, nu te lăsa să bănuieşti vreo stradă, o piaţă, o uliţă. Mulţimea dispăruse, populaţia

nu se vedea, toate cartierele apăreau aici în mod egal desfiinţate, moarte, îngropate sub întinderea zăgăzuită a ţiglelor. Un oraş ermetic: Un oraş cu cifru, şi el.

Şi dacă acolo jos nu mai e nimeni? se întrebă dintr-odată avocatul. Şi dacă asta era ultimul secret, insesizabila aluzie, insistenta trimitere?

Era pe punctul să-i lase baltă pe toţi şi să coboare ca să verifice, dar grupurile şi grupuleţele îl împiedicau, îl momeau, îi ofereau salată şi apă oligominerală şi ca ghimpii din pădure îl opreau cu discursuri despre vreme, bărci cu pânze (un sport complet), francul elveţian, Puddu, automobile, frigidere, câini, măsline, mistreţi, şampoane şi alte uşuratice dorinţi pline de pasiune.

Avocatul îşi viri alene o mână în buzunar gata să scoată pastilele de mentă Scattomint şi să le ofere, când un răpăit de tobe scăpă din strânsoarea acoperişurilor şi grămada de invitaţi înţepeni, apoi fugi spre odăile dinăuntru. Şi el fu împins, dus de ceilalţi (era totuşi Ginevra cea care-l pilota, avocatul avu o fulgerătoare amintire despre Dante condus de Virgiliu apoi de Beatrice) şi setrezi fără voie în cadrul unei ferestre lungi care dădea drept pe o străduţă.

Atunci se schimbă ceva. Ni totuşi nu a fost Ginevra, nu precisele informaţii pe care le dădea Ascanio („Apariţiile” cartierelor începeau să se îndrepte către respectivele capele pentru ceremonia binecuvântării calului), nu coifurile şi beretele mari, atât de intim aproape, nici costumele puse în evidenţă de zidurile scorojite ale labirintului de străzi, nici puternicul cal de paradă cu al său statuar călăreţ; n-au fost nici steagurile, pajii, strigătele şi salturile băieţilor în jurul calului care juca nervos pe pavaj; nici sugestia anacronică, nici farmecul teatral, ci sunetul tobei (prevăzut? calculat? aruncat acolo de soartă?) a fost cel care a făcut ca de-a lungul şirei spinării avocatului Maggioni să alunece frisonul Palio.

Acel apel militar era pentru el, acel răpăit de tobă îi ordona să coboare din secolele sale de apatie, îi anunţa că numai acolo jos, unde acoperişurile euclidiene care te împresurau îşi slăbeau în sfârşit strânsoarea în jurul marelui vid al scoicii, numai în Piaţa Campo s-ar fi putut împlini cifrarea.

Împreună cu ceilalţi avocatul fugi la vale pe scările şi străzile de piatră, împreună cu ceilalţi se trezi baricadat într-un minuscul templu unde calul tremura şi tropăia în faţa altarului, în timp ce preotul îl îndemna stăruitor să

învingă pentru cartierul său şi ridica solemn braţul ca să-l binecuvânteze. Împreună cu ceilalţi se simţi fericit când viscerele animalului „nesocotiră” (prevestire sigură de victorie) sfinţenia locului şi un neaşteptat miros de grajd se făspândi printre imaginile şi obiectele sfinte.

Prevestirea este pentru mine, gândi avocatul cu un aspru sentiment de revanşă, am să înving şi eu.

Cei şase se împrăştiară prin palate şi balcoane, Guidobaldo şi-o luă pe Valeria, Ginevra o duse până la o străduţă întunecoasă şi apoi pe o scară cu trepte largi şi line, etaj după etaj, până la o uşa păzită de un majordom şi prin săli şi saloane şi bărbaţi şi femei şi strângeri de mână, până la o fereastră dincolo de care în mod magic se deschidea marea scoică, buricul, miezul enigmei.

Aici e cifrul, intui triumfător avocatul Maggioni, aici voi şti!

O strânse lângă el pe Ginevra şi-şi începu lunga sa supraveghere.

XIX

Aşaaa stegarii din toate cartierele, aliniaţi în faţa Palatului Public, aruncă cu toţii spre cer rachetele lor formidabile, din nou mătăsurile multicolore se desfăşoară şi heraldicul bestiar de delfini şi pantere, girafe şi lupoaice pluteşte o clipă, se înfăşoară din nou, cade la pământ.

Şi steagurile flutură pentru ultima oară, e ultimul salut al „Aparitiilor” cartierelor. Apoi şi stegarii iau loc în tribuna specială unde deja stau ceilalţi figuranţi în grupuri neaşteptat de mici, de compacte.

A fost ca un fitil, gândeşte avocatul Maggoni, un fitil lent care timp de mai bine de o oră a ars metru cu metru de-a lungul inelului de zgură ca să pregătească explozia finală.

Aşaaa: o tăcere insuportabilă se pogoară peste Campo, peste tot oraşul. Ciorchini mai deşi se înghesuie la balcoane şi la ferestre, spectatorii s-au dublat dintr-odată, capetele s-au întreit. În dreapta, cucoana americancă se lipeşte de el, împinsă la rândul ei de cei care se strecurau grăbiţi. În stânga Ginevra se ghemuieşte şi mai mult sub braţul lui; iar din spate trupuri transpirate îl ţintuiesc de pervaz; mâini i se sprijină pe umeri, respiraţii calde îi suflă în ceafă.

Dar avocatul Maggioni abia dacă-şi dă seama de aceste strivitoare

contacte. Una cu mulţimea, a devenit, într-un anume fel, imaterial, fără trup, înălţat într-o sferă superioară de pură, absolută aşteptare. Iar în acelaşi timp, e ca şi cum facultăţile sale s-ar fi multiplicat în mod fantastic, ca şi cum toţi ochii, toate urechile şi plâmânii, diafragmele, inimile, porii, nervii adunaţi acolo s-ar fi scurs toate în el. Se simte anulat şi în acelaşi timp colectivizat.

Îl cuprinde atunci un sentiment ameţitor de simultaneitate. Vede îngrijitorii care înarmaţi cu mături se grăbesc să şteargă de pe pistă urmele dese ale oamenilor, cailor, boilor, urmele paralele lăsate de Carul cel Mare. Iar în acelaşi timp vede străzile pustii ale Sienei. Percepe un infim procentaj de excepţii, un bătrân cu boala lui Parkinson aşezat în fundul unei bucătării întunecoase, o călugăriţă rugându-se într-o biserică mare şi goală, doi îndrăgostiţi îmbrăţişaţi în umbra unei străduţe. Nu-i scapă nici faptul că pe turnul Mangia gaura care există în cadranul marelui orologiu încadrează acum cu precizie un chip omenesc, miniatură pe smalţ alb; este conştient de faptul că în interiorul Curţii Mai Marelui Oraşului caii, legaţi fiecare de stâlpul lui numerotat, sunt neliniştiţi şi că jocheii îşi pun cu nervozitate cazacele de cursă, iau căştile cu însemnele cartierului îl vede bine pe starter, un tinerel îmbrăcat cu un costum dintr-o ţesătură uşoară cafenie şi cu cravata strâmbă, care-şi agită braţele de pe scăunaşul său (zis şi" Teasc") în timp ce în faţa lui cineva controlează dispozitivul cu care se va da plecarea", bomba iar alţi îngrijitori întind două frânghii de-a latul pistei ca să delimiteze spaţiul îngust unde se vor alinia caii pentru start; şi-i aude tăifăsuind pe Delegaţii la Sărbătoare care, acolo sus, pe tribuna Judecătorilor unde este expus Palio, sunt gata pentru ultima intervenţie a Sorţii, se pregătesc să deschidă dublul cilindru în care se află sigilată ordinea la start.

Nimeni nu mai respiră în acest furnicar-buric al universului care a devenit Siena (cu excepţii nesemnificative un negustor obez ajuns la primul etaj al unei case medievale din strada Bandini şi care se pregăteşte să înfrunte un creditor; o fetiţă care suflă peste farfuria minusculă a păpuşii sale ca să răcească o supă imaginară). Niciun muşchi nu se mişcă în această pietrificată masă pompeiană, în această necropolă etruscă din care face parte integrantă şi avocatul Maggioni.

Patrusprezece rândunici trec pe deasupra vastei catalepsii a mulţimii".

O pisică albă sare printre crenelurile Palatului Public…

Detunătura pistolului.

Primul cal, cu jocheul deja pe el, se iveşte la intrare, jocheul (este Vulturul) se apleacă ca să primească de la un agent de circulaţie cravaşa, iese pe pistă jucându-şi calul şi într-o simultaneitate acum vociferată, fluturată, delirantă, avocatul Maggioni îi urmăreşte pe cei zece cai de curse care se îndreaptă către frânghii, urmăreşte gesturile starterului care primeşte un plic, îi rupe sigiliile, îl deschide, începe să strige ordinea pornirii:

— Cochilia.

— Valul!

— Lupoaica!

— Girafa!

Un vuiet se ridică la fiecare nume, se contopeşte cu următorul, sfârşeşte prin a acoperi furtunos apelul, în timp ce unul câte unul caii trec dincolo de prima frânghie, docili sau recalcitranţi, ţinuţi în frâu sau stimulaţi de jochei care strâng în pumn frâul cu seriozitate, nepăsare, mândrie, hotărâre, ostentativă lene, după cum le este temperamentul sau imaginea pe care vor s-o dea despre ei, înrăiţii în rele, netrebnici, ticăloşi, hieae, vânduţi, hoţi, blestemaţi, aşa cum le-o strigă acum întreaga piaţă (calitatea vuietului vocal a-a schimbat).

Iată-i acolo între frânghii, schimbând ultimele confirmări de alianţă sau neutralitate, oferindu-şi ultima neruşinată trădare, pentru decisiva corupţie. Şi bruşfelar lor semne convenţionale, niciodată mai mult de două-trei degete îndreptate în faţă, expresiilor lor ameninţătoare şau răutăcioase, la cuvintele lor stâlcite aspru între buze care abia se mişcă, le corespunde agitaţia neîntreruptă a cailor, tremurul muşchilor, tropăitul nervos, săriturile laterale, întoarcerile, revenirile, cabrările neaşteptate.

În acel confuz vârtej de capete, copite, crupe, piepturi, cozi, gâturi, coame, avocatului Maggioni i se pare că animalele dintre frânghii sunt mai multe de zece sau mai bine zis de nouă, dat fiind că al zecelea (Pantera) e afară, în spate cu câţâva metri, şi de acolo va ţâşni cu o clipă înaintea celorlalţi, compensând cu scurtul avânt dezavantajul de a pleca din poziţia cea înai exterioară a pistei.

Insulte şi îndemnuri plouă peste toţi jocheii, dar cel al Panterei care intră acum negat între frânghii, ca tărât de cali. II său negru, îşi atrage batjocurile cele mai feroce, îndemnurile cele mai obscene, blestemele şi imboldurile cele mai înfocate, căci e Torcicollo, marele rival în cursă şi în

ticăloşie al Ciupitorului, un mişel tot atât de viclean şi el, şi el vândutul vânduţilor, porcul porcilor, aşa Incit aerul lui nevinovat, neputincios în timp ce se rotea printre spasmodicele tocmeli ale colegilor nu înşală pe nimeni şi mai puţin decât pe oricine pe starter care-l cheamă mânios, îl goneşte, îl trimite de-ndată la locul lui.

Cu o răsucire acrobatică a umărului şi a braţului drept avocatul reuşeşte să ia binoclul pe care cucoana americanca l-a pus în faţa ei şi să şi-l ducă apoi la ochi ca să vadă un pic ce mutră o avea acest Torcicollo, poate şi el unul care muşcă femeile sau dine ştie ce altceva.

Şi în lentile îi. Apare, uriaşă, o cutie de bere daneză suspendată între două buze.

Ei, da, se gândeşte.

Deplasează deci binoclul cu greutate pentru că o face numai cu o mână.

Apare un copil aşezat pe umerii tatălui tocmai când desfăcea o gumă de mestecat americănească.

Aşa.

Avocatul îşi trage cu greu cotul, îşi roteşte cu trudti încheietura dar cineva îl împinge de la spate, îl face să-şi piardă ţinta şi, în plus, imaginea pe care o dau acum lentilele (mulţii, prea mulţii cai între frânghii) este palidă, cenuşie, cu siguranţă că rotiţa de reglare s-a mişcat. Ca arătătorul şi degetul mare al mâinii care încă ţine binoclul avocatul se străduieşte să corecteze scena confuză pe care o are înaintea lui dar întreaga agitaţie de du-te vino de cai şi jochei rămâne plina de timbre nesigure, crupe fără formă se lovesc de piepturi amorfe, coame evanescente ating capete lăptoase şi avocatul Maggioni este gata să renunţe, e gata să repună acrobatic binoclul pe marginea ferestrei, când…

Când nu, se gândeşte.

Nu este posibil.

Jocheul pe care l-a zărit iese din cimpul lui vizual şi avocatul are o tresărire brutală, o împinge pe Ginevra, o împinge pe americancă, îşi scutură de pe spate întreaga mulţime a Sienei şi cu cele două mâini în sfârşit libere ia în mâini cu hotărâre binoclul, îl îndreaptă spre frânghii, căutând.

Şi îl vede. Îl descoperă, extrage pentru o secundă din învălmăşeala nebuloasă mustăţile negre, dinţii, rânjetul memorabil al lui Puddu.

— Ce-i? întrebă Ginevra numai din buze deoarece urletul constant al

pieţii nu mai lasă să treacă nici cel mai mic sunet. Ce-ai văzut?

Dar nu e o întrebare, înţelege avocatul. Ginevra îl fixează fără curiozitate şi fără să surâdă. Ginevra ştie. Ginevra ştia.

— Nimic, face el din buze.

Se privesc.

— Ar fi trebuit să înţelegi, spun ochii Ginevrei în care acum se citeşte o vagă, grăbită expresie de scuză.

— Dar am înţeles, mint din bună creştere, din împăciuitoare supunere ochii avocatului Maggioni.

Căci în realitate el abia îşi dăduse seama de coincidenţa dintre cele şase cartiere suprimate şi cei şase de la vilă întruniţi în toiul nopţii în salonul indian; abia surprinsese „diversitatea" lor, abia intuise firul, împletitura impalpabilă a ţesăturii lor printre alte mai grosolane împletituri şi fire din aceste zile.

Deci asta era ce nu se lăsa, înţeles", „ordonat"?

Asta era cifrul, secretul?

Avocatul Maggioni ştie că aşteptarea nu s-a stârşit, simte celelalte bănuieli, celelalte ipoteze, celelalte posibilităţi care zvârle din copite şi joacă în Erâu printre frânghiile sale de om logic, de om mijlociu.

Trei zile de îndoieli, se gândeşte el, se vor dezlega bi trei tururi de pistă. Va fi Palio Revelaţiilor în care nimic nu e încă decis. Una din ele va învinge.

XX

Piaţa e ca o pâlnie isterică, chiar cercul palatelor pare prea fragil pentru acest vacarm care dărâmă tot. Vechile ziduri ar putea dintr-o clipă în alta să se rupă ca hârtia; şi starterul îşi agită braţele cu disperarea celui care, singur, trebuie să îndepărteze ameninţătoarea catastrofă.

Dar caii dau cu copitele, sar în lături, se luptă în faţa frânghiilor, alinierea se face ca să se desfacă imediat, se reface, iar se fărâmiţează pentru că Cochilia trece în locul Lupoaicei, Vulturul se vâră printre Val şi Girafă, Porcul spinos îşi schimbă locul pu Turnul, într-o amestecătură care ar putea să nu se înai termine şi pentru că printre cei zece (ba nu, nouă) concurenţi aflaţi între frânghii, avocatul percepe acuma (dar nu este singurul!), deduce acuma opaca interferenţă, prezenţa simultană a altor şase (ba nu, cinci) siluete

cabaline şi umane, caii şi jocheii Cartierelor Moarte. Şi mai în spate, gata să ţâşnească, calul negru al lui Torcicollo are lângă el, ca pe o imagine dublă, o fantomă suprapusă şi implacabilă care este cea a lui Puddu călare pe calul său fantomă, gata şi el să prindă clipa hotărâtoare.

Niciunul din cei doi nu se mişcă când insuportabila tensiune îi împinge pe toţi ceilalţi jochei, atât ai cartierelor moarte cât şi ai celor vii, să se avânte dincolo de frânghie şi să galopeze cu patimă, cu cravaşele ridicate.

Pistolul răsună ca să-i cheme înapoi.

A fost o falsă plecare iar cei doi campioni n-au căzut în cursă. Un rânjet identic îi uneşte în timp ce se învârtesc în care ca să-şi arate superioritatea lor indiferentă, pe măsură ce ceilalţi concurenţi se întorc abătuţi şi secătuiţi la punctul de plecare.

O reţinere mânioasă, perfidă apasă peste piaţă; este o pauză care va dura puţin; ici şi colo se manifestă plămâni deja umflaţi, gâtlejuri încărcate din nou refac asurzitoarea unitate corală de mai înainte la un nivel mai răguşit şi mai înverşunat. Chipul startorului este stacojiu, braţele lui repetă cu o viteză crescândă aceleaşi zadarnice gesturi de comandă. Până şi caii accelerează izbiturile şi loviturile de copită, zvâcniturile piezişe şi arcuirile nervoase.

Apoi din nou cu toţii se avântă năvalnic.

Avocatul Maggioni rămâne indiferent la locul lui ca şi cei doi campioni care nici de data asta n-au plecat.

Pistolul răsună.

Explodează din nou şi se stinge din nou urletul dezamăgit al mulţimii, se repetă umilitorul cortegiu de întoarcere, turul exultant şi dispreţuitor al lui Torcicollo şi al umbrei lui Puddu de lângă el, sugrumata întrerupere deasupra pieţei.

Chipul starterului este acum foarte palid. Feţele jocheilor, deformate de strâmbături nestăpânite, sunt foarte palide înţimp ce reîncepe un dans de aliniere care acum nu mai este nici elegant nici calculat, nu mai este decât o serie înţepenită de izbituri şi sărituri. Din acest amestec furios şi static îi vine deodată avocatului Maggioni un fel de senzaţie de îngheţată linişte, o prevestire de eternitate. Piaţa tace, disciplinată. Rândunicile stau împietrite pe cornişe. Bătrânul cu bloala lui Parkinson şi-a încetat tremuratul continuu. Linguriţa fetiţei care-i dă în gură păpuşii s-a oprit la jumătatea drumului. Valeria şi Guidobaldo sunt nişte statui pe balconul lor iar Ascanio, Elisabetta,

Ranieri şi Salimbeni, pe la ce fereastră sau balcon or fi, nu vorbesc şi nu se mişcă nici ei. Lângă el, chiar Ginevra, şerpuitoarea ex-gazelă, cerboaică, pisicuţă are tăcuta duritate a unei fosile. Pe turnul Mangia chipul spectatorului singuratic este pentru totdeauna încastrat în cadranul orologiului care va marca pentru totdeauna aceeaşi oră.

Avocatul nu se miră.

Toate culorilo se desprind şi cad de pe lucruri, o plasă cenuşie le acoperă ca o grindină transversală.

Avocatul aşteaptă răbdător, acoperit de sudoare, sufocat de cei care-l înconjoară.

Îşi imaginează (sau vede?) o fată goală în răcoarea unui duş în timp ce se săpuneşte cu săpun Camay.

Vede (sau îşi imaginează?) un băieţel care dă pe gât un suc de portocale Fanta.

Evident, gândeşte.

În această soluţie de continuitate irupe Palio, apoi din nou, intră ca amplificat şi înfuriat, spărgându-i timpanele, inundându-i retinele cu culori violente, chiar în momentul în care Torcicollo se aruncă în deschizătura creată de cursă, cap lângă cap cu fantomaticul cal al pi relui său rival.

Fiecare din cele cincizeci de mii de gâtlejuri strigă numele cartierului său.

— Vipera! strigă gâtlejul Ginevrei. Vipera!

De data aceasta nu se mai aude apelul pistolului şi din balconul, său Valeria vede masa impetuoasă ţâşnind către ea fără nicio ezitare, caii încordaţi într-un ultim efort" jocheii încovoiaţi şi îndârjiţi. Ea însăşi simte cum a plecat cu ei şi cu ei zvâcneşte, freamătă, tropăie, se agaţă de balustrada tribunei.

Guidobaldo (a cărui prezenţă o percepe lângă ea ca şi ciudata lui rigiditate" ciudata lui impasibilitate) are dreptate: numai un mare orgasm poate fi comparat cu această cursă, un orgasm dement, de sfârşitul lumii (cum i-ar spune prietenei Ornella) intensificat de cele două plecări false care au făcut-o (i-ar spune) aproape să înnebunească.

Zece metri. Douăzeci de metri.

În bucuria eliberatoare, Valeria percepe o voce care emite strigăte nearticulate (este a ei) când doi jochei ajunşi la frânghie se lovesc cu furie cu

cravaşele şi unul din ei (îl recunoaşte, este Cochilia!) pierde deja teren, alunecă către ultima linie a grămezii ce galo pe ază, aruncându-se apoi cu braţul ridicat ca sa. Împiedice pe un alt concurent care, rotind la rândul lui cravaşa, încearcă să nu-l lase pe un al patrulea (este Pădurea!) rival să-l depăşească.

Treizeci de metri.

Şi din metru în metru se scurge un joc ultrarapid de imagini şi fragmente de imagini, ca nişte cărţi de joc mânuite de un prodigios iluzionist. Dar mai ales prodigios este faptul că Valeria nu pierde niciuna, înregistrează fără greş şi recompune orice variaţie şi suprapunere, roşul cărămiziu al Turnului care stă lângă alb-albastrul Valului, alb-negrul Lupoaicei care ia locul alb-roşului Girafei, galben-auriul Vulturului care ţine piept verde-portocoliului Pădurii, roşu-albastrul Panterei care urcă ameninţător din exterior, ameninţată la rândul ei de verde-galbenul Viperei.

Din salt în salt grupul câştigă teren şi Valeria percepe în prim plan mâinile lui Guidobaldo îioiciutate ca şi ale ei pe balustradă şi care sunt mâini de ghips, de ceară, fără d picătură de sânge, în timp ce acolo, dedesubt, aproape tangibili în mirosul lor înţepător de animal, trec cu burta la pământ şaisprezece cai şi şaisprezece jochei, morţii în competiţie cu viii, umbra lui Paddu (este el, îl recunoaşte!) ţâşnind dezlănţuită pe crupa unui cal vag, rânjetul lui alb îndreptat către ea (sau este ea care-şi imaginează?) în clipa în care şp întoarce ca să privească îndărăt.

Să fie (să fi fost) oare o dantură artificială? se întreabă în mod absurd Valeria şi un râs isteric o zguduie din cap până în picioare, umplându-i ochii de lacrimi. (A fost o lovitură, i-ar spune prietenei Ornella, nu ştiu cum am făcut să nu leşin.).

Mâna de ghips a lui Guidobaldo îi atinge încheietura mâinii, urcă până la umăr şi acolo se opreşte protectoare, liniştitoare.

Guidobaldo ştie, Guidobaldo ştia.

Şi Valeria încetează să mai tremure, acceptând (ar spune) faptul împlinit şi lăsând ca Palio Cartierelor Moarte să-şi urmeze cursul împletit cu celălalt îndreptându-se deja spre ucigătoarea curbă de la San Martino cu toate proiecţiile sale, sadicul său public gata să aclame ireparabilele distrugeri.

Acum alte imagini şi fragmente de imagini se suprapun: acea primă apariţie de cai (şase 1) în. Desiş sub ploaie, pe când maşina urca în mod greşit

la vilă (doi pini, doi chiparoşi, doi pini, doi chiparoşi) iar apoi stupoarea (dar nu era oare spaima, la început de tot, din pricina acestor doi străini care văzuseră ceea ce nu trebuiau să vadă?) gazdelor când ea, la masă, s-a referit la micul grup zărit şi chiar, gândindu-se acum la el, uşor inexplicabil, chiar de-a dreptul fantomatic Şi toată cina cu Puddu (ultima cină, i-ar spune prietenei Ornella) cu glumele vulgare şi tensiunea atribuită de ea nevoii de a-şi asigura cu orice preţ pe cel mai bun, dar cel mai lunecos, cel mai corupt jocheu din Palio.

Cu orice preţ, se înfioră Valeria.

Nimeni n-a căzut la curba de la San Martino, dar doi cai s-au frecat tare de saltele pierzând metri şi metri faţă de ceilalţi care se şi năpustesc spre scurtul povârniş până la Palatul Public, urcă lacomi spre curba de la Casato, despicaţi în două de linia mulţimii. Valeria vede din balconul ei cincizeci de mii de cefe întunecate urmărind acea bucată de parcurs iar apoi dintr-odată toată grămada este luminoasă, toate capetele s-au întors brusc spre dreapta, cincizeci de mii de profile umplu piaţa. Frânghia se află la cincizeci de metri, primul tur e pe sfârşite şi şapte cai conduc cursa.

Primul Turnul. Apoi Vulturul (şi Cocoşul). Apoi Girafa (şi Ursul). Apoi Pantera (şi Vipera).

Valeria acceptă contopirea, imposibila osmoză, ca pe un adevăr dat chiar din prima seară.

Şi pentru acest lucru cei patru (apoi şase) din vilă au vrut-o chiar din prima seară, au ţinut-o printre ei, au acceptat-o ca pe una de-a lor. O femeie, generos, entuziast dispusă să iasă din statisticele mijlocii, să nu respingă excepţia, necunoscutul. O femeie îndrăgostită, care pentru dragoste ar fi gata sa…

Mâna de ghips a lui Guidobaldo este încă pe umărul ni şi se contractă imperceptibil când ea încearcă să ridice capul ca să-l privească. Care este cartierul tău, al nostru? ar vrea să-l întrebe.

Dar îşi aminteşte vechile alianţe, „partidele” despre care i-a vorbit Ascanio („chiar dacă astăzi fiecare cartier caută să învingă numai pentru el”) şi înţelege că nu are importanţă dacă Guidobaldo este din Ursul, Ranieri din Cocoş sau Elisabetta din Stejar: dacă va învinge Puddu pe calul Viperei toate Cartierele Moarte vor învinge cu el.

— Vipera, spune el.

— Vipera, strigă disperată, pe când mâna lui Guidobaldo îi strânge din nou umărul.

Şi strigătul ei îi aminteşte de un altul, sfâşietor şi neomenesc, în noaptea plină de tăcere, de miresme şi de umezi nori sfişiaţi…

Vipera, se gândeşte cu un fior.

XXI

Douăzeci de secunde. Douăzeci şi cinci de secunde.

Strigătul Ginevrei se repetă când cei şapte cai trec sub fereastră în curgerea omogenă a galopului şi avocatul Maggioni dă din cap aprobator. Recea sa detaşare de om care sistematizează îi permite acum să aprobe, nu fără o nuanţă de satisfacţie.

Iată dod ce era, iată deci cum a decurs, gândeşte el, în vreme ce revelaţiile galopează retrospectiv prin faţa lui. Şi o simţeam, am spus-b din primul moment.

Dă din cap încă o dată, imitând inconştient rânjetul lui Puddu, al marelui, indiferentului campion care n-a căzut în cursă: care nu s-a lăsat dus (ca impulsiva, naiva Valeria) de falsele plecări.

Puddu este în poziţia patru, cu genunchii lipiţi de coapsele calului, „cu bustiţi scurt lipit de coamă, rotindu-şi cravaşa cu sălbatică râvnă. Toţi ceilalţi jochei Sunt mai mari ca el, inclusiv Torcicollo, deoarece aceşti cai (explica sau re-explica o voce neutră, binecunoscută avocatului) nu sunt pursânge, au o capacitate şi greutate importante şi ca să-i’ călăreşti fără şa e mai bine să ai picioare lungi şi puternice decât să fii un pitic. Puddu are picioare scurte dar cu pulpe, călcâie, coapse (poate şi altceva) de oţel şi tocmai de aici îi vin atâtea victorii, legendara sa superioritate, faima sa de triumfător iubăreţ. Cu Elisabetta. Probabil cu filipineza. Poate şi cu Ginevra.

Akh, se gândeşte cu durere avocatul.

Dar revelaţiile fug, se precipită: se înţelegea imediat că ceva nu mergea, de la servitorul oriental cu marea lui umbrelă verde, de la acea primă ofertă de ospitalitate, de la acel antreu plin de praf. Cei patru nu-l încântaseră, nu-i câştigaseră cu adevărat încrederea. Nici măcar Ginevra?

Ah, se gândeşte avocatul Maggioni lipit de ea în mulţimea care urlă. Treizeci de secunde şi fata se apleacă peste marginea ferestrei ca să

urmărească cazaca lui Puddu, lucioasa mătase galben-verde a Viperei care ajunge la linia de plecare şi coteşte mai departe pentru al doilea tur.

Între frumoasele degete care ies din ghips a apărut acuma, şi pare că şi el a apărut din interiorul ghipsului, un fular din aceeaşi mătase galben-verde iar Ginevra îl flutură cu mândrie deasupra pieţii întorcându-se spre el cu un sur îs de sfidare şi complicitate.

Avocatul Maggioni aprobă în faţa noii revelaţii, în faţa reptilei pictate care se mlădie de-a lungul cutelor mătăsii, aprobă în faţa flexibilei, şerpuitoarei (vai, nu gazelă, nu cerboaică!) mici vipere mlădioase de lângă el.

Dacă aşa s-a petrecut, gândeşte el, Asta-i povestea.

În mod inexplicabil intraţi în lumea spectrală a Cartierelor Moarte, poate căutaţi, invocaţi de acele umbre excluse de secole, poate constrânşi, poate cu obsesia. Propriilor ambiţii de maniaci, poate chiar ei înşişi contaminaţi într-un fel de o spectrală inconsistenţă, bărbaţii şi femeile de la vilă s-au adunat pentru ultimul „partid”, ultimul funebru pact înainte de Palio. Câte unul pentru fiecare cartier: cei şase căpitani şi căpitănese ale cartierelor suprimate, de cine ştie cinci angajaţi în oculta recuperare, în fantomatica revanşă, caii de demult traşi la sorţi, aduşi să galopeze în clarobscurul desişurilor şi ploii şi cinci jochei reînviaţi din pergamentele unor defuncte registre, recuperaţi din pulberea tuturor pistelor din trecutul Sienei.

Cine a avut ideea cu Puddu? Sau a fost poate un ordin executat de cei şase cu abject respect şi groază? Ca să facem ca uxiul din cartierele ndas tresă învingă la Palio trebuie să-l avşzn pe regele jocheilor. Dar, firește, şi el mort. Numai după ce va fi intrat şi el în cartierul greu de numărat al defuncţilor.

Şi l-au atras pe regele jocheilor cu promisiunea unui rentabil complot, l-au ţinut şi linguşit făcând să-i scânteieze în faţa ochilor marea lovitură a vieţii lui, fantastica trădare în stare să-l aranjeze pentru totdeauna. Şi indiferentul, cinicul, super vicleanul Puddu a căzut în plasă, nu a intuit deloc acea falsă plecare.

Avocatul Maggioni vede cazaca galben-verde trecând pentru a doua oară prin faţa balconului Cercului şi se întreabă dacă şi Valeria îl vede şi dacă-l vede de cât îşi dă seama şi cât a înţeles. Mai puţin decât el, poate. Pentru Valeria este poate numai un nou palpitant eveniment de înghiţit în întregime, cu absolută naturaleţe, fără să stai să discuţi, să distingi. O plăcută îmbogăţire

a lumii sale şi aşa încărcată de fructe fantastice.

Sau (sare dintr-odată din grup acest alt deznodământ, această nouă revelaţie) tocmai Valeria este cea care vede mai mult, înţelege, din instinct, mai mult. Poate ea este privilegiata, aleasa. Ea care l-a făcut să o ia pe drumul greşit, ea care a zărit prima caii din vale ce se topeau în aer, ea care i-a oferit muşcătorului condamnat ultima voluptate.

Ce va mai muşca acum? se întrebă Valeria din balconul ei, când Puddu, întorcându-se ca Bă privească în spate, pare pentru a doua oară să-i adreseze acel alb rânjet. Îşi va băga dinţii în golul unor fese de extraplasmă, în rarefiate şezuturi de dincolo de mormânt?

(Şi găseşte şi clipa să se întrebe, cu fidelă duioşie de nevastă, dacă soţul ei vede ce vede ea, dacă vor putea apoi să vorbească despre asta în maşină, în pat, la masă, de această împărtăşită şi uluitoare experienţă, de această „încă o amintire" a vieţii lor conjugale.).

A fost ea, la urma urmelor, gândeşte soţul, ei, cea care a auzit acel strigăt nocturn şi neomenesc, dar. Nu de cucuvaie şi nici de şoarece.

Ce fă ea muşcătorul afară? O întâlnire. Cu, filipineza? Ah» nu, se gândeşte avocatul, nu. Intâtnirea era cu mica vipera care continuă să-şi fluture propriul simbol de la fereastră şi care în acea noapte trebuie că l-a atras pe Puddu în desişuri cu mirajul trupului ei mlădios. Ei i-a revenit sarcina să-l facă pe Ciupitorul să treacă „dincolo". Un adevărat ritual, poate. O ceremonie dinainte stabilită într-un cerc de stejari pitici printre alte preze nţe nevăzute, negrăite. Aşaaa: el se apropie, o zăreşte în mijlocul luminişului, se avântă (nu ştie că acosta este ultimul start din cariera lui terestră). Şi ea (încă în picioare? înainte?) îi înconjoară gâtul cu braţele (sau pe jos? după?) îi trece în jurul gâtului fularul de mătase, i-l înnoadă cu tandreţe, cu grijă, se dezlipeşte iute de el. Şi mătasea se însufleţeşte, se transformă, se desface, vipera din Cartierul de pe Urmă îşi înfige dinţii retractili în gâtul imprudentului. Şi strigătul de groază şi agonie, paşii nesiguri până la vilă, până la uşa-fereastră a bibliotecii, până la căminul plin de cenuşă. Şi prăbuşirea.

Probabil că aşa l-au avut pe regele jocheilor, pe campionul invincibil.

Un imn de entuziastă groază salută ciocnirea dintre cai şi saltele la curba de la San Martino. Un animal e pe jos şi dă neliniştit din picioare ca să se ridice, pare o enormă insectă pe spate, o mie de picioare care bat aerul.

Lângă ol se clatină jocheul azvârlit din şa de celălalt cal implicat în cădere care îşi continuă totuşi cursa singur, ciudat de gol şi vulnerabil pe pistă" (dacă va ajunge primul la potou – spune sau repetă vocea neutră binecunoscută avocatului – va învinge, chiar şi un cal „fără călăreţ" poate să câştige Palio).

Din grupul, celor rămaşi (Girafa era cea care căzuse iar Ursul cel care fusese dat jos din şa) iese cu salturi mari, hotărâte Vulturul care o ajunge pe Panteră şi o depăşeşte; dar sub fereastra avocatului Torcicollo se dezlănţuie cu cravaşa, se petrece un vertiginos schimb de lovituri, Vulturul se resemnează, grupul a trecut ca un fulger, e acum la frânghie, tropăie mai departe pentru ultimul tur.

Îmi mai rămâne numai acest tur ca să înţeleg ce văd, se gândeşte avocatul, şi de ce îl văd. Apare o amară revelaţie: cei şase de la vilă ne-au vrut aici, pe nevastă-mea şi pe mine, ca martori, ca să nu fie singurii oameni vii („vila?) din această piaţă, de pe acest pământ care să vadă întrecerea pentru acest Palio al nevinovatelor lor cartiere. Orice alt motiv evident, declarat sau abia sugerat în aceste trei zile n-a fost decât un fals motiv, o iluzie, un pretext ca să ne reţină. Aveau nevoie de noi ca să dea consistenţă cursei lor fantomatice, ca s-o confirme într-un fel oarecare, ca să-i dea realitate, s-o scoată din limbul virtualului, din purul imaginar.

De ce tocmai noi? Ce avem deosebit? Păi nimic. Şi tocmai asta-i motivul. Tipuri mijlocii, cu o viaţă mijlocie, din punct de vedere statistic zdraveni, aleşi tocmai pentru lipsa noastră de apartenenţă la ceva, pentru indiferenţa noastră. Campioni şi noi dar ai unei omeniri mijlocii. Aleşi, în definitiv, se gândeşte avocatul Maggioni, de Soartă, de ironica şi complicata soartă din Siena.

În cel o cincisprezece, douăzeci de secunde care mai sunt până la sosire, avocatul meditează asupra destinului său mijlociu, asupra probabilităţilor ca o pereche ca ei doi să intre într-o aventură atât de extraordinară şi-şi dă seama că lucrurile nu sunt încă clare, că prea multe lucruri nu-i inspiră încredere, că revelaţia victorioasă se ascunde încă în inima grămezii gâfâitoare, între moarte şi pasiune şi pastile de mentă Scattomint şi Coca-Cola şi jandarmi, grădinari, furnici, maşinr de spălat vase, steaguri, palate, vechi obiceiuri, cauciucuri X-100…

Câţi dintre zecile de mii văd ce vede el? Numai Valeria şi Ginevra şi complicii ei din cartierele suprimate? Sau risipiţi în mulţime mai sunt şi alţii

pe care soarta i-a pregătit pentru această viziune de dincolo, pentru această clarviziune? Sau poate chiar toţi, căci în mod miraculos vălul dintre cartierele reale şi cele virtuale a căzut iar oraşul (lumea) nu mai e altceva decât un omogen şi colorat artificiu?

Dar atunci (uite: se iveşte o altă soluţie) dar atunci vila emite cu adevărat un efluviu mortal, o iradiere nefastă, leproasă, care creşte, cape corodează viaţa, sensul vieţii. Iar noi am căzut în plasa asta ca nişte muşte întâmplătoare, am fost supţi de cei şase păianjeni său vampiri care ameninţă lumea… Sau (ţâşneşte o nouă revelaţie) a fost o experienţă. Nu martor, amărâţii de Maggioni, ci cobai introduşi într-un artificial labirint ca să vadă cum se descurcă, cum reacţionează de la o curbă la alta, de la o surpriză la alta, de la o situaţie la alta, până când le va exploda fragila glandă care separă posibilul de imposibil…

Atacul final al lui Torcicollo (spune neutru vocea) se dezlănţuie după curba de la San Martino când în frunte, cu două lungimi înainte, pare să se impună murgul Porcului spinos. Murgul Panterei îl ajunge în câţiva metri şi la curba de la Casato este triumfător primul şi singurul la numai cincizeci de metri de victorie.

Dar avocatul Maggioni (şi câţi alţii cu el *7*) tie, vede că nu este aşa.

Torcicollo se întoarce o dată ca să măsoare avantajul asupra celor care sosesc după el, apoi a doua oară, a treia, cu o mişcare bruscă a capului care i-a adus şi porecla – Gât sucit. Când se întoarce pentru a patra oară, groaza îi strâmbă chipul ascuţit şi bronzat. Ochit holbaţi se confruntă cu vidul, cravaşa despică aerul într-o nebună apărare împotriva neantului.

Şi din nimic, din vid, îl ajunge din urmă rivalul său mort, îl grăbeşte de la spate, îl loveşte, îl ţine la frânghie, îl insultă oribil cu gura lui înveninata şi-l goneşte înapoi, în grămada urmăritorilor «are-l înghit într-o clipă, îl depăşesc, îl lasă în coadă ca să mări înce pământul pe care-l împroaşcă ei.

Cineva învinge în cele din urmă.

Dar primul care a ajuns la potou a fost calul fantomă al Viperei pe care Puddu, cu frâul liber, îl poartă jucând până sub balconul Valeriei.

XXII

Cenuşiu e calul» cenuşiu dintr-odată călăreţul de la picioarele ei pe care

Valeria îl salută cu o jumătate de gest; iar învingătorul răspunde nu cu obişnuitul lui rânjet ci cu o jumătate de surâs. Ceva ca un curent slab trece între cei doi, un sentiment de afinitate obscură care aprinde o licărire, îndepărtate semnale, pârâituri indescifrabile. Scena s-a încheiat.

Am ieşit din lumea mea, îşi va spune satisfăcută Valeria, am văzut pentru o clipă Imposibilul (şi voi vorbi despre asta, cu soţul meu şi cu prietena mea Ornella).

M-au scos din lumea mea, îşi va spune cu amărăciune Puddu, dar pentru o clipă imposibilă m-am întors la ea.

Aceasta trebuie că au văzut. Aceasta au înţeles înainte ca să-şi aplece umerii şi să se retragă, să dispară pe nesimţite în fundalul de decor calm, de o parte şi de alta a aceluiaşi văl.

Deoarece acesta este şi momentul în care vălul cade de pe ochii avocatului Maggioni şi revelaţia învingătoare se impune, cu evidenţă, sarcastică, mâhnită.

Este recunoaşterea recunoaşterilor, constatarea constatărilor.

Ei da, o salută arvocatul fără plăcere, fără nici7 un fel de uşurare. În fumicanil plin de trosnete al mulţimii care se împrăştie, în cenuşiul ei neîntrerupt şi răguşit, în cornişa fără colţuri a palatelor din jurul pieţei convexe, el cyede în sfârşit forma, cifrul pe care l-a avut în faţa ochilor timp de trei zile: ecranul unui televizor.

Ei da, se gândeşte el fără emoţie.

Ca o durere electronică, îşi aminteşte a fi gândit sub grindina, văzând cum dispăreau culorile şi cum geamul parbrizului se umplea de alb şi negru în dese linii transversale. Îşi aminteşte geamul brăzdat de boabele de grindină, identic cu un ecran stropit cu semnale nebune, îşi aminteşte bubuiturile înfundate ale furtunii, sfâşietoarele dereglări eterice.

Acela a fost fără îndoială punctul – la acel precis kilometru pe drumul dintre Arezzo şi Siena – în care s-a produs fenomenul, trecerea fatală, saltul înăuntrul unui univers televiziv.

Ei da. Totul este astfel pus în ordine; totul se înţelege.

Trei zile de emoţii rapide, enigme repetitive, situaţii care reveneau, pe care le încercuiau dese ispitiri publicitare. Trei zile de vechi voci, de vechi cuvinte, de vechi încrucişări, prăfoase artificii; de pauze şi reveniri, dii goluri, întreruperi, dezordini, nehotărâri.

Şi atunci eu, se întreabă cu o uşoară melancolie, numai asta am fost? Nici martor, nici victimă, muscă sau cobai, ci un simplu spectator, lângă o soţie mijlocie care trecea de la un program mijlociu la un alt program mijlociu de televiziune?

Numai asta, recunoaşte el cu obiectivitate.

— Sooo!... suspină satisfăcută spectatoarea americancă luându-şi binoclul dar mai întârziind la fereastră ca să urmărească ultimile secvenţe.

Cartierul care crede că a învins a răsturnat barierele şi se adună în faţa tribunei juriului, se revarsă pe pistă formând vârtejuri care vociferează, valuri şi viitori de o exuberanţă mai mult feroce decât sărbătorească, amestecându-se cu cartierele prietene şi aliate, traversând în fugă, în formaţie de triunglii, înjositele rânduri ale cartierelor rivale, nu fără a se distribui lovituri, pumni, scuipături şi dese gesturi de batjocură, zeflemele, insulte uriaşe.

— Oh, exclama spectatoarea americancă, nooo!..

Torcicollo, pe care scoşii din fire locuitori ai cartierului Pantera îl acuză de a fi pierdut deliberat un Palio care era ca şi câştigat, a fugit prin una din garleriile subterane care dau în piaţă şi-şi va petrece noaptea prin vreun ascunziş povestindu-le unor sceptici confidenţi versiunea sa.

— Weeell!.. Conchide americanca cu un ultim amabil surâs adresat avocatului Maggioni.

Îi surâde şi Ginevra, dar nu-i vorbeşte, nu-i spune, nu-i propune. A şi făcut un minuscul pas îndărăt, şoldul ei abia dacă-l mai atinge pe al lui, mâinile ei nu mai sunt pe marginea ferestrei, fularul verde-galben a dispărut.

— Bine, spune avocatul.

Palio s-a ţinut, programul s-a sfârşit. Pe marele ecran în formă de scoica, apare, în pete tot mai mari, pavajul şi, încet încet, tribunele, balcoanele, crenelurile se golesc, ferestrele sunt orbite negre, pe marmura de la Izvorul vesel mai întârzie câţiva oameni iar spectatorul singuratic care s-a urcat până la orologiu a coborât din turn, gaura cadranului este acum goală.

Ginevra face un al doilea pas îndărăt, spre mulţimea invitaţilor care după lunga nemişcare se deplasează zgomotos din cameră în cameră, se cheamă, se salută, se caută.

O să vină Valeria să mă caute aici? se întreabă maşinal avocatul. Sau o să aştepte să mă duc eu la ea?

Şi se întreabă dacă ea va vrea să se întoarcă imediat la Milano („Nu,

ascultă, după toate emoţiile astea, singurul lucru pe care vreau să-l văd e casa mea, sunt încă sub şoc”) sau va insista să urmeze vechiul program („Ai să vezi, o săptămână la ferma lui Paolino e ceea ce ne trebuie ca să ne refacem, ne va face bine la amândoi”). Ruptura netă, viaţa autentică la ranch în contact cu pământul, cu natura…

Când se întoarce, Ginevra nu mai e; mai zăreşte pentru o clipă, între două uşi îndepărtate, în mijlocul înghesuielii, spatele eidelicat, obsedant şi părul lung care coboară pe rochia albă, apoi cerboaica, madona, pisicuţa, vipera s-a dus.

— Bine, murmură avocatut.

Din inepţie, sau pentru că nu poate face altfel, se gândeşte la gânduri vechi, vraja s-a rupt, visul s-a sfârşit, nu putea să dureze, mai bine aşa. Se simte ea o mijlocie ladă de gunoi, plină cu un gunoi mijlociu vechiul Maggioni.

Când vede că până şi piaţa s-a resemnat la toate absenţele, că amurgul a vlăguit şi potolit culorile, că ecranul televizorului s-a stins, pleacă în căutarea ieşirii traversând trei, patru odăi pline de lume care bea, fumează, vorbeşte (ţigări Merit şi Campari, ţigări Camel şi Chivas Regal), regăseşte şi coboară iar scara mare şi întunecată, părăseşte palatul, începe să meargă în zgomotul oraşului în întâmpinarea Valeriei, cu mintea prinsă într-o muncă meticuloasă de replay.

Grindina, da.

O deplasare nebunească, o strămutare dimensională, absurdă, de neconceput.

Şi totuşi dovezile sunt, retrospectiv, inatacabile, secvenţă cu secvenţă, scenă cu scenă, clipă de clipă.

Avocatul îşi aminteşte cum imaginaţiei lui i-a fost impus spotul publicitar al fidelelor cauciucuri X-100 care muşcau din stratul de grindină îngheţată; şi aceeaşi imagine repetată sus pe drumeagul înnoroiat. Iată apoi apariţia câinelui negru, naivă prevestire de mister şi moarte; iată fugitiva, neliniştitoarea apariţie a cailor în ploaie. Iată suspecta faţadă a vilei aristocratice care putea să preceadă orice fel de desfăşurare ulterioară: peripeţiile unei mari şi puternice familii ca şi cele mai mârşave orori sadomasochiste sau cele mai suave idile între sufletele alese sau…

Strivit de o revărsare de mulţime într-o vitrină, avocatul se trezeşte faţă-n faţă cr, o maşină de spălat. OchiulL sticlos îl priveşte fix.

Iată de ce eram atât de prudent, gândeşte. Iartă de ce suspectam.

Îşi aminteşte de neîncrederea inspirată de filipinez. Îşi aminteşte de manierele politicoase ale lui Guidobaldo. Îşi aminteşte, cu mare claritate, propria lui stare de neplăcere, sentimentul de înstrăinare. Şi nepotrivita întâmplare din galeria în penumbră, muşcătura piticului, supărătoarea lubricitate a bietei Valeria.

Aceea a fost, gândeşte el punându-se iar în mers printre cintece de victorie, aruncat într-o parte şi alta de curentul care urcă şi coboară în goana pe îngustele străzi ale Sienei, aceea a fost Eără îndoială prima mutare de telecomandă, prima trecere la un alt program, de la mister la porno. Şi imediat după: madona, zâha, dragostea imposibilă: Ginevra. Altă mutare, de data aceasta pe scena dinaintea căminului, comparată de el (şi cu câtă dreptate!) cu publicitatea pentru o marcă de whisky. S-a terminat cu publicitatea şi ne întoarcem la misterul de mai înainte (sau la un altul substanţial identic) cu oriental furişându-se şi pasaj secret, strigăt în noapte, cadavru în bibliotecă…

Oprit din nou în faţa unei neluminate vitrine cu scaune şi mese în stil rustic, avocatul Maggioni face, fără milă, ca să curgă toate imaginile adunate în aceste trei zile.

Niciuna nu scapă. Acea „poveste poliţistă”, înşelătoare şi după un stil determinat, fără măcar un poliţist ca lumea. Comportamentul în aparenţă birocratic, în realitate de pur amatorism al sergentului major. Exageratul accent napolitan al prociirorului adjunct, rol de mâna a doua jucat prost. Şi ancheta ridicol orientată, stângaci condusă, cu hora lor de suspiciuni puerile şi ipoteze idioate…

Mai mult decât de înţeles, se gândeşte avocatul, ca telecomanda să caute nebuneşte ceva mai bun. Numai că şi celelalte programe erau de o tristeţe… Un interminabil documentar despre Palio, pe de-a-ntregul înflorit cu referiri la Evul Mediu şi aferentele explicaţii tehnico-folclorice. Vai de noi. Ţac: cereale, electrocasnice, mulţumim frumos. Ţac: gospodină frustrată şi destrăbălată, soţ plicticos şi obosit, criză conjugală, plânsete, scene, neînsemnat schimb de locuri comune. Pentru numele lui Dumnezeu. Ţac şampon şi pastile dii. Mentă Scattomint. Ţac amor nebun între cucoana burgheză şi rafinatul aristocrat şi, în paralel, între Hvqcatul de vârstă mijlocie şi tânăra dezinhibată, şu secvenţe alternante de prostie pură şi de trupuri

goale pe pat sau pe jos, freamăte, gâfâituri, scrâşnete: suspine adânci. Frumoasă treabă. Şi westernul gospodăresc al lui Paolino ca o obligaţie eternă, cu obstacole, mânji şi cămăşi în carouri şi sudoarea frunţii. Puteţi să vi-l ţineţi. Şi ţineţi-vă şi cântecele şi dansurile lui Barabesi Cinzia (cu intercalate reportaje de la tenis), şi ţineţi-vă şi cutiile ei de tablă şi Nescafeul falsului ei bunic, ţineţi-vă pedantele previziuni ale vremii şi actualitatea politică şi financiară încredinţată celor doi picaţi de la Roma. Ţineţi-vă totul.

Avocatul Maggioni îşi reia mersul. Oraşul Siena, murmură o voce binecunoscută, se întinde pe diverse coline în pantă şi denivelările între un cartier şi altul sunt uneori…

Avocatul se opreşte-Doamne Dumnezeule, se gândeşte. Sunt înăuntrul unui documentar despre Siena.

Ridicându-şi ochii vede ferestrele gotice ale unui palat întunecos. Spatele său atinge inelele mari de fier forjat înfipte în faţada unui alt edificiu istoric.

Avocatul se străduieşte să se gândească la Milano, la bulevardul de la Porta Romana, la un semafor din strada Fatebenefratelli. Dar reportajul despre după Palio este mai puternic ca orice, hoarde numai în cămaşă se revarsă din fiecare străduţă, revin şi steagurile şi fularele săltate şi învârtite în timp ce lălăituri, coruri, ţipete, fluierături, îndemnuri, blesteme ridică în mod insuportabil nivelul audio.

Refugiul unui portal se dovedeşte a fi o capcană. Dincolo de arcadă se deschide o curte patrată şi întunecoasă ca fundul unui puţ iar toate ferestrele au enorme gratii ruginite. Din secolul al paisprezecelea V Al şaisprezecelea? O slabă licărire luminează o odaie de pe colţ impunând spectatorului Maggioni o alegere între scenarii simultane. Acolo înăuntru poate fi o duducă pusă în lanţuri de unchi sau (ţâc) un corp de pază format din soldaţi spanioli sau (ţac) un tânăr erudit aplecat asupra unor manuscrise prăfuite şi destinat să devină papa Piccolomini.

Trebuie să ieşi de aici, să ieşi din programe. Dar o ultimă privire îi dezvăluie (ţac) lăcuita strălucire a unei maşini de o capacitate cilindrică mijlocie-înaltă, parcată acolo, în colţul opus. Fiat? BMW? Renault? La asta serveşte scenografia renascentistă?

Avocatul iese aproape fugind şi (ţac) cu coatele, cu umerii îşi deschide un drum în zarva fără griji, pur organică, a străzii în sărbătoare. Ţac. Un

bărbat singur care fuge prin mulţimea neştiutoare căutându-şi soţia. Pe buzele lui un nume: Valeria.

Ţac, se gândeşte avocatul Maggioni, fugind, alergând. Dă colţul într-o străduţă sinistră, tăiată într-un bloc de noapte lateral, coboară în goană trepteledecărămidă ciobite, se loveştedeun zid, apoi de altul, urmărit (ţac) de ucigaşi plătiţi, de killeri arabi, sicilieni, bulgari. Se opreşte gâfâind la capătul pantei (oraşul Siena este construit pe coline repezi…) dar îşi roia fuga când vede, lângă un portal sculptat în relief, posterul cu pantalonaşi (din secolul al paisprezecelea?) *Lines*.

XXIII

Împrejurimile Sienei – sugerează necunoscuta voce – sunt extrem de plăcute colinele care coboară în văi sunt presărate cu sătuleţe (suburbiile Sienei se numesc „Masse”) şi nenumărate vile, case de vacanţă, vechi mânăstiri, biserici, turnuri, monumente artistice nu întotdeauna cunoscute de turişti.

Dar sub ochii avocatului Maggioni, acum sprijinit de zidul scund care mărgineşte un drum pustiu, aproape drum de ţară, peisajul este nivelat de întuneric. Niciun monument nu se profilează. Nocturnul joc de puncte luminoase abia dacă lasă să se întrevadă curbele, continuul urcuş şi scoborâş al terenului.

Ţac? se întreabă avocatul. Dar nimic nu se schimbă, nimic nu se mişcă, chiar monotonul murmur al vocii sfârşeşte prin a se confunda cu tăcerea.

Atunci, numai asta este autentic? Nu mai există o altă realitate decât cea a tăcerii, a întunericului sideral?

Stai o clipă, s-o luăm încet, tergiversează avocatul care începe să întrezărească (şi o respinge cu un fior. Se străduieşte s-o respingă, s-o amâne) extrema lovitură de scenă, suprema, orbitoarea revelaţie.

Dar din strănutul care-l scutură acum pare să ţâşnească, acolo, o lună autobiografică şi acuzatoare.

Eu n-am făcut nimic, am fost luat de împrejurări, de statistici, de soartă, se apără avocatul.

Şi totuşi zăreşte dincolo de discul limpede conturul unor luni mai tulburi, ca un fişic de monede care se împrăştie fără sfârşit în trecut. Sunt

monede false, trebute; să admită, ţi a fost chiar ei cel care a bătut aceste monede, nu de astăzi nu de când grindina, ci de mai înainte, dintotdeauna.

False luni care-au iradiat cu falsuri pe elevul Maggioni care sugea de pe atunci în clasă pastile de mentă Scattomint, pe adolescentul Maggioni care zbura cu cele mai noi legături de bocanci pe o pistă înzăpezită» care alerga pe un scuter de-a lungul mării cu o fată cu părul (proaspăt spălat) în vânt, pe tânărul Maggioni dezlănţuit în ritmul vreunei amărâte adunături ce făcea muzică apoi vlăguit în sezonul când începea să facă curte şi al amorurilor; pe Maggioni, soţul care-şi cere dreptul lui şi tatăl retoric, pe mâncăciosul Maggioni, descoperitor de restaurante scumpe şi mâncăruri tipice, pe turistul Maggioni în Egipt, în Seychelles, pe bătrânu) Maggioni, susţinătorul unor originale convingeri politice, educative, sportive, sociale, filosofice, pe Maggioni distribuind interesante opinii despre vreme, modă, terorism, femei, dolari, motoare, whisky, ultimul Nobel, Sodoma.

Ce-am mai făcut? se întreabă Maggioni cel anihilat de noaptea sienează. Ce-am mai spus, gândit, crezut?

Totul se întoarce atunci cu susul în jos: n-a fost niciun fel de trecere” de salt, nicio imposibilă alunecare într-un dens univers electronic. Ceea ce a văzut în aceste trei zile nu este o aproximativă falsificare a vieţii ci chiar viaţa însăşi. Aceste este ultimul, definitivul adevăr. Cifrul pe care l-am căutat este zero.

Atunci nu numai eu, gândeşte el, ci cu toţii, fie că o ştiu sau nu. Toţi, în mod patetic, inextricabil, prizonieri ai acestor confuze dedesubturi, ai acestui repertoriu de duzină în care ceea ce ni s-a întâmplat este repede contopit în ceea ce numai am visat, imaginat, imitat, dădrit, copiat, în mod fugitiv, greşit perceput de când ne-am născut.

Un neîntrerupt amestec, un imens dublaj.

Întotdeauna o fi fost aşa, se întreabă în timp ce-l seiatură un al doilea strămit, din adâncul veacurilor?

Ce procentaj de autenticitate, începe febril să calculeze el, or fi avut longobarzii, francii? 77%? 90%

Şi Comunele, Umanismul, Renaşterea, ciumele, asediile, foametele, Violanta de Bavaria, Duccio di Buoninsegna? Cu toţii adevăraţi, cu toţii autentici ca cepele lui Paolino? Cu toţii maerobiu tici?

Cum să ştii? renunţă învins. Cum să vezi dar în această exponenţială

mulţime de umbre, de jumătatevii, de tremurătoare apariţii, de şovăielnici figuranţi care populează, poate, din timpuri imemorabile Nobilul Cartier al Pământului. Răufăcători cu toţii, falsificatori cu toţii, eu cel dintâi, înaintea tuturor.

Şi e cuprins de un sentiment de recunoştinţă, de nostalgie, pentru calomniata vilă, oglindă magică unde timp de trei zile i-a fost îngăduit să observe viaţa în mersul ei, concentrată rază de lumină pe groasele, vâscoasele mişcări ale realităţii.

Acum locul acela îi apare ca locul cel mai curat, plauzibil, concret pe care l-a cunoscut vreodată, ca o rară minunăţie de certitudine; iar cei şase locuitori ai ei se înfăţişează ca prieteni (da, prieteni!) de o curată, preţioasă consistenţă.

Uite, ei măcar aparţin cartierului fantomelor autentice, al spectrelor conştiente, şi cursa lor ocultă, Palio lor invizibil, nu a fost decât o dreaptă revanşă asupra noastră care suntem adevăratele fantome, ocupanţi fără vlagă şi mistificatori ai cartierelor lumii.

Formidabili, aplaudă în tăcere avocatul, au dreptate 100.

Luna e rece, aerul rece – şi avocatul caută în buzunar o batistă ca să-şi şteargă nasul. Degetele sale întâlnesc o mătase, extrag un plăcut ghem galben-verde; obrazul lui primeşte un bobârnac uşor.

— Acest colţ din Siena, îl informează atotştiutorul Ascanio, aparţinea teritoriului unuia din cartierele suprimate…

Sunt cu toţii în jurul lui, blânzii, insinuanţii, irezistibilii învingători. Ascanio în toată slăbiciunea lui, Elisabetta, cu şalul său cu franjuri lungi. Guidobaldo cu faţa sa lunară de crai, cei doi sosiţi de la Roma, întunecaţi la faţă şi mai retraşi. Şi Ginevra care acum şi a pe zid lângă el şi care-l ia de braţ.

— Tu mi l-ai pus în buzunar?

— Da.

— Vrei să mi-l pun la gât?

— Da.

Aşa, încet, o clipă, ezită mijlociul avocat Maggioni.

Asta da, reflectează el, asta ar fi o ruptură nouă. Şi-l imaginează pe Paolino printre marmeladele lui, şi-o imaginează pe Valeria care va sfârşi, probabil, prin a se refugia şi ea acolo ca să elaboreze printre mu? te

vaporoasele ei transfigurări.

Mâna sa mijlocie s-a vârât la loc, în buzunar, în t, linişte cutia cu pastile de mentă Scattomint, o scoate afară în faţa lunii, în faţa universului.

Dar acum există, după acest Palio al Cartierelor Moarte, după acest Palio al Revelaţiilor, ceva sau cineva în el (poate propria-i umbră pe care luna o decupează pe vechile pietre din Siena) care simte un vast dezinteres, o enormă incompatibilitate cu cartierul Scattomint al pastilelor de mentă, care ştie că nu mai poate trăi în el.

Poate că este propria-i umbră care vorbeşte pentru el, în vreme ce mâna lui lasă să cadă, fără regret, cutia de partea cealaltă a zidului.

— De ce nu mi-l pui tu?

Ginevra împătureşte şi reîmpătureşte fularul până când obţine un subţire, moale şnur şi cu tandreţe înfăşoară vipera de mătase în jurul gâtului avocatului Maggioni, surâzătoare şi consimţătoare fantomă.

Regia Autonomă a Imprimeriilor Imprimeria CORESI Bucureşti